CORNELIU BUZINSCHI

NUANŢA ALBASTRĂ A CĂDERII

roman

EDITURA MILITARĂ 1974

Ilustrația copertei:
AL. STURDZA

1

De la fereastră, strada lungă și dreaptă nu putea fi privită decît pe o întindere de cîțiva zeci de metri ; tăiată de limitele ferestrei, nu i se vedeau cotiturile și părea că se întinde la infinit într-o parte și în alta. De acolo, de sus, oamenii își pierdeau înfățișarea reală. Mai scunzi și masivi, intrau ca niște marionete pe un capăt sau pe celălalt, cu gesturi sacadate, artificiale și neputincioase. Această mișcare fantomatică îi făcea bine lui Petru Nestor, îl liniștea și-i reda încrederea.

N-avea mult peste treizeci de ani și-i dădeai mai puțin cînd se mișca, datorită agilității și unghiurilor bruște cu care-și sfarîma gesturile. Numai capul mare pentru umerii firavi îl îmbătrînea. Făcea un regulat du-te-vino de la fereastră la masa din mijlocul odăii, unde, pe fața apărată de o fîșie lată de material plastic, erau înșirate cărțile de joc ale unei pasiențe exasperant de repetate. Întorcea cărțile cu degete lungi, nervoase, le strîngea în pumn și le lăsa spre a se sălta la fereastră. Părea drogat sau cel puțin după o doză prea mare de aspirină.

Își scosese haina pe care o atîrnase pe spătarul scaunului. Purta un pantalon bleumarin, strîmt și mai scurt decît ar fi trebuit. Pantofii negri erau desperechiați : cel din piciorul stîng era vădit ortopedic, cu talpă groasă. Avea ceea ce se cheamă picior de cal. Lîngă pasiență, scrumiera sta plină pînă la margini cu țigări fumate numai pe jumătate.

Nu era singur. Celălalt, Lică Știrbu, în picioare lîngă masă, îl privi cu ochii lui șterși, din fața de buldog-

boxer cu nasul și arcada sfărîmate. La falca de jos îi lipseau doi dinți, ceea ce, cu siguranță, îi adusese și numele.

Mai vîrstnic decît Petru Nestor, mult mai puternic, părea greoi, deși era destul de zvelt. Încetineala unora din gesturile sale contrasta cu priceperea și îndemînarea cu care, după ce-l desfăcuse, ungea și monta la loc un pistol. Ultimele piese erau așezate pe un scaun, în față. Trecînd încă o dată spre fereastră, Petru Nestor fu gata-gata să-l răstoarne.

— De ce nu stai locului ? ! strigă Știrbu. Aștepți pe cineva ?

— Privesc, îi răspunse Nestor, cu o ciudată voce catifelata și rece. *Mă distrează furnicarea gîngăniilor.*

Știrbu se opri din montat și-l privi lung, cu ochii săi inexpresivi. Blîndețea tonului îl neliniștea. „Iar o să facă o criză de nervi" gîndi și se grăbi să monteze ultima piesă, după care, fixînd încărcătorul, puse piedica de siguranță și-l strecură în buzunar.

— În ordine. Hai să mîncăm ceva.

Nu-i era foame, voia să creeze o diversiune.

Petru Nestor îl privi batjocoritor :

— Știi că în zilele dinaintea loviturilor nu mănînc decît pîine și lapte.

— N-ai decît. Dar poți coborî cu mine la restaurant ?

— Cu cît vom fi văzuți mai puțin, cu atît mai bine. Nimeni nu va stabili vreo legătură între mine și lovitură, totuși...

Se opri din nou în fața cărților. Începu să le întoarcă repede, așezîndu-le una peste alta și scoțînd perechile.

— Încă o dată mi-a ieșit ! rosti triumfător.

— Dacă trișezi ! De ce împerechezi popii cu valeții ?

Petru Nestor zvîrli cărțile. Știrbu rîse grosolan :

— Mă duc, altfel îmi ies și eu din pepeni.

Își îmbrăcă haina și ieși. Coridorul hotelului se întindea pustiu. Coborî în hol și de acolo în restaurant.

Petru Nestor îl urmări cu privirea veninoasă, apoi se liniști și zîmbi. Își aminti cum îl încercase pentru prima dată pe Știrbu.

Erau la Otopeni, pîndeau sosirea avioanelor străine și, din cînd în cînd, le cădea cîte o mică afacere, cîteodată chiar cîte una destul de grasă, cum fusese aceea a brichetelor. Le cumpăraseră cu treizeci de lei bucata și le plasaseră cu o sută. Într-o săptămînă le ieșise aproape un miar de fiecare.

Atunci îl văzuseră pe străinul acela micuț și vioi, părăsind aerogara. Privea împrejur, căutînd un taxi. Lică fusese fenomenal: *„Please, sir"*, spusese, deschizînd portiera automobilului particular care era în față. Străinul intrase și Lică îl izbise imediat. Asupra străinului prăbușit găsiseră un portofel. În portofel, un cec de turist, îl dăduseră dracului, două sute de dolari, îi luase Știrbu, și cîteva cărți de vizită. Petru Nestor insistase să se prezinte imediat la ghișeu spre a ridica cele două valize, dar Lică se opusese. Părăsiseră în grabă bulevardul. Știrbu îi dăduse jumătate din dolari, cam puțin, îl dispusesera însă hotărirea și rapiditatea reflexelor fostului boxer. Atunci se gîndise că Lică Știrbu e omul pentru prima *mare lovitură*...

„Greu să găsești oameni potriviți", își spunea cu amărăciune. Nu de talia sa, ar fi fost prea pretențios și nici nu i-ar fi convenit, dar, oricum, nu lepre care se dezumflau la prima greutate. Fusese bucuros cînd îi ieșise Grig în cale. Bun șofer și fără nici un pic de imaginație. Dacă-l plăteai cît cerea și-i spuneai să intre cu mașina în braseria Lido, o făcea fără să întrebe pentru ce. Bineînțeles că nimeni nu-i ceruse asta. De aceea Grig își avea și acum permisul de conducere. Prindea bine.

Lică se întoarse mai repede decît credea Nestor. Restaurantul, destul de elegant cu plușul stacojiu de pe podea și scaunele roșii și verzi care scoteau în evidență albeața fețelor de masă, era gol. Nu mîncase, se mulțumise să mestece un pateu și să bea un vermut fără sifon. Fumase doar o țigară.

Intrat în camera impersonală a hotelului, își scoase iar haina și muta pistolul în buzunarul pantalonilor. Se simțea plin de nervi ca un mușuroi de furnici. Lungit pe pat își ritma un timp piciorul. Petru Nestor, Pet, cum îi spuneau cunoscuții, se potolise. Nu mai făcea naveta de la masă la fereastră. Avea însă buza de jos lăsată și capul, mai mare decît cereau proporțiile corpului, se bălăbănea, dîndu-i un aer blazat.

— Mă porți de trei zile. Îmi spui sau nu-mi spui despre ce e vorba?

Pet împrăștie cărțile, apoi le strînse pachet.

— N-am să repet de zece ori, făcu îndîrjit. Peste cîteva minute și ei vor fi aici. O să aflați cu toții împreună.

— Grig e șoferul, nu?

— Știi altul mai bun ?

— Grig îmi place. Dar... e trecut de opt. De ce nu mai vin ?

— Ce sînt eu, Mafalda ? rînji Pet.

„Cît poate fi ticălosul ăsta de exasperant ! gîndi Lică. Cine se crede, cine-i el ?"

Într-adevăr, cine era ? Petru Nestor... Îl cunoștea de doi ani și cît era el, Lică, de trăsnit, mărturisea că Pet îl întrece. Avea, *cînd era nevoie*, o siguranță rece, o stăpînire de sine care te încovoia, autoritate și prestanță de necontestat, el, stîrpitura aceasta. Nimeni nu îndrăznise, nici nu se gîndise măcar, să-i spună „șchiopul". N-a folosit violența decît o dată, dar atunci atît de rapid, oportun și total, încît însăși victima supremației sale, cu fața scăldată în sînge și dinții rupți, și-a înghițit sîngele și rușinea fără să riposteze. L-au primit șef, poate, pentru că nu se asemănau. O simțea mai cu seamă Pet și, deși în unele cazuri această deosebire îi dădea autoritate și avantaje, o simțea, totuși, ca o lipsă. Era conștient că nu poate să placă nimănui și se retrăgea în sine, în sarcasm, într-un limbaj de un rafinament care masca disprețul și în operațiuni intelectuale de construire a unor delicte comise în împrejurări imposibil de detectat. Cea mai mare parte a timpului și-o petrecea singur în garsoniera situată într-un bloc aproape central. Nu gonea pe nimeni, dar nimeni nu-l vizita prea des. Convoca prin telefon sau emisari, și cel convocat venea. Lică nu cunoștea nici un caz în care cel convocat să refuze. Chiar dacă — de mult se știa asta — convocarea nu însemna în mod cert o angajare.

— De ce am venit aici ?

— Ca să ne petrecem liniștiți ultimele zile de vacanță.

Lică înjură printre dinți. Încercă altceva.

— E vorba de un milion, nu ?

— Nu sînt absolut sigur...

— Dar... tu ai spus-o, Pet.

— E vorba de chenzina unei mii de angajați, muncitori, tehnicieni și ingineri. Cred că cifra, deși aproximativă, e exactă. Dar începi să mă plictisești, domnul meu !

Lică se așează mai bine în fotoliu, mormăind, apoi se feri să mai întrebe. Pînă nu vor sosi Leo și Grig...

Se auziră bătăi în ușă. Pet se ridică ;

— Iată-i. Vin la ţanc şi totul va merge ca pe roate, ascultă ce-ţi spun şi lasă mutra asta de înmormîntare.

Lică deschise uşa. Individul care bătuse nu era nici Leo şi nici Grig. Era un bărbat slăbănog cu mustaţa deasă, deşi cu un început de chelie. Îmbrăcămintea îi era veche şi uzată, pantofii aproape fără tocuri. Lică voi să-i închidă uşa în nas.

— Mă numesc Macarie, spuse necunoscutul. Îl caut pe tovarăşul Petru Nestor.

— Şterge-o ! răcni furios Lică.

— Dar...

— Aha, tu eşti, Macarie ? Lasă-l Lică. *E omul nostru.*

— Ce spui ?

— Ai să înţelegi cînd vor fi aici Leo şi cu Grig.

După cît se vedea din înfăţişarea sa, Macarie nu prea era liniştit. Primirea lui Lică făcuse să-l treacă năduşelile. Apoi Pet, după ce intervenise pentru a fi primit, nu-i mai dădea atenţie. Nici măcar nu-l invitase să ia loc.

Pînă atunci, pentru Macarie, afacerea pe care o puneau la cale era o abstracţiune, ceva care îi va aduce cîteva miare. Cîte ? Nici asta nu ştia sigur. Acum însă, îşi dădu seama dintr-o dată că era vorba de o treabă mult mai complicată. S-ar putea ca cineva... unul, sau mai mulţi, să nu mai vadă lumina soarelui.

— Ştii învoiala noastră, zise Pet, pînă *după*, nu mă cunoşti şi nu te cunosc.

— Dar, tovarăşe...

— Spune ce ai de spus şi şterge-o...

— M-am gîndit...

— Aha, te-ai gîndit ! Ţi-am spus şi ţi-o repet : *în afacerea asta numai unul are dreptul să gîndească şi acela sînt eu !*

— Am nevoie de bani...

— Da ? ! Şi eu. Pentru ce crezi că m-am vîrît în ciorba asta ?

— Acum... numaidecît... vreau să-mi dai...

Pet nici nu-l privea măcar. Se trase iar în faţa mesei şi aşeză cărţile pentru pasienţă. Scoase una şi o întoarse.

— Începi să te lăcomeşti, după cîte văd.

Macarie nu mai găsi alte argumente şi, cu încăpăţînare, îl repetă pe cel dinainte :

— *Am nevoie de bani.*

Pet mai întoarse o carte.

— Ți-e teamă că am să te înșel ?

— Nu, nu ! strigă Macarie, dar...

Lică și Pet îl priveau ca pe un gîndac întors pe spate, care-și agită, disperat și zadarnic, picioarele.

— Ascultă, tovarășe Petru, iată, o să mă luați drept ostatic, nu ? Și apoi îmi dați drumul. Unde ? În cîmp, pe șosea, cu banii în buzunar. Ce fac cu ei ? Cum îi ascund ? Îi îngrop în pămînt ? Și dacă n-am timp și sînt găsit cu cîteva mii de lei asupra mea ? Te-ai gîndit la asta ?

Pet nu se gîndise, nu-l interesa. Trebuia să recunoască, însă, că Macarie avea dreptate... Eliberat cu banii în buzunar, devenea o pradă ușoară pentru miliție. Va vorbi, îi va descrie... *da, dacă va mai putea vorbi.*

Ar fi putut să-i dea banii acum. Îi avea, însă... ar fi fost bani zvîrliți. Chiar dacă miliția n-ar fi avut nici cea mai mică bănuiala, și nu se putea să aibă, tot l-ar fi hărțuit, l-ar fi supus focurilor încrucișate ale întrebărilor. Cît putea să reziste zdreanța asta ?

Îl privi, simțind că furia i se ridică în piept. Se stăpîni. Avea nevoie de Macarie.

— Asta e. Îți dau banii acum, și ușa nu se deschide, iar pe noi ne așteaptă toată miliția din tîrgul acesta. Deșteptule !

Strigătul nu fu destul de convingător. Nu se gîndise la asta mai înainte, dar acum, cînd i se deschiseseră ochii...

— Jumate acum și jumate mîine !

— Șterge-o și nu mă mai plictisi, răspunse Pet, răsucindu-se cu fața spre el. Macarie îi întîlni ochii și înghiți în sec.

— Bine... spuse, dar nu uitați că fără mine nu puteți face nimic.

— Asta am visat-o azi-noapte. *Eram în fața unei gropi proaspete și fără cruce.*

Lică hohoti, Macarie își îndesă casceta, șovăi o clipă, apoi ieși.

— Crezi că o să mai meargă ?

— Sînt sigur, răspunse Pet, ridicîndu-și piciorul beteag pe marginea mesei.

Macarie coborî, trecu strada și pătrunse în primul bufet. Ceru o sută de rachiu alb și îl bău dintr-o răsuflare. Ceru

alta și trecu la masă. Primul pahar îl încălzi și-l liniști. Al doilea, pe care-l sorbi pe îndelete, îl melancoliză.

...Soție cicălitoare... copii... cel mai mic bolnav, cel mai mare nu-l ascultă, nu-l mai cunoaște, nu-l ajută... I-a crescut, numai el știe cum, l-a îmbrăcat și l-a dat la școală... Are meserie bună : asistent tehnic la stomatologie — *domnul doctor dentist* — cum îi place să i se spună.

Sorbi iar : ce-o fi cu tinerii ăștia ? nu-i mai înțelege ! Adică... el... cum a fost ? Cînd a scăpat la leafă... gata, nu și a mai cunoscut mama !

Aburii alcoolului îi aduseră în față chipul încețoșat al bătrînei, slabă, zbîrcită și înfășurată în zdrențe. A plecat-a fugit ca „să-și trăiască viața", cum spunea el atunci și a lăsat-o în bordeiul din tîrgul de la margine de țară, unde se născuse. A intrat la meșteri, apoi la fabrică. După un timp nici nu i-a mai scris. Și cum bătrîna, ajunsa la mila vecinilor, îl implora într-una, cerîndu-i bani, s-a mutat și nu i-a mai trimis adresa. A aflat apoi, tîrziu, că a murit și a fost îngropată cu talgerul. Așa o să ajungă și el... dacă o mai ajunge.

O clipă își reveni : cine se credea banditul ăla ? Dacă el, da, dacă el nu deschide, s-a zis ! Ridica fruntea și bătu cu pumnul în masă. Mai ceru o sută.

Dacă el... da, dacă el... dacă el nu deschide...

Ar fi prudent să nu mai bea. Ceruse însă rachiul, și-l plăti. De multă vreme Macarie nu-și mai putea permite să arunce ceea ce plătise. Bău. Se ridică apoi șovăielnic și plecă.

2

— Ați putea să-mi lămuriți un lucru ? întrebă căpitanul de miliție Cara Mihai pe superiorul său, maiorul Luca.

— Spune, consimți acesta, așezat comod în spatele mesei masive din biroul său, destul de încăpător și bine aerisit.

Nici căpitanul nu avea o atitudine oficială. În afara uniformei, nimic nu evoca un altfel de raport decît de prietenie între cei doi bărbați. Maiorul era mai vîrstnic, dar poate activitatea, poate preocupările sportive, îl menținuseră în formă. Ochii licăreau cîteodată batjocoritor, alteori se

voalau blazat. Acum fuma și privea strada. De la orizontală, *oamenii care trec apar normali.*

— De ce miliției orășelului nostru, cu cele cîteva zeci de mii de locuitori ai săi, i s-au atribuit mașini de cel mai nou tip și de mare viteză ?

— Te incomodează ?

— Mă întreb, doar. Nu le găsesc motivarea și asta, sincer să fiu, mă sîcîie.

— Acum cincisprezece ani am fost numit șeful miliției locale. Eram locotenent. Orășelul avea, poate, cu patru sau cinci mii de locuitori mai puțin. Miliția avea, ca singură mașină, un Willys vechi. Începuse construirea combinatului, singura mare întreprindere din localitate. Aveam... și nu prea, de lucru. Vegetam și mă plictiseam. Nu în clădirea asta, în cea veche...

— De ce toată această introducere ?

— Amănuntul îți oferă șaizeci la sută din reușită, căpitane !

Și-i înflori un zîmbet ușor sarcastic. Cara Mihai înlătură cu un gest din mînă replica.

— ...Poate că, *în străfundul ființei mele am ceva din intuiția unui posibil delincvent.* Dealtfel, ar trebui să discuți cu directorul liceului. Dînsul nu consideră sociabilitatea ca o calitate obținută prin educație, ci ca rezultatul unei anumite mutații înăuntrul speciei noastre, mutație necesară și precumpănitoare...

— Să zicem.

Căpitanul își descheie vestonul. Pusese o întrebare simplă, cerea un răspuns simplu. Maiorul se amuza.

— Nu-i nevoie să pricepi. E de ajuns să știi că omul e social *prin necesitate* și asociabil — delincvent, dacă vrei — prin existență. Mai mult, ambele însușiri, opuse comportamental, liniare în esență, nu sînt specifice omului. Ele se întîlnesc, atît pe scara vegetală, cît și pe cea animală, ori de cîte ori necesitatea stăruie în șirul cîtorva milioane de ani...

Zîmbetul maiorului se transformă în început de hohot.

— Citez pe directorul liceului, explică.

— Nu e mai bine...

— Nu. L-am ascultat de atîtea ori, încît l-am învățat pe dinafară, doar sîntem buni prieteni.

— Am impresia că teoria asta, în ceea ce ne privește, e cam periculoasă...

— Numai *impresia*, căpitane. Dar... înseamnă că, ceva-ceva, tot ai priceput. Nu îndeajuns, însă nu de asta ne ocupăm acum. Dacă te interesează..

— Nu mă interesează !

— Foarte prost. Nu numai o stare de fapte, dar nici măcar o teorie n-o poți combate, dacă n-o cunoști. Nu uita : *a ști înseamnă a putea.*

Căpitanul ridică brațele.

— Mă predau. Organizați cînd vreți o întîlnire cu directorul liceului. Dar, pînă atunci, răspundeți-mi, vă rog, la întrebarea pusă.

Unul din dictofoanele de pe birou bîzîi discret. Maiorul apăsă butonul.

— Da, spune, eu sînt.

— Aici mașina nr. 3, se auzi. Sînt în centru, în fața cinematografului „Studio". Un grup de derbedei se distrează, scuipînd pe la spate hainele trecătorilor mai în vîrstă. Să-i identificăm și să-i oprim ? Cîțiva tineri din fața cinematografului îi acoperă. Terminat. Trec pe recepție.

— Imediat acționați. Terminat.

3

— Activitatea stimatului coleg e cel puțin... susceptibilă de a fi periculoasă, se pronunță profesorul Măzăreanu. Nu trebuie să uităm că cele mai inumane atitudini, orori aproape de neînchipuit, înfăptuite de fascism, au început prin experiențe aparent nevinovate și chiar imperios necesare, exercitate asupra ființei sau grupurilor de ființe umane. A folosi în clase paralele de aceeași vîrstă metode variate de instruire și educare, cu scopul de a găsi metoda cea mai potrivită și eficientă, e inadmisibil !

— Nu sînt de acord, protestă profesoara Marinca. Metoda *martorilor* sau a *grupelor martore* e folosită pe scară largă în științele zootehnice. De ce n-ar fi folosită și în pedagogie ?

— Pentru că acreditează ideea că experiența pe om poate fi admisă.

— Și de ce n-ar fi admisă ?

— Deoarece omul este singura ființă rațională, interveni profesorul Demostene. Așa fiind, omul își folosește rațiunea spre a protesta formal, bineînțeles, asupra tendinței unora de a-l transforma în obiect de experiență. Dealtfel, nici cobaiul n-ar admite ca un alt cobai să-l supună experiențelor. Nu conferă acest drept decît *omului*, animal superior lui.

— Socotesc neavenit protestul colegei. Dealtfel... pentru a o liniști, țin să spun că experiența n-a ținut decît o treime de semestru.

— Ce legătură au experiențele dumneavoastră pedagogice cu cazul care ne interesează ? căută să se informeze directorul liceului.

Maiorul Luca, nimerit, nu pentru prima oară, în mijlocul unei discuții de genul acesta, zîmbea. El știa că directorul era de acord cu atitudinea și teoriile profesorului Alistar. Dacă acum afecta nedumerirea, era tocmai pentru a-i permite acestuia să le prezinte încă o dată.

— Are, răspunse acesta. Nu vă prezint așa-numitele experiențe făcute. E de ajuns să știți că metodele și procedeele pentru care am optat au fost aplicate la patru clase paralele. Concluziile la care am ajuns...

— Da, concluziile, ceru directorul.

— Ei bine, nu sînt liniștitoare, cel puțin dintr-un punct de vedere. Dacă, într-adevăr, cunoștințele se pot fixa fără limitare de temperament, timp și greutate de asimilare, deci dacă instrucția este posibilă și numai deficiențele noastre, ale consiliului profesoral, o restrîng și o fac iluzorie în cea mai mare parte din cazuri, educația, adică deprinderea unui comportament conform cu normele de viață stabilite într-un anumit moment social, nu are întotdeauna șanse de reușită în cadrul actului organizării învățămîntului. Altfel spus, putem garanta eficiența muncii profesionale a unui specialist format de noi, dar nu și folosirea în conformitate cu legea, morala, normele în vigoare, a acestei munci. Iată deci că am ajuns la cazul care ne preocupă. Nu mă mira că huliganii identificați de miliție sînt elevi din ultima clasă a liceului și, încă, dintre cei mai buni la învățătură.

— *Să scuipi pe hainele unor oameni în vîrstă e un act scîrbos și inutil...*

— Nu, nu e nici scîrbos, nici inutil. *Pentru nici un animal propria sa secreție nu e scîrboasă.* Pentru foarte multe e un mijloc de atac sau de apărare. Iar inutil... Această ieșire are un scop, mai mult sau mai puțin conștient. *E o atitudine de revoltă, de bravadă, de descătușare.* Colegul a spus bine : „să scuipi pe hainele unor oameni în vîrstă". Pentru huliganii noștri vîrsta constituie o calitate care lor le lipsește și care le limitează personalitatea. O depreciază, deci. Să ne înțelegem : nu o *disprețuiesc*, O DEPRECIAZĂ.

— Intrăm în considerente filozofice...

— Ați observat bine, *huliganii n-au scuipat nici un copil.*

— *Dar au scuipat două fete de aceeași vîrstă cu ei.*

— Acest fapt vine în sprijinul afirmației mele. Pentru acești adolescenți *atracția sexuală este paralizantă* chiar într-o mai mare măsură decît *vîrsta.*

— Ce vreți, stimate coleg ? Să-i felicităm ?

— Nu, dar trebuie să căutăm și să găsim pedeapsa într-adevăr educativă.

— Ce spune tovarășul maior ?

Luca zîmbi propriei sale perspicacități. Prevăzuse că directorul va ajunge la această întrebare.

— N-am nici căderea, nici dreptul să mă amestec în atribuțiile dumneavoastră, rosti tărăgănat. Țin însă să vă atrag atenția că, oricare ar fi explicațiile mai mult sau mai puțin corecte, zîmbi iar, observînd încruntarea de contrarietate a profesorului Alistar, *huliganismul se pedepsește aspru.*

Se făcu tăcere. Mulțumit, maiorul continuă :

— De aceea, cred că e bine să le acordăm o șansă. *Un fel de aplicare a legii Beranger...*

— O pedeapsă aspră, cu suspendarea ei pînă la comiterea unui nou act delictuos, crezu de cuviință să lămurească cineva.

— *Exact.* În cazul acesta, însă, noi vă predăm baieții...

— Înțeleg, consimți directorul.

— Sînteți mărinimos, tovarășe maior ! se însufleți diriginte le clasei.

Ofițerul de miliție ceru voie să aprindă o țigară.

— Vedeți dumneavoastră, elevii și chiar absolvenții liceului nu-mi prea dau mare bătaie de cap.

— Să considerăm această declarație ca un compliment ? întreba directorul.

— Nu prea... Sînt de acord cu multe dintre aparentele paradoxuri ale profesorului Alistar.

— Admiteți deci că *noi instruim, nu educăm.*

— Adevărul e cam la mijloc. Altceva vreau să spun. Dar asta... altă dată.

Consiliul rămase descumpănit și oarecum indignat. Din fericire, maiorul de miliție își cîștigase de mult o oarecare faimă de originalitate.

— Sîntem înțeleși. Nu sînt mărinimos, acordăm doar o șansă...

Își luă rămas bun. Afară îl aștepta una dintre cele patru mașini ale miliției.

4

Încă o dată se auziră bătăi ușoare, dar distincte, în ușă.

— E Grig, strigă Pet, lăsînd cărțile. E Grig, deschide-i.

Lică se repezi și în ușa deschisă se ivi o fată blondă și bine făcută. Lică uită să închidă gura. Fata intră și-i privi fără să clipească.

— Bonjur, spuse. Puteți să vă așezați. Nu sînt formalistă. Lică se înecă, Pet își strînse pumnii.

— Cine ?... începu dar nu termină. Leo își făcu intrarea.

— Salutare fraților ! Bine v-am găsit !

Voinic, subțire fără să fie slab, Leo era un tînăr frumos, blond și el și bine îmbrăcat.

— Doamne, urlă Pet, cine-i femeiușca ?

Blonda își miji ochii fulgerîndu-l și făcu un pas. Leo trecu repede între dînșii.

— Am uitat că nu vă cunoașteți. Pupi, el e *șeful*, Pet, iar alături, cel mai bun dușman al meu, Lică Știrbu.

— Da ? !... continuă Pet, și... ce naiba caută Pupi aici ?

— Haide, Pet, nu fi caraghios. Știi cît sînt de inconfortabile paturile în provincie !

— Ești nebun ! urlă Pet. Rînji unui gînd, dar se mențină : Zvîrle-ți pipița afară !

Pupi izbucni :

— Stîrpitură ! Șchiopule !

Pet nici nu se mai uită la ea.

— Gata ! spuse. Avem treabă și cu comand. Înțeles ?

Leo șovăi, apoi plecă privirile. Pupi îl privi lung.

— Așa ? !

Nimeni nu mișcă.

— Bine... *Bonjour l'amour de ma vie !* și se îndreptă spre ușă.

— Pet, mormăi rugător Leo. Las-o să rămîie. N-o luăm cu noi.

— Doar să mă roage în genunchi ! izbucni Pupi.

— Zău ? rînji Pet.

— Du-te dracului !

Lică începu să rîdă. Pet rîse și el.

— Treaba voastră, spuse, dar eu mă mut. Trec dincolo, la „Decebal". Veniți după un ceas, fără damă !

Începu să-și strîngă cărțile de joc. Pupi nu-l mai privi. Se așeză într-un fotoliu și-și aprinse o țigară.

— Sau... mai bine, să vină pipița fără voi, rînji Pet, părăsind odaia.

5

— Mult de lucru ? întrebă maiorul intrînd în camera ofițerului de serviciu. Căpitanul, așezat în fața unui birou cu rulotă, ținea receptorul și asculta cu o față încordată.

— Prostii. Beți vi scandalagii. *Doi plîng la „Central", unul a aruncat paharul în oglindă la „Miorița" sub motiv că nu vrea să se mai vadă, trei și-au uitat adresa și unul încearcă să se arunce în mijlocul străzii, susținînd că vrea să se înece. Am dat ordin mașinii nr. 1 să-l ridice și să-l ducă pe malul Rîului Repede.*

— Ești în stare ! rîse maiorul.

— Tot nu m-ați lămurit de ce ne mai trebuie încă multă asemenea aparatură modernă și complicată într-un orășel adormit ca ăsta și mai ales mașina cu echipamentul crimina-

Iistic, mormăi căscînd locotenentul. Iertați-mă, adăugă apoi politicos, n-am dormit toată noaptea.

— Du-te și te culcă.

— Lămuriți-mă mai întîi. Altfel n-am să pot adorm.

— Am încercat data trecută. Ne-au întrerupt...

— Au întrerupt dizertația, nu explicația. Dacă începeți iarăși...

— Ce vrei, prietene, îmi plac digresiunile. Pe scurt...

— Da, da !

— ...ascultă. Ți-am spus că prin... naiba știe, iar o iau razna ! La începutul carierei...

— Cred că n-aveți să-mi spuneți că cei mai buni cîini de pază sînt corciturile lup.

— De fapt... asta voiam să-ți spun. S-o lăsăm însă. *Aveam nevoie de anticipație și, cum în apropierea orașului începuse construirea actualului combinat industrial, îmi treceam timpul și mă distram imaginîndu-mi tot felul de lovituri asupra casieriei combinatului, care de care mai subtilă și mai bine pregătită. Le studiam din punctul de vedere al realizării și posibilităților de reușită. Foarte repede am observat că marea greutate nu constă în a pătrunde și a prăda, ci în a fugi cu prada. Așa că...*

— Aha !

— Începi să înțelegi, nu ? Către sfîrșitul anului combinatul era gata să intre în funcțiune. Am fost chemat la București. Mi s-a arătat situația : peste o mie de salariați, chenzine de plată de peste un milion de lei. Mi s-a cerut să indic măsurile de siguranță pe care înțelegeam să le iau. Le-am indicat trei. A treia propunere, susținută cu schițe cartografice, a fost înzestrarea miliției noastre cu patru mașini de cel mai nou tip, de mare viteză și capacitate. O dată alarma dată, toate cele patru puncte de baraj puteau fi atinse cu cel puțin cîteva minute înainte de trecerea bandiților. După schițele și calculele mele, cu pînă la cinci minute. Soluția a plăcut și a fost acceptată. M-am întors aici locotenent major și peste o săptămînă am avut mașinile. *Au trecut cinci pierdute ani.* Nu s-a încercat nici o lovitură. Dar eu aștept. Mașinile ne sînt schimbate din doi în doi ani. Dar cealaltă mașină cu echipament criminalistic nu vine. Ești mulțumit ?... Du-te și te culcă.

Locotenentul căscă. Telefonul zbîrnîi. Îl ridică înainte de a trece dincolo, în birou.

— Alo ?... Pe dracu ! Nu mai spune prostii. Trimite-i încoace.

Puse receptorul în furcă.

— Încă o problemă pentru subtilitatea dumneavoastră. Toți cei șapte beți sînt de profesiune contabili !

— Și ce, n-ai mai văzut contabili beți ?

— Ba da, dar șapte dintr-o dată !... Dacă ar fi fost toți în același local, aș fi admis, poate au avut o consfătuire.

Maiorul începu să rîdă.

— Frumoasă consfătuire. Du-te. Lămuresc eu.

— Credeți că mai pot dormi ? Acum am altă problemă de rezolvat.

— Treci în biroul meu. Întinde-te pe canapea.

— Mulțumesc. Dar, mă sculați cînd îi aduc... nu ?

— Fii fără nici o grijă, zîmbi maiorul.

6

Nu trecuse nici un ceas. Lungit pe pat, Pet își privea vîrful diform al pantofului, cînd se auziră bătăi în ușă.

— Intră, strigă, fără să-și schimbe poziția.

Băiatul din holul hotelului pătrunse în cameră aducînd o cafetieră și două cești. După el, Pupi.

Se schimbase. Înlocuise taiorul de voiaj cu o rochiță de mătase, sub care i se ghiceau formele rotunde.

Pet șuieră ușor și admirativ.

— M-am gîndit că vrei să bei o cafea.

— Da, mormăi Pet și se ridică, rezemîndu-se de speteză.

Pupi se întoarse către măsuța groasă, de forma unei ciuperci, pe care băiatul așezase cafetiera și ceșcuțele. Pet o privi vag, fără să o vadă la început — de cînd se despărțise de Eva femeile nu mai formau o preocupare pentru dînsul — apoi i se deșteptă interesul. Ca întotdeauna, fetele acționau ca un ceas deșteptător asupra simțurilor sale. Mai cu seamă că în atitudinea ei era ceva nelămurit. Pet nu izbutea să o claseze. O femeie care se poartă ca o cocotă, se trădează cînd încearcă să para altceva, dar atitudinea fetei era naturală.

Pet uită pentru moment antipatia surdă pe care o purta oricărei *puştance*. Formele fetei începură să se impună. Îi privi picioarele lungi şi frumos modelate, simţind cum gura i se umezeşte. Se stăpîni, încruntîndu-se şi subţiindu-şi buzele.

— Cine te-a trimis, Leo sau Lică ? Sau amîndoi ?

Fata îi întinse ceaşca, strîmbînd din năsucul care ştia ce formă să ia în asemenea împrejurări. Totuşi, Pet observă că buza de jos se lungise puţin, poate a dispreţ, poate a amărăciune.

— Nimeni nu m-ar fi putut trimite, dacă n-aş fi vrut. E captivant să cunoşti un tip ca tine.

— Prostia ca şi geniul nu sînt înscrise pe frunte.

Vocea lui Pet îşi recăpătase accentul. Răguşeala dorinţei dispăruse.

— Tu eşti făcut să fii şef, asta se vede !

Admiraţia fetei părea sinceră. Dar sinceră păruse şi admiraţia Evei...

Pregătirea intelectuală a lui Pet îi permitea sondaje adînci şi corecte în propriile sale stări psihice, ca şi în ale persoanelor pe care le frecventa sau îl frecventau.

Eva era o superficială intelecto-afectivă, o megalomană şi, mai cu seamă, o nimfomană. Se interesa de titlurile cărţilor recent apărute, le cumpăra chiar, criteriul de selecţie fiind obscuritatea textului şi renumele autorului. Le răsfoia, niciodată nu le termina. Avea predilecţie pentru paradoxul absurd, dar îndrăgea şi replicile spirituale, uşor de reţinut şi de folosit. Friza cinismul şi blazarea, sîcîiala şi atitudinea morbidă. Atrăgea prin inedit într-o lume de stasuri, pînă îţi dădeai seama că şi ea este un şablon. Partea proastă — o urmărise el multe luni — era faptul că, după ce-ţi dădeai seama, era greu să mai revii. Rămîneai prins în lumea ei, lumea unui egoism feroce, de care nu se ştia vinovată, fiindcă era generat de însăşi boala şi neputinţa ei de a fi altfel. Jongla cu mitul şi cu adevărul, transfigurîndu-le cu seninătate, inconştientă de urmări. Cine şi ce o alcătuise şi o formase ? Cînd ajungeai să-ţi pui această întrebare, erai pierdut. Un amestec de milă, dorinţa de ocrotire, perversitate şi neputinţă te lipea ca picăturile de clei în pînza păienjenişului. Atunci...

— Ei, atunci... oftă Pet şi Pupi îl găsi aproape atrăgător.

— Leo... e şic, nu ?

Pet ridică din umeri.

— Băieții mă interesează numai în măsura în care mă ajută să-mi realizez loviturile. Recunosc, Leo are calități... e bun executant.

— Tu ești ȘEFUL ?

— Las-o baltă. Mai bine toarnă cafeaua.

Pupi umplu ceștile.

— Curioase ființe și fetele, șopti ca sorbind încetișor. Sora mea... ei, sora mea...

— Ai o soră ?

— Închipuiește-ți, am, se alintă Pupi. Am și părinți, tată și mamă. Tata-i slab ca o scobitoare și bolnăvicios. Stomacul și nervii... nu știu care mai prăpădit. Și cinstit pe deasupra. Închipuiește-ți, nu fură. Și are ocazii cu duiumul. Nu să pună mîna, e revizor contabil, să fure „cinstit", să închidă ochii doar !

Pet n-asculta. Nu-l interesau micile potlogării. Urmărea brațul fetei cum se rotunjea spre umăr cînd ridica ceașca. Se trase pe pat, se așeză mai bine și-și înșuruba privirea în vîlceaua rotunjimilor care se nasc pentru a forma sînii.

— ...Da ți-ai găsit ! se necăjea în continuare Pupi. Nu, dumnealui nu închide ochii, nu ia mită. Preferă să bea surogat și să mănînce crenvurști cu spanac... cînd mănîncă. Și nu fiindcă e principial, întruchiparea virtuții, nuu... Își tapează prietenii și cunoscuții, acceptă țigările altora, îi sticlesc ochii cînd aude de vreo lovitură reușită, ar fi în stare să îndemne pe alții, dar el... nu îndrăznește, pur și simplu nu îndrăznește. Un prăpădit, asta e ! De aceea cînd Leo... cînd Leo mi-a spus...

Se strînse lîngă Pet, după ce avusese grijă să pună ceașca pe măsuță.

— Te plictisesc ? și în mișcare rochia se ridică.

— Nu, spuse Pet, apropiindu-se.

— Acum am douăzeci și nouă de ani... Și cincisprezece ani e timp lung, timp în care nu-ți aduni numai oboseala, ci și minte. *Minte*... repetă amar, nu plictiseală și dezgust.

Pet ridică privirea.

— Sigur, înțeleg.

— Pe dracu ! Mama m-ar fi măritat la cincisprezece ani, numai să scape de rușine. Mi-a vorbit vreodată așa cum ar fi trebuit ? Ocări și palme. Amenințări și reproșuri.

— Și ce-ai fi vrut ? rînji Pet.

— Am citit o carte... *Paul și Virginia*. Am citit-o acum și ai să mă crezi nebună... am plîns. Fac dragoste de zece ani și nu știu ce-i dragostea.

„Tîrfă sentimentală, o categorisi Pet. Toate sînt tîrfe... generalizează, dar nu toate sentimentale. Eva... da, *Eva nu era sentimentală*. Cîteodată, dar și asta rar, se prefăcea. Mai cu seamă la început..."

O cunoscuse la o petrecere plictisitoare și vulgară. Țipete, chiote, băutură — încercări searbede și zadarnice de a li se părea că viața e altfel decît și-au croit-o. Perechi îngrămădite într-o cameră plină de fum. Fumau și țineau paharul în mînă. Fetele în mini...

Pet se așezase lîngă o roșcată aproape beată. Sperase să fie lăsat în pace, dar roșcata se trezise imediat ce-l simțise lîngă dînsa. Culmea, începuse să vorbească despre literatură. Pet se ridicase, trecînd-o primului individ care se ținea pe picioare.

— Dacă nu tace, închide-i gura ! i-a spus. Tipul l-a privit urît.

Pet își turna pahar după pahar. Era necesar să-i ajungă din urmă pe ceilalți sau... să plece. După nenumărate coniacuri, privi pe cei doi. Îi găsi simpatici. Nu mai discutau despre literatură, se lipiseră unul de altul. Ridică din umeri. Nu-l *interesa colajul*.

Cineva dăduse drumul la magnetofon. Atunci intrase Eva. Era însoțită de un tip înalt, cu părul bogat și ondulat, dar care nu semăna cu o oaie creață.

— Cine i fata ? întrebă Pet.

— Nu știu, răspunse vecinul. Am să-l întreb.

Rămăsese și el cu gura căscată, uitînd să-și toarne coniacul pe gît. Îl cunoștea însă pe tipul cu care venise Eva. Se îndreptă cum putu spre acesta și i strînse mîna. Pet își ajustă cravata. Se apropie.

— Prezintă mă, îi dădu un ghiont vecinului.

Eva îl privi și-i zîmbi.

— Cred că ne am mai întîlnit...

Nu era adevărat și o știau amîndoi. O minciună banală.

— Nu cred, dar ai acum ocazia. N-o lăsa să-ți scape.

Tipul se încruntă și Pet își dădu numaidecît seama că nu era prea comod. Se prefăcu amețit, tipul îl privi dezgustat și-l lăsă în pace. Eva trecu spre fundul camerei și Pet înjură. Atunci se gîndi să-i facă figura cu telefonul.

— Cum îl cheamă ? îl întreba pe vecinul de adineauri.

— Bobi. Ce-ai cu el ?

— E cineva, nu ??

— *Are bani în toate buzunarele.* Dar nu-i varsă uşor. Îl lasa şi privi prin odaie.

— Helo ! îl strigă roşcovana.

— Unde-i telefonul ?

— În hol. Dacă nu merge te dai jos, lîngă Alimentara din faţă.

Din fericire, mergea. Făcu numărul şi chemă pe Ştef.

— Ascultă, îi spuse. Laşi să treacă cinci minute şi chemi numărul acesta. Notează. Întrebi de Bobi. Nu te laşi pînă nu-l ai pe fir. Cînd vine, îl lipeşti cu clei, ai înţeles ?

— Ce-i spun ?

— Treaba ta, şi Pet închise.

Intra în cameră şi exact peste cinci minute se declanşă soneria. Pet se apropie de Eva şi Bobi. O blondă platinata îl strigă pe Bobi, arătîndu-i holul. Tipul ridică din umeri, dar se duse.

— Mergem ?

— Cînd vrei.

— Atunci, haide. Bobi e ocupat cu telefonul.

Eva îşi răsuci uşor buza de jos într-un zîmbet amuzant. Plecară.

Atunci se gîndea numai la mine, zîmbi strîmb Pet. Bine, dar atunci era începutul, şi i-a trecut repede...

Pupi, care-l privea, îl prinse :

— Ce-i, nu-ţi place ?

— Nu, nu ! protestă Pet cu gîndul aiurea.

Fata îşi terminase cafeaua.

— Nu ştiu ce gîndeşti. Leo spune că eşti *şeful.* La început... poate la început astă m-a convins să vin, acum însă...

Bărbatul îşi aprinse o ţigară. O privi mai de aproape, în faţă. O văzu altfel. Iar îşi aminti de Eva şi înjură printre dinţi.

— Acum ?

Pupi ridică din umeri.

— Leo e un băiat de treabă. Nu m-ar înţelege. Dacă i-aş spune vreodată ce ţi-am spus ţie, ar rîde.

— Ai dreptate, spuse Pet, de data aceasta direct interesat. Leo nu te înţelege.

— Mă întreb dacă aș găsi vreunul care să mă înțeleagă.

— Desigur ! Mie, în general, nu-mi plac fetele tocmai pentru că, *așa cum spui*, vreau mai mult de la ele. Tu... însă, nu ești ca celelalte. Cînd ai intrat pe ușă, mi-am spus : ce dracu' caută ? Dar... dar mi-am schimbat părerea.

Pupi își înfipse ochii într-ai lui.

— *Nu ești ca ceilalți.* Băieții spun că ești un șef, dar asta nu te împiedică să înțelegi. Poate pentru că și tu ai suferit destul.

— Oh ! Nu prea am avut motive. Sînge rău nu mi-am făcut decît din cauza infirmității. Și din cauza mea, a firii mele. Nu sînt un *dur*, sînt mai degrabă *un dificil*, un nemulțumit. *Privește cum am venit pe lume.* Copil, mi-am urît mama și tata : ei erau vinovați de toate umilințele și jocurile mele pierdute. Am urît învățătorii, apoi profesorii, predicatori mărginiți. Am urît copiii, schingiuitori sadici, apoi oamenii, pe toți, laolaltă. I-am împărțit mai tîrziu în bărbați, pe care-i disprețuiesc, și în femei... pe care le urăsc !

— Și pe mine ?

Fata surîse, un surîs plin, luminos, care era numai pentru el.

— Tot ce ți-am spus rămîne între noi. Nimănui nu i-am vorbit astfel.

— Oh ! strigă Pupi. Mi s-au făcut o groază de complimente, dar nici unul atît de plăcut.

Ochii lui Pet sclipiră : „N-aș putea s-o uit pe Eva ?"

Puse ceașca pe masă. Ea se ridică în picioare.

— Ești extraordinară, murmură Pet cu glas răgușit și-i apucă în mîini coapsele.

— Hei, jos labele !

— Tu ai spus-o, sîntem făcuți să ne înțelegem.

— Și Leo ? întrebă Pupi.

— Nimeni nu te înțelege ca mine.

O trase. Pupi se smulse cu violență și-l lovi în față. Îl prinsese pe picior greșit. Se clătină și ea fu gata să-i vîre degetele în ochi.

— Bruta murdară ! Caut un suflet și el...

Pet își șterse sîngele care-i picura din nas.

— Am să te ucid ! Pleacă !

Fata se îndreptă spre ușă. Puse mîna pe ceașcă și o aruncă după dînsa.

— Să nu te mai prind că-ți rup fusele ! „Ce ai, șeri ?“ i se năzări vocea batjocoritoare a Evei.

— Bestiile dracului ! răcni încă o dată.

Aruncă și a doua ceașcă în ușa trîntită cu putere.

7

Lui Macarie îi trecuse damful alcoolului. Avea picioarele moi, dar mintea limpede. Prea limpede chiar. Simțea dureros în ce viespar s-a înfundat. Se gîndi s-o lase baltă... Îi sticleau în față ochii răutăcioși ai lui Petru Nestor și figura rînjită a lui Lică. Imposibil. Știa că nu-l lasă ei cu una, cu două. Cel puțin picioarele rupte și capul crăpat, dacă are norocul să scape. Cunoștea marfa. N-avea ce spune, vinovatul era el și numai el. Patima și trăncăneala... văicăritul. Era plin de venin. Amendă... cinci sute de lei pentru că uitase să închidă ușa.

Avusese meserie bună la înființarea combinatului. O pierduse. Degetele de la mîna dreaptă prinse la strung. Era băut... ar fi putut să-l arunce. Îl păstraseră și-i dăduseră un post de încredere și fără bătaie de cap : paznic la casierie.

Cinci ani de cînd își face slujba, numai că... leafa e fixă și dacă ți se mai usucă și gîtul, atunci... Și el are copii și nevastă. Acum... copil bolnav și nevastă arțăgoasă.

Totuși... dracul îl pusese să nu tacă din gură ? Intrase în bodegă amărît și pus pe băut. Pus pe băut și... fără bani. Străinul acela, acum știa cine-i, Petru Nestor, l-a ascultat și i-a turnat. Atunci credea că o face așa, din compătimire și puțin din curiozitate. Ori de cîte ori se aduc salariile, cu duba, bineînțeles, el intră în casierie și primul lucru care trebuie să-l facă, înainte de a pătrunde paznicii înarmați care aduc sacii cu bani, e să încuie cu cheia ușa care dă în sala plăților. Ușa aceea trebuie să stea încuiată pînă cînd sacii sînt predați, controlați și luați în primire de casier. Și... iată că a uitat. A intrat, s-a îndreptat spre ea s-o încuie, cînd s-a auzit strigat. Paznicii au tras duba și nu s-ar fi întîmplat nimic, dacă ceasul rău n-ar fi adus tocmai atunci în sala de plăți pe maistrul de la uzină. A apăsat clanța, a împins ușa,

şi, gata pozna ! Pîn' să numeri la trei, paznicii au şi scos armele. Noroc că n-au tras. Doamne, Doamne, ce-a mai păţit el însă !... Scărmăneala, ca scărmăneala, dar cele cinci sute !...

— *Şi... dacă un om, pe care-l ştim amîndoi, mai lasă o dată uşa deschisă... şi un altul, pe care-l ştiu numai eu, intră cu pocnitoarea gata... ce crezi că se întîmplă ? a întrebat Petru Nestor.*

El, Macarie a ridicat din umeri.

— *Nu acum, a adăugat celălalt, peste cîteva luni, să nu fie nici o bănuială. Crezi că paznicii şi-ar scoate artileria ? ! Aşi ! Ce-s nebuni ? Ar face pe ei, asta ar face ! Şi omul acela ar strînge frumuşel sacii, ar ieşi şi, gata ! Iar omul celălalt, cel cu uşa, pe care-l ştim amîndoi, s-ar trezi cu cîteva zeci de miare.* O pleaşcă, ce zici ?

Se împiedică şi înjură printre dinţi. Atunci el n-a zis nimic, în schimb celălalt...

— La urma urmelor, ce ? O uşă uitată şi atît. Nu se poate întîmpla ? Ba se poate, nu s-a mai întîmplat şi ai luat cinci sute de lei amendă ?... Afurisita aceea de amendă, ea l a convins. Şi-apoi... pierde cineva ceva ? a continuat celalalt. Banii statului, o învîrtitură de manivelă şi *curg alţii.* O să se întîrzie o zi-două cu primirea salariilor... mare pagubă !

Vorbele de atunci ale lui Petru Nestor l-au convins, şi parcă-l conving iar. Nu i-a dat nimic. Sigur că nu. De ce să-i dea ? Atunci i-a plătit băutura şi cele cinci sute. A spus c-o să-i facă *semn*... şi i-a făcut. În curînd... o să aibă o avere...

Picioarele deveniră sigure. Mîine se va întoarce la el, dar nu va mai cere bani.

8

Pet îşi opri sîngele şi zvîrli furios batista. Îşi reveni repede. O ridică şi o vîrî în buzunar. Auzi un ciocănit în uşă.

Intră Leo, încurcat şi puţintel speriat.

— Eu am trimis o !

— Dobitocule !

— Am plesnit o, Pet, ascultă-mă, am plesnit o ! Să se înveţe minte, boarfa...

— Tu eşti o rîmă. Să nu mai dai în ea, că te ating !

Leo schiţă un fel de strîmbătură.

— Aşa ?

Pet tăcu şi-şi începu pasienţa.

...Cheltuise o avere cu Eva. Rochii, pantofi, blănuri, bijuterii... I-a refuzat o pereche de ciorapi. Nu-i plăceau, erau violeţi. Seara n-a mai găsit-o. De-abia peste o săptămînă a dat peste ea, într-o bombă, cu un tip şi cu ciorapii violeţi.

Gemu şi zvîrli cărţile. Leo tresări.

— A sosit Grig, anunţă el repede.

Pet se învioră.

— Rămîneţi acolo. Mîine, la patru, sînt la voi. Poţi să-ţi păstrezi muierea.

— O primeşti ? exclamă Leo surprins, bucuros şi neîncrezător.

— Dacă ai adus-o, ce mai pot face ? N-am s-o las aici, să ciripească. Apoi i-am găsit o treabă, o va şti la timpul potrivit. Şi acum, pleacă. Trebuie să mă odihnesc.

9

— Ce-o fi vrînd să spună maiorul, afirmînd că absolvenţii liceului nostru nu-i dau prea multă bătaie de cap ? se întrebă profesorul Măzăreanu, în drum spre casă.

Dacă ar fi cunoscut palmaresul şcolar al celui ce se înscrisese în registrul hotelului cu numele de Petru Nestor şi încă nu ar fi înţeles mare lucru. Ar fi trebuit să cunoască nu numai cine *era atunci* Petru Nestor ci şi ce devenise apoi. Să analizeze împrejurări, să facă asociaţii, să înţeleagă impulsuri, să admire realizări, să cunoască prăbuşiri, să urmeze meandrele schimonosirii unei personalităţi în formare. Şi încă, nici atunci, chiar dacă ar fi înţeles, nu ar fi generalizat. L-ar fi acuzat pe maior de exagerare, fără să ţină seama că însăşi meseria sa de apărător al intereselor societăţii îl obliga pe acesta să exagereze şi să fie suspicios.

Adolescentul acela era şi spaima şi mîndria profesorilor

— De o inteligenţă sclipitoare, spunea profesorul de fizică.

— Sclipitoare, dar neobrăzată, adăugau cei mai mulţi.

Colegii nu-l iubeau şi el se dispensa de afecţiunea lor. Verva sa muşcătoare, caracterizările succinte şi tăioase, analiza necruţătoare a intenţiilor goleau băncile dimprejurul său şi-l făceau cel mai temut scrimeur verbal. Nu cruţa pe nimeni, nici pe sine.

— Prefer să pierd un prieten, decît să ascund adevărul, parafraza.

Ascundea totuşi adevărul, îl ascundea în ceea ce-l privea pe sine. Nu spunea nimănui că e un invalid. Nu fizic, sufleteşte. A nu spune nu înseamnă numai *a spune jumătate din adevăr*, ci şi *a minţi pe jumătate*, sau, poate, mai mult.

— Un arc de oţel pur, spunea cîteodată profesorul de psihologie. Se îndoaie, dar nu cedează.

— Riscă să se caseze, izbucneau alţii.

Într-adevăr, risca. Dar riscul era marea sa pasiune. *Îl provoca.* Pentru un cuvînt sau un gest, intra ferm în arena bătăilor şcolare. Îmbrîncit, lovit, trîntit de forţa unor colegi mult mai puternici, nu ceda. Atunci ochii căpătau fixitate de halucinat şi nu lua în seamă loviturile primite. Cădea şi se ridica, înaintînd către adversar.

— Cere iertare, cere iertare ! bîiguiau buzele strînse, livide, crăpate de lovituri, învineţite.

Sîngele se scurgea din nas sau din gingia plesnită, dar ridica fruntea, îşi înfrîna tremurul picioarelor şi înainta. Trîntit, buşit de trei, de patru, de şapte ori, tot de atîtea ori găsea forţa necesară spre a părăsi pămîntul şi a arăta adversarului faţa tumefiată, ochii ficşi în nebunia voinţei. Nu rezista nimeni, nici chiar bătăuşii înrăiţi. „Iartă-mă", mormăiau unii iar alţii fugeau, lăsîndu-l stăpîn pe cîmpul de luptă. Începu să fie temut, căpătă ascendenţă. Şi-o folosea, nu ştia de ce, şi-i era indiferent cum. Poate, fiindcă acasă de-abia era tolerat, acolo, în lumea celor de-o seamă cu el, nu tolera nimic. Încă nu avea experienţa răului, dar îl presimţea. Citea mult, eclectic, fără alegere. Avea totuşi autori preferaţi, mai cu seamă Poe, Dostoievski şi Balzac. Era rece, calculat şi analitic. Aparent era un şcolar obişnuit. Frunzărind pe Paulsen, rîdea de elucubraţiile şi sofismele idealiste. Materialismul său, neînchegat, pueril şi instinctiv, era însă feroce. Un sîmbure de egoism înconjurat de baia prielnică a inevitabilelor imperfecţiuni sociale. Nu explica mediul, îl considera fatal şi necesar. Cădea astfel într-un idealism *suis generis*. Îl interesau

puţin principiile, indiferent de ce culoare, nefiind pentru dînsul decît motivaţii ale propriilor sale acte. Şi pe acestea nu le cîntărea decît dintr-un singur punct de vedere, al realizării şi reuşitei.

Dacă l-ar fi cunoscut, profesorul Măzăreanu ar fi oftat nemulţumit de munca sa profesională, de pregătirea şi interesele familiei şi ale educatorilor, de ineficienţa lor. Maiorul Luca ar fi grăbit pasul. S-ar fi închis în birou cu un ibric uriaş de cafea şi ar fi studiat iarăşi şi iarăşi proiectele geniale şi ilogic de subtile ale unui medic dement, ale aceluiaşi medic Teşa şi, poate, proporiile sale adnotaţii, căutînd să le îmbunătăţească.

„Dacă mama m-ar fi iubit..." îşi spunea Pet.

N-avea dreptate, mama lui îl iubise, însă nu i-o putea arăta. Era timorată, profund nefericită, egoistă din cauza grijilor şi a nefericirii. Luptase să cîştige dragostea bărbatului său, atunci, la început, cînd Pet nu avea nici cinci ani. Apoi, resemnată, măcar tolerarea ; băiatul trecuse de primele clase elementare.

Căsnicia soţilor Bădulescu începuse în ultimele zile ale celui de-al doilea război mondial. Marga Stino îşi pierduse părinţii în bombardamentul Bucureştiului. Sublocotenentul Bădulescu, în refacere după o rană, aştepta încadrarea într-un batalion ce trebuia să lupte pe frontul apusean. Se întîlniseră întîmplător, în toamna care împodobea şi ea, cu lumina culorilor ei, victoria împotriva bestialităţii. Cînd fusese trimis pe front, Bădulescu era în ultimul an la medicină. Vorbind uşor şi cursiv, începu să mînuiască lozincile, la început fără gînduri de parvenire. Se distinse în prima luptă şi fu avansat. La cucerirea Aradului fu rănit. Trimis în ţară, uită că tatăl său era liberal şi avea o sfoară de moşie şi nimeni nu-l întrebă. Mai bine n-ar fi uitat. Această omisiune îl urmărise toată viaţa şi, deşi loial faţă de regim, era încredinţat că e suspectat, că va fi acuzat de duplicitate şi, odată exclus din partid, va pierde tot ce izbutise să clădească.

Pet stătea întins pe divan, încălţat, fără să ţină seama de pledul fin din păr de mohair veritabil. Casa întreagă, moştenită în urma dramei care rupsese firul zilelor soţilor Bădulescu, îi rămăsese. Tatăl său murise la timp. Casa era plină de lucruri mărunte şi fine — care o agasau pe mama sa

odinioară, deşi fusese născută într-o astfel de casă — scoase din praf şi întuneric de cele două mătuşi, ele însele un fel de moştenire şi de bijuterii. Simţea cum se ridică din complexităţile profunde şi inconştiente ale sufletului şi copilăriei imagini pe care la început nu le gonise şi pe care acum nu le mai putea îndepărta. Se înfunda într-însele, avea nevoie de evadarea aceasta. Nu din motive sentimentale sau etice. Figurile şi acţiunile redeşteptate nu erau nici colorate, ca cele ale reprezentărilor îndrăgostiţilor, nici chinuitoare, aşa cum se spune că ar fi cele ale monştrilor roşi de căinţa. Erau clare, logice, legate cauzal, îndepărtate în timp şi supuse microscopului criticii. Căuta să evite, şi izbutea întotdeauna, trecutul apropiat pe care şi-l făurise singur. Despre acesta, socotea crispat şi definitiv, cu o încordare de creator aproape dement, nu se putea discuta. Era aşa, fiindcă aşa trebuie să fie. El, Pet, dezbătuse, cîntărise şi alesese cea mai perfectă realizare. Imperfecta poate pentru un critic al viitorului, înzestrat cu o altă optica şi alte mijloace tehnice, perfectă pentru clipa de-abia trecută.

În aceste retrospective, uitînd, scuturînd accesele de durere şi neputinţă psihică în care ar fi consimţit la orice, numai să simta mîinile Evei mîngîindu-l, se înfunda în meandrele faptice ale copilăriei, pe care prodigioasa sa memorie nu le confunda, permiţîndu i să le parcurgă, odată cu acel *zid al morţii* care dă forţă şi intensitate fiecărui fapt.

Îşi amintea scene, decoruri, figuri de oameni dispăruţi sau care părăsiseră catifelarea adolescenţei spre a deveni aproape maturi. Îşi analiza gesturile şi era obiectiv, recunoştea cînd greşise. Nu faţă de vreun principiu moral sau social, ci faţă de propriul său interes.

Era în clasa a şasea cînd promisese colegilor săi că direcţiunea va reveni asupra deciziei care le cerea să vină după masa la cursuri. Elevii rîseseră ironizîndu-l. Pet îşi pregătise lovitura, metodic, aşa cum şi le pregătea şi astăzi.

Cunoştea două împrejurări care-i garantau izbînda. Una, prezenţa la şcoală, de la orele zece la douăsprezece, a secretarului care în acest răstimp îşi punea la punct corespondenţa strînsă în cursul săptămînii. A doua, libertatea ce şi-o lua omul de serviciu, paznic permanent, de a părăsi instituţia în aceste ore, socotind suficientă prezenţa secretarului, spre a se delecta cu cîteva şpriţuri. Şi mai ştia că scoaterea clasei lor din programul normal de dimineaţă şi încadrarea ei în

orele de după masă nu era cerută de o necesitate stringentă cum ar fi fost lipsa spațiului, ci era doar urmarea bunăvoinței directorului care permitea astfel profesoarei de geografie să facă o navetă comodă între comuna unde locuia și orașul reședință de județ.

În dimineața următoare, pătrunse în școală cîteva minute după secretar. Încălțat cu tenișI, nu putea fi auzit de funcționarul cufundat în hîrțoage. Tenișii mai aveau și alt rost. Proaspetele cunoștințe de fizică, capitolul electricitate, îi sugeraseră soluționarea problemei și-i dictaseră și precauțiile. Evident, din precauție ar fi putut să scoată bușoanele siguranțelor pentru etaj, dar cum acestea se găseau în cămara de lîngă secretariat, socotise riscul prea mare.

Pătruns în clasă, apropie două bănci de peretele din fund și pe ele urcă scaunul de la catedră. Făcînd puțină echilibristică, se urcă și, cu foarfecele de unghii al mamei sale, după ce desfăcu atent, spre a nu lăsa urme, învelișul de mătase al firelor electrice — instalate aparent și nu zidite în perete, ca în toate clădirile construite înainte de ultimul război mondial —, tăie o mică porțiune din învelișul de cauciuc și apoi chiar din fir. Reașeză mătasea, se dădu jos, puse scaunul și băncile la loc și tot atît de neobservat ca și la intrare, părăsi clădirea.

A doua zi, primele ore de la paisprezece la șaisprezece se ținură normal. Fiind încă la începutul toamnei, lumina era suficientă ca să nu se aprindă becul. Dar numai după cîteva minute de la începerea orei a treia, culmea coincidenței, oră de fizică, profesorul întoarse comutatorul. Zadarnic. Becul rămase mat și întunecos.

— Iată un bun prilej de a aplica practic cunoștințele învățate, se adresă profesorul clasei. Ce credeți că s-a întîmplat ?

— S-a ars siguranța !... urlă întreaga clasă.

— Sigur, și nu-i nevoie să zbierați. Ce facem într-un asemenea caz ? Să răspundă numai elevul Manu.

— Înlocuim siguranța arsă cu un fir de liță, răspunse acesta.

— Foarte bine. Și unde găsim *liță ?*

— Liță se păstrează în dulapul care adăpostește contorul și siguranțele, urmă același elev.

— Perfect. Și, deoarece ai răspuns atît de bine, onoarea restabilirii curentului îți revine ție. Dar... pentru că întot-

deauna e periculos să se umble la curentul electric, vom merge împreună. Toţi ceilalţi rămîneţi cuminţi în bănci.

Profesorul şi elevul ieşiră. Pet simţea dorinţa arzătoare de a asigura pe colegii săi că lumina nu se va aprinde, dar găsi puterea să se stăpînească. După cîteva minute, cei doi se întoarseră. Clasa însă era cufundată tot în întuneric.

— Poate e o pană de la uzină, propuse un elev.

— Nu, răspunse profesorul. Funcţionează. Peste tot e lumină, şi chiar şi pe coridor. Atunci ?

Deşi întuneric şi deci inoperant, elevii nu ştiau ce să răspundă.

— Ar putea să fie un defect la şalter, zise şi Pet. Fiind unul dintre cei mai vioi, neamestecul său ar fi fost suspect.

— Da, s-ar putea. Dar acum... s-a făcut prea întuneric ca să mai putem opera. Sînteţi liberi, treceţi în recreaţie.

Profesorul ieşi, clasa se întrecu în urlete şi zbenguială. Fu nevoie de prezenţa directorului care, neştiind ce altă măsură ar putea lua, le dădu drumul acasă. A doua zi fu chemat un electrician. Găsi cauza : întreruperea curentului undeva, în clasa respectivă, dar unde ?...

— Imposibil de precizat. Trebuie înlocuit tot firul. Operaţia necesită cîteva zile în care clasa fu programată dimineaţa. Apoi, fu trecută iarăşi la orele de după-amiază. Nu pentru mult timp. După alte cîteva zile, curentul se întrerupse. Directorul cedă.

Nu toate acţiunile sale, chiar din adolescenţă, se mărginiseră doar la asemenea fapte. Multe dintre ele nu numai frizau, ci erau de-a dreptul delictuoase. Toate vizau şi loveau în autorităţi recunoscute, stabilite şi stabile : autoritatea şcolii, a societăţii în genere, dar mai cu seamă a tatălui său. Pet nu-şi spunea şi nu-şi spusese niciodată : „Dacă tata m-ar fi iubit !...“

Fusese o antipatie reciprocă, izvorîtă din jugul aruncat pe umerii tînărului medic Jan Bădulescu prin naşterea lui Paul, Pet, cum îi ziceau amicii de acum. Răceala mai întîi, îndepărtarea şi-apoi nemulţumirea începuseră să fie prezente între cei doi soţi. Marga, neexperimentată şi cuprinsă de panică, se umilea şi timora. Bădulescu, neliniştit din propria sa vină, prefera să arunce motivele acestei stări în sarcina obîrşiei burgheze a soţiei. Îi reproşa ceea ce îl îndemnase să o ia în căsătorie : averea, fără nici o valoare acum, în afară de casa

din Bucureşti, timiditatea şi gingăşia care o deosebeau flagrant de femeile cu personalitate ale anului '50, graba şi sîrguinţa cu care îşi însuşea părerile sale. Îl agasa şi, încărcîndu-l cu un perpetuu sentiment de vinovăţie, *i se părea că-i dă dreptul să se socotească victimă,* deoarece nu-şi încălcase nici una din îndatoririle sale conjugale. Şi nepermiţîndu-şi, din nesiguranţă, să fie personal şi obiectiv cu oamenii care-l înconjurau, devenea perfid, pervers, sadic în viaţa de familie.

Dacă nu s-ar fi născut Paul, ar fi divorţat : linia anilor o permitea. Naşterea copilului înlătură această posibilitate.

Între timp, persoana ca şi personalitatea soţiei sale se transformaseră. În anul 1943 părea micuţă şi suplă, acum se împlinise. Goana ei după tandreţe dăduse greş. Schimbă tactica şi încercă să cîştige, aliindu-şi voluptatea. De o senzualitate mijlocie, simţise dorinţa, fără să o poată provoca altfel decît direct. Şi la acest gen de provocare se opunea formaţia ei de tînără burgheză, crescută nu numai de maică-sa, ci şi de două mătuşi.

Îşi căută sfaturile în cărţi, încurcă însă totul. N-avea prietene tinere, frumoase şi întreprinzătoare : o oprea gelozia. Obosita şi înfrîntă, se refugia în farduri şi neglijeuri.

— Hai, mamă, să ne jucăm... o ruga băiatul.

— Nu mă atinge. Mă şifonezi şi-mi ştergi pudra şi rujul.

Băiatul rămase în lumea cărţilor, mai cu seamă a celor de aventuri. Aprecia logica şi rezolvarea problemelor, îl enervau trişările autorilor care explicau succesele eroilor fie prin forţă fizică neobişnuită, fie prin împrejurări neverosimile. De asemeni, era iritat de faptul că în orice roman poliţist *detectivul,* fie oficial, fie amator, ieşea întotdeauna învingător.

„De-aş fi eu !" îşi spunea. Şi cum majoritatea cărţilor de acest gen, pe care şi le procura, erau slabe, rămînea nesatistăcut şi crispat, într-o continuă aşteptare, într-o continuă dezamăgire, cu auzul, văzul şi chiar pipăitul mereu la pîndă, mereu în agitaţie.

Avea camera lui şi rar intra în restul apartamentului. Nu-i scăpa totuşi nimic. Ştia că femeia de serviciu are un *amic* şi că o vizitează noaptea. Auzea şi parcă îşi vedea mama rătăcind prin dormitor, sufragerie sau camera de zi, întovărăşită de frufru-ul unor desuuri care lui nu-i spuneau nimic încă. O auzea intrînd în baie, deschizînd robinetele, destupînd flacoane, auzea clipocitul apei, pătrunderea corpului gol în cada

parfumata, ieşirea ei din apă, ezitarea în faţa oglinzii, fişîitul periei şi al pieptănului în păr...

S-ar fi părut că era cineva dincolo, dar el se simţea şi se ştia singur. Totuşi prefera aceste dimineţi goale după-amiezilor, cînd, de-abia întors de la şcoală, era gonit din casă. Venea taică-său, doctorul. Marga îşi începea şi prelungea eforturile pentru recucerirea şi păstrarea soţului. Prezenţa copilului ar fi deranjat-o, mişcările sale studiate, ochiadele, dezabieurile oferite soţului, ar fi părut incestuoase în faţa băiatului.

— Du-te şi te joacă, îi spusese la început, înainte de a băga de seamă că e prea mare. Du-te la cinematograf, îi spusese după aceea. Îi da bani şi-l săruta pe frunte în fugă.

Bani îi da şi tatăl. O sumă destul de mare, dar fixă, săptămînal. Un fel de plată, *un fel de cumpărare a dreptului de a nu se gîndi la dînsul.*

— Are masă, casă, îmbrăcăminte, e înscris la una din cele mai bune şcoli din Bucureşti, îi dau bani de buzunar, ce mai vrea ? îşi spunea cîteodată doctorul Bădulescu, simţind o iritantă nevoie de a se scuza.

Paul nu voia nimic.

10

Pet împinse uşor cu un gest plictisit cărţile pasienţei reuşite şi ridică privirea. Numai Macarie, care nu-l cunoştea, se înşela şi continuă să întrebe, fără a îndrăzni să se foiască prea mult, cînd o să începă. Ceilalţi, Lică, Leo şi chiar Pupi, rămaseră în aşteptare. Grig sorbi ultimele picături şi-şi şterse buzele.

— Asta-i harta împrejurimilor, spuse Pet, desfăcînd o foaie şi netezind-o pe masă. Aici e centrul, cele două hoteluri ale noastre, în faţă cofetăria, la stînga banca, după colţ unul dintre cinematografe. Triunghiul acesta e parcul, de aici strada coboară spre Rîul Repede, peste care trece un pod de beton, şi se numeşte Vîntului. Spre sud-vest strada se întinde pînă la maternitate, în faţa căreia e miliţia. Înţeles ?

— Pare ai fi un ghid pentru turişti, aproba Pupi.

Macarie nu asculta, el îşi cunoştea oraşul. Ciuli însă urechile cînd auzi :

— Şeful miliţiei e un tip cam trăsnit, dar capabil şi periculos. Are cu el un căpitan şi o grupă bună de miliţieni...

— Care vînează cerşetorii şi vînzătoarele de seminţe, dar nu se amestecă atunci cînd se bat doi bărbaţi, rînji Licã.

— *Cea mai mare prostie e să-ţi subestimezi adversarul.*

— Straşnic adversar ! se amestecă Grig. L-am văzut, are un chipiu pleoştit, parca-i un soldat de pe timpuri, cu capelă.

— Asta păzeşte de cincisprezece ani milioanele combinatului şi nimeni nu a îndrăznit să se atingă de ele. Nu vă vîrîţi capul sub plapumă, ca proştii. Despre planul lui se vorbeşte şi acum la minister.

— Îl ştii ? întrebă mirat Leo.

— Altfel crezi c-aş fi aici ?

— Credeam...

— Ce ? făcu Pet. Crezi că l-am aşteptat pe hoitul ăsta ? arătă spre Macarie. Sigur... e nevoie de el, e una din variante şi, poate, cea mai reuşită. Dar o lovitura, şi încă de importanţa acesteia, nu se înjghebează în cîteva zile.

— Mare şmecher eşti !

— Bine ! i-o tăie Pet, aprinzîndu-şi o ţigară. Acum fiţi atenţi. Miliţia are patru maşini, ultimul tip.

— Imposibil. Într-o gaura ca asta ? ! se minună Grig.

— Dar ce-ai crezut ? Patru maşini puternice fac aici cît un regiment. Sînt cîte doi agenţi în maşină, doi ziua şi doi noaptea. Fac cu schimbul : o săptămînă de zi şi o saptămînă de noapte, iar maiorul şi căpitanul îi au în mîna în fiecare clipă prin radio. Asta-i *planul maiorului*... ce ziceţi ?

Tăcere.

— Ai vreo speranţa ? întrebă Licã, după tăcerea care urmase.

— *Numai morţii n-au nici o speranţă.*

— Ar trebui să ne debarasăm de maşini.

— Asta-i cheia planului nostru.

— Cum ?

— Daca ai fi atît de şmecher cît eşti de caraghios, n-ai avea nevoie de mine pentru a pune mîna pe bani.

Pet se aplecă iar asupra planului.

— Cartierele situate la nord şi la nord-vest sînt aglomerări de case şi străduţe mici. O încîlceiturã. În plus, sînt stră-

bătute de două artere principale de trafic. Asta-i cea mai bună momeală. Dincolo, spre sud, trece calea ferată. Aici e gara. Dincoace e cartierul industrial, în care vom da lovitura. Voi ce-aţi face ?

Tăcură toţi. Leo, Licã şi Grig ştiau că şefului nu-i place să i se dea sfaturi. Întrebarea era formală. Pupi şi Macarie nu mai contau.

— Strada asta care merge spre vest, continuă Pet, străbate cartierul industrial şi ocoleşte centrul. Aici e combinatul industrial. Strada asta leagă combinatul de gară. Aţi înţeles ?

Nu, nu înţeleseseră, dar tăceau.

— Să vedem, ce-ai gîndi dacă ai fi în locul celor ce păzesc ? întrebă şeful. Am dat *lovitura*, primeşti apelul. Patru, cinci minute după lovitura. Prima măsură ?

— Trimit oameni la combinat, interveni Leo.

— Ce să facă acolo ? Noi... am şters-o.

— Închid căile de ieşire din oraş ! strigă Licã.

— Asta-i. La ce te gîndeşti întîi ?

— Gara. Sînt două minute pînă la gară.

— Ei şi ? Ramîi în gară ? Nu trece nici un tren la ora asta. Maiorul cunoaşte mersul trenurilor pe dinafară.

— N-are a face, îşi susţinu Licã ideea. Poate să creadă că noi nu ştim sau... mai sînt marfarele !

— Ideea e bună. Deci, gara. Altceva ?

— Trimit maşinile spre Moscu, Mărgineni şi... nu ?

Pet îşi frecă mîinile :

— Nu te mai obosi, zîmbi îngăduitor. Mai bine fii atent. Şi voi, se îndreptă către ceilalţi. Deci noi sîntem aici. Nu e un punct bun de plecare şi nu-l vom folosi. Nu pleci de la hôtel ca să dai o lovitură la casieria unui mare combinat.

Arătă un punct pe hartă, însemnîndu-l cu un X.

— Alături e un parc şi un restaurant turistic. Iată locurile de parcare. Distanţa de aici pînă la combinat e de opt kilometri. Cel mai bun şi mai direct drum pînă acolo e şoseaua naţională, pînă la şoseaua aceasta, aproape perpendiculară, care trece peste pod. Vîră-ţi în cap, Grig. Apoi, după cotul care duce spre oraşul vecin — drumul negudronat ce iese din localitate, trecînd prin faţa combinatului. Distanţele : şoseaua naţională, doi kilometri şapte sute, linia perpendiculară, un kilometru opt sute şi drumul negrudronat, trei kilometri o sută. Am cronometrat acum o lună.

— Acum o lună ? ! făcu Leo admirativ.

— Sigur. N-aveam gust să-mi ţină minte miliţienii performanţele. Timpul meu cel mai bun, şi asta noaptea, a fost de zece minute şi şaptesprezece secunde. Tu, Grig, cred că poţi să mai reduci un minut...

Grig privi planul.

— Şosea bună. Se poate.

— Da, întări Pet. Şoseaua naţională e largă şi marcată cu o dungă albă la mijloc. Poţi atinge o suta pe oră, fără grijă. Drumul peste pod, la fel. Celălalt spre combinat, în schimb, e numai hopuri. N-are importanţă la sosit, dar prost la plecare. O să avem un start dificil. Circulaţia, aproape nulă.

— Dar drumul acesta ? descoperi Grig care studia cu grijă planul. E drept şi pare mai lung.

— Da, ne-ar face să cîştigăm cîteva secunde, dar prezintă un mare inconvenient, tocmai pentru că nu are cotituri. De la combinat, ne-ar putea urmări orice privire. Avansul nostru de două-trei minute n-ar însemna mare lucru. Nu uita că miliţia are maşini foarte puternice. Pe şosea dreaptă şi fără ascunzişuri, ne-ar prinde din urmă într-o clipita. Apoi drumul acesta ar fi primul străbătut de urmăritori. Sare în ochi şi ei ar miza pe impulsul nostru de a ne îndepărta cît mai mult şi cît mai repede. De fapt, e cel mai rapid drum care iese din oraş.

— Deci, sacrificăm viteza spre a-i semăna, remarcă Grig. Nu ştiu dacă-i bine. Să încercăm să-i întrecem în viteză.

— Zadarnic.

— De ce să facem pe deştepţii ? Să ieşim de aici înainte de a ne încercui.

— Ascultă, zise Pet fără să ridice vocea, dar cu o uşoară iritare. Aţi auzit de lovitura de la casieria ministerului...

— *Sigur !* afirmară toţi.

— Ei bine, eu am montat lovitura. Miliţia a stabilit baraje pe toate străzile care o înconjoară, în mai puţin de un sfert de oră. Auziţi ? În mai puţin de un sfert de oră şi n-a înhăţat decît vînt ... Faceţi ce vă spun şi lăsaţi-mă pe mine să-mi bat capul. Aţi reţinut tot ce v-am spus ?

Lăsă mîinile în jos şi tăcu. Nu părea obosit, mai degrabă plictisit. Plictiseala unui profesor care predă unor elevi mediocri.

— Asta e. Acum, un tur prin oraș. Tu, Leo, te duci *aici*. Și arată locul însemnat pe plan cu X. Te duci cu Pupi, reperezi casa. Strada Privighetorii nr. 70. O casă mare, cu grădină. N-are garaj, doar o magazie. Proprietarul n-are chiriași, sînt doar soția și el. Peste o săptămînă pleacă la munte pentru douăzeci și una de zile. Dacă plătești cît trebuie, îți închiriază pe acest timp sau, cu gîndul să se mai restrîngă, pe mai mult. Spune-i că ești bolnav de nervi : muncă grea, ce vrei, strungar la Banderola Roșie. Ai concediu de boală. Instalează-te. Nu azi, nici mîine, fără grabă. Nu încerca să-i forțezi mîna, nu-i oferi prea mult. N-am nevoie de bănuieli. Ții legătura cu Grig și cînd ești gata, aduce mașina.

— Pupi rămîne cu mine ?

— *E soția ta, cum vrei altfel ?* Odată instalați, viață liniștită — un film-două pe săptămînă, seara, la grădină, cel mult pînă la nouă. Gătiți în casă. Nu scoți mașina. *Înțeles ?*

— Da, mormăi Leo.

Pupi ridică din umeri.

— Acum *tu*, se adresă lui Lică. Ici trenul de mîine dimineață spre Brașov. Îți pierzi urma și te întorci la București. Întîlnirea știută. Noi, spuse adresîndu-se lui Grig, ne întoarcem cu mașina. Pregătește-te.

— Și eu ? îndrăzni Macarie.

— Tu ? Aștepți. *Îți fac eu semn.*

— Pet ! strigă Macarie, împins de disperare, *nu pot !* Am copilul bolnav.

— Crezi ca sînt medic ?

— Mi-ai spus... mi-ai promis. Cîteva mii de lei acum...

— Bine. Îi aruncă hîrtiile. Dar bagă de seamă. Dacă te gîndești că m-ai putea pungași !...

Lică rînji. Macarie nici nu protestă.

— Pleacă, îi porunci Pet.

Își luă supus șapca și, cu umerii lăsați, părăsi încăperea.

— Ai încredere în zdreanța asta ? întrebă Grig, disprețuitor.

— N-am încredere în nimeni. Dar dacă este cineva dintre noi băgat în afacerea asta pînă în gît, apoi el este. Nu poate da înapoi.

11

Doctorul Jan Bădulescu căzuse în capcana propriei sale existenţe, aşa cum şi-o făurise din minciună, teamă, comoditate, plictiseală şi succese facile. Nemulţumirea ajunsese forma obişnuită a simţirii şi compătimirii sale. Aşteptarea începea de cum se trezea, înainte de a dezbrăca pijamaua şi a trece la duş. Cînd era tînăr, şi nu avea încă patruzeci şi trei de ani, apa rece a spălatului din zori, săpunitul şi bărbieritul îl înviorau, îl făceau să simtă că începe o nouă zi. Acum, duşurile combinate i se păreau limonadă salcie, nu mai deosebea gustul pastei de dinţi şi nici pişcăturile parfumate ale spirtului, trecerea briciului nu mai lăsa obrazul neted.

Privea în oglindă, căuta ridurile şi nu le găsea, nemulţumit ca şi cînd ar fi fost lipsit de o bucurie, şi, în fond, nu ştia de ce se simte aşa cum se simţea. Regreta războiul, cînd firul vieţii poate fi secerat în orice clipă, cînd glontele care-ţi sfarmă ţeasta sau străpunge pieptul poate fi introdus oricînd în ţeava armei de dincolo, cînd fiecare mort de-al tău înseamnă o şansă lipsă din carnetul posibilităţilor tale de supravieţuire şi nu numai principii sau axiome etice învăţate îşi pierd valoarea, dar chiar comportarea îmbracă forme diverse şi variate, uimind prin varietatea infinită a posibilităţilor morţii. Atunci te simţi întreg, fiindcă imposibilitatea de a te apăra te apără de îngustimea şi nenorocita limitare a mijloacelor de apărare. Însuşi instinctul de conservare îţi porunceşte sa nu asculţi de nimic, neputînd prevedea neprevăzutul. Atunci nu era plictisit, nici enervat, nici măcar înspăimîntat Maxima comoditate consta în a nu gîndi, înlăturînd timpul şi spaţiul. A trăi, deci, înseamnă a nu trăi.

Acum începuse, şi începuse de mult, să gîndească, să se întrebe. La drept vorbind, întrebările erau vagi, chiar neformulate lucid, ca o prezenţă agnostică, doar încetase de mult să aibă teama concretă de verificarea originii sale — timpul şi procedeul trecuseră. Noile măsuri apărau legalitatea şi cuceririle străduinţilor. Cuvîntul nu mai însemna mare lucru, fapta era pe primul plan. În serviciul său, doctorul Jan Bădulescu dădea satisfacţie, era deci considerat, dacă nu un exemplar excepţional, cel puţin un om de nădejde. Şi

tocmai aceasta nu era. Nu din punctul de vedere al convingerilor, acestea se frămîntaseră tumultuoase la început, ca să se depună şi să se închircească, uscîndu-se apoi. Din ele nu rămăseseră decît eticheta şi lozinca ; vorbea cu uşurinţă şi nu spunea nimic.

Familia... soţia lui... noţiuni acum lipsite de sens. La început bogate în emotivitate, stoarse apoi pînă la coajă, goale acum. Soţia ca şi copilul erau nume, reprezentări vizuale rareori şi, ce era mai bizar şi poate mai crud pentru ei, *reprezentări-statice*. Soţia lui nu era nici tînără, nici în vîrstă, n-avea sex, n-avea culoare. Ca să-şi amintească nuanţa părului, trebuia să se concentreze şi să se întrebe şi nu o făcuse de multe ori în anii din urmă. Nici nu se întrebase dacă e mama copilului său, lipsind-o şi de această calitate, nu din răutate, ci din indiferenţă.

Ciudată indiferenţă. Există indiferenţă născută din durere, ca o coajă care ocroteşte rana. E sceptică, puţin cinică, uşor amăruie. Are rădăcini însă în adînc şi de aceea nu e total orizontală, ci vălurită şi cu nuanţe. E crudă, dar încă are posibilităţi de generozitate. E autocrudă, pînă cînd durerea se pierde, evaporîndu-se din fiola amintirii şi atunci de-abia devine statică.

Indiferenţa egoistului e altfel. Lucidă, impenetrabilă, imobilă. Nu e o stare, e un organ. Insensibilă şi ucigătoare, mai cu seamă cînd egoismul îşi pierde scopul sau scopurile apropiate, devenind reflex. Atunci, omul dispare anihilîndu-se, după ce a distrus totul împrejur. Semnul e lipsa de voinţă, incapacitatea de a părăsi convenţionalul. Indiferenţa născută din durere poate fi cîteodată imorală, indiferenţa egoistului e întotdeauna amorală.

Diagnostician priceput, Bădulescu sesiză simptomele unei astenii nervoase. Acuza o stare de epuizare, în realitate ajunsese la stagnare. Aşa cum îşi dusese fiul la un logoped, deşi jignit că tocmai fiului său i se întîmplase *asta,* consultă acum un psihiatru. Colegul, priceput şi flatat de atenţia acordată, îl cercetă îndelung. Rămase perplex, intuind fenomenul, dar neîndrăznind să se pronunţe.

— Spune, doctore, ştiu că e ceva destul de primejdios...

— Nu, nu. Primejdia a existat în stadiul preliminar, în prima ciocnire între *eul* dumneavoastră şi rest. Aţi rezistat, ba, după cîte îmi spuneţi, nici n-aţi bănuit momentul...

„...A fost mascat... a fost mascat!" gîndi Bădulescu, de-abia acum începînd să se înfricoşeze retrospectiv.

— ...Şi ar fi existat, dacă nu aţi fi venit la timp. Compresiunea nervoasă e întotdeauna primejdioasă... cîteodată catastrofală.

— Ce vreţi să spuneţi ?

— N-aveţi de ce să vă alarmaţi, cunoaşteţi doar jargonul şi precauţiile noastre verbale. Fizic şi fiziologic n-aveţi nimic, mai mult chiar, sînteţi într-o formă splendidă... alarmant de splendidă.

Medicul începu să rîdă. Bădulescu zîmbi şi el auzind paradoxul.

— Puţină grăsime... sedimente adipoase... Cum staţi cu gimnastica zilnică ?

— N-avem vreme, colega.

— Dimineaţa, mersul pe jos ?

Bădulescu ridica din umeri.

— Mă aşteaptă maşina. Nu a mea... rămîne în garaj, a spitalului.

— Da, da, interes profesional ?

— Obişnuit, doctore, conduc o secţie clinică.

— Căsătorit ?

— Da, şi un copil.

— Apetit sexual ?

— Redus, foarte redus.

— Lucrări ştiinţifice ?

Iar ridică din umeri :

— Nimic, în ultimii ani.

— Cauza ?

— ...Greu de spus... lipsa de timp şi... mă tem... lipsa de interes.

Medicul tăcu şi începu să-şi învîrtească degetele. Ca un bun psihiatru, avea şi el ticurile sale.

Bădulescu îşi înnodă meticulos cravata, se aşeză ridicîndu-şi dunga pantalonilor.

— Diagnosticul ? întrebă voit distrat.

— Același cu al dumneavoastră. Motorul e perfect, lipsește scînteia. Puțina adrenalină ! Nu mă priviți atît de mirat, de parcă n-ați înțelege...

— Dar, pe cuvîntul...

— Lăsați, lăsați ! Știu toate astea. Rețete... medicamente... prostii. Am să vă recomand ceea ce n-aș recomanda în nici un caz unui pacient obișnuit. Noi între noi însă... cunoașteți anecdotica medicală : *Goethe, la peste optzeci de ani... Gata, ce mă mai învîrt ca pisica împrejurul oalei cu smîntînă ? !*

12

Grig era un șofer de elită. Virajele strînse dar line, mîna ușoară nu permiteau zguduiri și balansuri, nici la schimbări de viteze, nici la depășiri. Nu înghițea praful celor ce se tîrăsc pe șosea, dar nu risca decît atunci cînd era bine dispus. În mașina bine întreținută și largă, cu matlaseul de buret al pernelor perfect echilibrat, drumul pînă la București era o plăcere.

Ca întotdeauna la primii kilometri ai schimbării de decor, Pet suferea, nu se simțea bine. Avea un soi de rupere de echilibru, o senzație de abandonare în succesiunea peisajelor. Era lucid, deși un cerc de foc îi încercuia tîmplele. Sta încă țeapăn, nu putea gîndi, dar știa că nu va dura mult timp.

Grig știa, îl cunoștea și nu-și vorbeau. Șofa sub impulsul reflexelor, fără gînduri. Nu-l prindea priveliștea, înregistra doar starea șoselei și semnele de marcaj. Voia să-și păstreze harta ținutului în memorie.

Grig era omul momentului, cu plăceri scurte, dar și dureri scurte. Ascundea ceea ce putea, nu numai altora ci și lui însuși. Metoda era simplă : gonește gîndul neplăcut, înlocuindu-l cu un cuvînt, de multe ori spus la întîmplare sau cu o remarcă, nu întotdeauna potrivită. Acum, de exemplu, se întorcea acasă și căminul sau nu-i trezea nici dor, nici nerăbdare plăcută și stenică la gîndul revederii unor locuri și a unei prezențe, soția sa...

Își iubea soția... oare o iubea ? Îi asigura cele necesare, ar fi scos-o și din serviciu, dacă ea ar fi vrut. De multe ori lipsea o noapte, două, cîteodată o săptămînă. Ea, Maria, îl aștepta și nu-l întreba nimic. Cîteodată era agasat de această muțenie, de cele mai multe ori îi era recunoscător. Simțea această reținere ca pe o apărare, o platoșă în fața unui dușman. Maria nu dorea să-l cunoască în întregime, îi era frică. În ea întîlnea principii, norme de conduită inflexibile. El le calca, dar numai în afara ei.

„Un antagonism, ar fi spus Pet care urmărea cu plăcere cele două fluvii verzi, cîteodată galben închis, rar ruginii, care năvăleau din fața lor, întîmpinîndu-i, ca să se piardă apoi. Antagonism etic, două lumi, două concepții, două înțelegeri deosebite, imposibil de împăcat, existente alături totuși, printr-un armistițiu și consens tactic. Coexistență pașnică !"

Grig nu se putea exprima astfel. El știa și spunea mai puțin și mai bine :

— Maria e o femeie de treabă. Am un culcuș, știu unde trag. Mă bag în buclucuri... asta-i firea mea... dar nu numai pentru mine.

Nu era adevărat, însă, în această cuprindere în complicitate, găsea o scuză. Dar Grig își schimba repede gîndurile.

Pet își regăsise buna dispoziție. Își trasa, în linii mari, planul ultimei lovituri. Nu trecu la amănunte, acestea vor fi stabilite în liniștea casei mari, moștenire rămasă în urma dramei.

În aceeași clipă, din dreapta se ivi o întretăiere, o pancartă cu un nume, apoi case înșirate pe marginea șoselei. O ușă deschisă la o căsuță fără gard, o siluetă înaltă, zveltă, cu spatele drept și gîtul prelung... EVA ! De unde a venit și s-a rostogolit în el strigătul ? Ce căuta amintirea ?

O văzu iar și iar, în plopii tremurători ce străjuiau drumul, într-o clină din coastă... „Obsesie..." gîndi înciudat.

Atunci... la bar, totul era ca întotdeauna. Plușul roșu, aur, o baie de aur. Eva, dreaptă, prezenta frumusețea profesională pe care-i plăcea s-o afișeze cîteodată, din cinism sau, poate, din sinceritate. Mai erau și altele, dar nici una, de orice nuanță, nu apărea ca dînsa. În ce stătea oare farmecul ? În fiorul care făcea să tresară brățările brațelor lungi, în linia rochiei ?

— Nici o femeie n-ar îndrazni să *provoace* astfel ! auzi Pet glasul unei fete mînioase în spatele lor.

— Da' ce ai cu ea ? zise alt glas.

— Ce sîntem noi ? Cîrpe sau păpuși ?

— Ce-i reproșezi ?

— *Că trăiește !*

Cuvintele țîșniseră cu ură și neputință. Pet fu de acord : *pentru ce există asemenea femei ?*

— Vrei un păhăruț ?

— Nu, mulțumesc, e tîrziu.

Pet se miră : *de cînd era tîrziu pentru Eva ?* Și insistă :

— Mi-ar face plăcere.

— Bine, atunci ceva ușor.

— Migrenă ?

Fata își scutură pletele și bău o înghițitură. Avu un fior, își îndreptă trupul și-și întinse picioarele lungi.

— Îmi pare rău de tine...

— Să nu ne lamentăm !

— Constant numai, pari legat de o singură femeie. De mine ? ! Rîse sarcastic și amar : Am început să nu mai sufăr... Apoi bău tot paharul.

— Eva, de ce te-ai supărat ?

— Prostii ! Nu pot suferi bărbații care nu pot înțelege că nu le îngădui să aibă drepturi de proprietate asupra mea. Plec cu cine vreau, ai înțeles ?

Pet înghiți în sec. Înțelese că era prins.

— Vrei bani ? o întrebă.

Eva îl privi lung, apoi își strînse țigările și bricheta de pe masă și plecă.

13

Ateismul lui Paul Bădulescu, Pet de acum, era o extindere a propriului său egoism, unit cu necesitatea minții de a se analiza și a fi precisă ; *viața dusă între cele două pietre de moară ale vieții familiale* — pasiunea mamei și indiferența tatălui — făcuse din el un singuratic, îl desăvîrșise ca analist.

— *Dumnezeu* ? se întreba cîteodată, privind batjocoritor cruciulițele atîrnate de gîturile unor pletoși încă imberbi,

între sînii unor fete tunse băieţeşte şi care fumau, sau văzînd semnele crucificării, schiţate de unii dintre călătorii troleibuzului, de cîte ori se profila vreo turlă de biserică. Nu l-am căutat niciodată. La început l-am ţinut pe Dumnezeu în rezervă, apoi, El neputînd face nimic, l-am aruncat. Am înţeles însă neputinţa sa de a exista. Un fragment dintr-un cerc infinit e o linie dreaptă care neagă cercul. *Dumnezeu nu există, fiindcă se vrea infinit.*

Nu-l interesau alţii şi mai cu seamă tinerii, deşi nu era lipsit de simţul observaţiei şi voia să ştie. Întreba în dreapta şi în stînga, pe treptele clădirilor credinţei, pe stradă sau în cafenele. Curînd băgă de seamă că tinerii nu puteau sa înţeleagă sau să lămurească în *ce* şi *de ce cred.*

Bătrînii erau sofişti. Cîte unul, strîns cu uşa de întrebările lui Pet, se refugia în porunca agnostică : *Crede şi nu cerceta !*

— Eşti un mincinos ! gîndea Pet, prin minciună vrei să devii interesant. *A nu mai cerceta înseamnă moarte, nu există gol absolut, deci nu există credinţă,* după cum nu există neîncredere deplină. Dacă nu ştim mai mult, este pentru că nu vrem să ştim. Spunem despre noi multe, deoarece ştim ca e aşa sau invers... n-are importanţă. Toţi credem că merităm ceea ce am obţinut, indiferent cum. *Şi călăii fac dragoste !*

Şi dealtfel... toţi căutăm, cînd căutam, un Dumnezeu mic, pe măsura noastră. Eu nu pot sa am un Dumnezeu, fiindcă ar trebui să fie un Dumnezeu care să judece şi aşa ceva nu există, ar fi negarea propriei sale atotputernicii. *Dumnezeul fiecăruia e asemenea lui.* Pentru unii, puţini, e lumina faclei pe care ei înşişi o poartă, pentru cei mai mulţi e întunericul pe care nu îndrăznesc să-l pătrundă, pentru a nu-şi pierde sprijinul. L-am vrea în fapte, sîntem superstiţioşi, şi cînd faptele ne dezamăgesc, îl infinitizăm, fiindcă nu ne vine să-l negăm dintr-o dată.

De ce l-aş crede şi admira ? Dumnezeul meu, am băgat de seamă, oricît s-ar ascunde după vorbe, aşteaptă să am nevoie de el spre a se bucura că nu mă ajută. Se înşeală totuşi. Neajutîndu-mă, mă sileşte să mă ajut singur. Nu vreau Dumnezeu. Dacă ar fi, ce-aş mai face eu ?

Nu egoismul, ci atmosfera cloroformizant oprimată îl făcuse refractar dragostei. Ce e dragostea, fior al simţirii şi nu al simţurilor ? se întreba. Un concentrat de simpatie, îşi răspundea. Singurul pe care-l simpatizez îndeajuns, ca să-l

tolerez continuu, sînt eu însumi. E clar de ce mă iubesc numai pe mine ! se întorcea, avîntîndu-se în egoism ca într-o mistică idealistă. Nu ura pe nimeni, dar nu din simţ moral, ci din comoditate. Cum tot din comoditate şi nu în urma unor deosebite procese de cercetare şi gîndire îşi însuşise materialismul alcătuirii realităţii. Fusese un elev strălucit, dar numai pentru el, nu pentru note. Ştia şi-i plăcea să jongleze cu sofistica idealismului. Nu-l satisfăcea, găsindu-i uşor prea multe fisuri. „Prefer materialismul, spunea, pentru că nu mă obligă să găsesc modalităţi de înlăturare a unor obiecţiuni, a căror desfiinţare ar aduce alte obiecţiuni. Iar eu, dacă m-am alcătuit, m-am alcătuit pentru mine şi dacă alţi oameni şi alte forţe m-au alcătuit, nu e vina mea !“ Nu se scuza, constata. Şi, mai presus de orice, nu se revolta. Se pregătea să calce legile, *toate*, nu din cauza năpăstuirii, ci din orgoliu. *Legea e tot ce nu sînt eu !* Aceasta era ultima sa profesiune de credinţă.

Rătăcise cîtăva vreme în lumea interlopă a capitalei. Se pretase la găinării. Nu renunţase, se smulsese, simţise că se sufocă. Nu fusese niciodată bolnav. Nu-şi cunoscuse nici măcar această limitare. Pînă cînd Eva îl înfrînsese, apoi îl părăsise.

Nu pusese lesne mîna pe el. Era mîndru de asta, o mîndrie care îl durea, ca o pierdere pe care ar fi putut-o ocoli. Nu cedase decît greu, cu încetul ; mintal, raţional, nici nu cedase. În sine se menţinea neliniştea născută în anii adolescenţei şi ai începutului tinereţii, care-i arătase că lipsa calităţilor sale virile nu putea fi înlocuită prin subtilitate şi fineţe spirituală.

Se ascundea sub o masca rece, calmă şi cinică, în realitate suferea, aşa cum suferise în copilărie. Vorbea, discursînd din ce în ce mai puţin, concentrîndu-şi verva inteligenţei în planuri în care se războia cu cei mai tari.

Eu şi ceilalţi, acesta era raportul existent în univers pentru Pet. Trebuia să lupte şi nu cu oricine. Poate dacă şi-ar fi revărsat izvoarele minţii şi energiei într-o îndeletnicire licită şi socială, egoismul său ar fi fost pîrghia care l-ar fi ridicat pînă la primele locuri, după cum, poate, l-ar fi prăbuşit prin necesitatea fiinţei sale de a nega tot ce nu era el sau al lui.

Își făcuse și școala și ucenicia pe etape și cîteodată fără să știe. Cunoștea pe Nietsche și Rosenberg, nu-i aproba și nu admitea nici o tangență între teoria lor și comportarea lui. Era așa, necesar și reflex, ca un accident, ca o mutație sau ca un geniu. Nu înțelegea să se predea nici societății și nici destinului.

14

Cunosc un colț unde am putea să dansăm. Sau vrei să bem ceva ? propuse Pet.

Eva primi distrată. O luase de braț.

— Cum faci, de te remarci imediat ?

— Am *învățat*.

— Nu fi modestă. Acest lucru nu *se învață*, te naști cu el !

Observase un lungan, dealtfel bine îmbrăcat, care-i urmărea cu încăpățînare. Eva privi peste umăr.

— E Vasi, prietenul lui Bobi. Nu mă scapă din ochi. Așteaptă...

Rise, ridicînd din sprîncene.

— Nu cred să-i vină rîndul, mormăi el.

— Nu se știe...

Pet strînse fălcile. Se uită spre lungan. Acesta era destul de zdravăn.

Eva își legăna șoldurile, punîndu-și în valoare fusele lungi ale picioarelor. „Așa, în treacăt, ca să ațîțe pe lungan", gîndi Pet.

Ajunseră în piața Universității. Intrară la Zori de zi. Se așezară dincolo de bar, la o măsuță joasă.

Vasi veni spre ei :

— Bonjour, Eva. Ce face Bobi ?

— Cînd l-am lăsat, telefona.

— Îmi dai voie ?

— Încîntată.

Pet nu se ridică. Vasi nu-l privi. *Eva nu i prezentă.* Chelnerul veni să ia comanda.

— Un scotch, spuse Eva.

— Două, făcu Pet

— Trei, adăugă Vasi, aprinzînd o ţigară.

— Îl cunoşti pe domnul ? întrebă impertinent Pet.

— Oarecum. E umbra lui Bobi.

— Oh ! O umbră...

Remarca era dispreţuitoare, dar Vasi nu se formaliză. Zîmbi.

Chelnerul aduse băuturile. Pet plăti, lăsînd un bacşiş dublu. Vasi se prefăcu că bea şi răsturnă paharul.

— Altul ! strigă, întinzînd chelnerului banii.

Pet n-avu vreme să acţioneze. Sub masă, un genunchi se lipi de al său. Se retrase puţin, dar genunchiul îl urmări. Răspunse presiunii şi căldura îi străbătu coapsele. Nu auzi ce spune Vasi şi, uşor, trecînd mîna sub masă, mîngîie genunchiul mulat de ciorapul de mătase.

— ...nu, nu, spunea Eva. Am venit direct aici. Îl găseşti *acolo...*

— Şi pe tine, *aici ?*

— *Chi lo sa ?* aruncă Eva. Bu-te.

— Domnul e surdo-mut ? mai întrebă Vasi.

Genunchiul se lipi şi mai tandru. Pet tăcu. Vasi îl privi lung, apoi ridică din umeri.

— Bine, bine, plec. Îmi pare rău doar că întrerup o discuţie atît de aprinsă. Sper că altă dată...

— Altă dată... consimţi Pet.

Cînd plecară, femeia privi împrejur, dar Vasi nu-i făcuse plăcerea să-i urmărească. Ajunseră la apartamentul Evei. Uşa holului era încuiată şi fata o deschise cu cheia.

— Nu eşti obligat să urci cu mine.

— Nu-mi displace.

Eva îl privi sfidător :

— Dacă vrei să bei ceva...

— Bine, primesc.

— Nu-mi place să mă întorc singură.

Intrară în vestibul, apoi în cameră. Eva îl lăsă o clipă. Pet îşi aprinse o ţigară. Nu apucă s-o fumeze.

— Prepară-mi ceva de băut, auzi vocea Evei. Barul e în colţ şi găseşti tot ce vrei. Bobi se pricepe.

— E apartamentul lui Bobi ? întrebă.

— Oarecum. Nu-s singura fată pe care o alimentează.

— O alimentară ambulantă. Un fel de serviciu de desfacere la domiciliu.

— Nu fi veninos. Bobi nu-i primul venit, este un *şef.*

— *Nici eu.*

Eva se aşezase pe salteaua pneumatică a divanului. Pet se apucă să prepare băuturile. Îi întinse paharul, înclinîndu-se.

— Eşti foarte politicos !

— Chestie de educaţie, spuse, ridicînd din umeri.

Ea bău cu înghiţituri mici, puse paharul pe masa joasă de lîngă divan şi-şi întinse picioarele, fără a-şi arăta prea mult genunchii. Pet îi privi. Eva îl surprinse şi zîmbi.

— Îmi pare rău de ce s-a întîmplat la bar.

— Nu sînt eu cel care *a pierdut.*

— Foarte galant. Îşi aplecă capul pe umărul lui. Sîntem prieteni, nu ? Acum du-te. Trebuie să te odihneşti.

— Nu simt nevoia.

— Eu, da.

— Te stingheresc ?

— În definitiv... nu. Divanul e rabatabil. Acolo ai lenjerie şi pijamale. Baia e alături. Ţi-o arăt, ca nu cumva să te trezeşti noaptea şi „să greşeşti" uşa ! Poţi să mai bei un pahar. Mie mi-e de ajuns. Noapte bună !

Îşi legănă şoldurile trecînd în altă cameră, opusă băii.

Pet îşi desfăcu cravata, îşi scoase haina şi cămaşa. Se dezbrăcă şi îmbrăcă numai pantalonii de pijama. Nu întinse cearşafurile pe divan. Goli paharul şi se gîndi să treacă în baie, dar „greşi", nimerind cealaltă uşă, care nu era închisă cu cheia.

15

La început se zbuciumă mult. Nu putea dormi şi călca zilnic programul pe care şi-l impusese şi căruia îi fusese sclav atîţia ani. Îi crescu febra şi avu impresia că sindromul astenic se adînceşte. Observă însă că, treptat, toropeala îl părăseşte, găsind forţe noi tocmai în cheltuiala energiei. Fu greu să-şi deştepte simţurile şi începu să creadă că medicul pe care-l consultase avea dreptate.

Jan Bădulescu nu era nici un afemeiat, nici un suprasenzual. Robust și viril, plătea tributul Venerei fără complicații fizice sau sentimentale. De cînd se refuza soției sale, deși nu total, își împărțea îmbrățișările printre unele dintre tinerele salariate ale spitalului. Avea toate atu-urile. Dar acum socotea, și pe bună dreptate, că aceste cuceriri ușoare nu îndeplineau condițiile cerute de rețeta medicului. Fără grabă își lărgi investigațiile.

Regăsi neliniștea, dar o altă neliniște, nu a așteptării ci a căutării.

Căută și timpul necesar pentru a-și recăpăta suplețea: la început gimnastica înviorătoare. Începu să-i placă mirosul coloniei și să-și admire făptura reflectată în luciul oglinzii. Nu pentru el, ci pentru viitoarea sa cucerire.

Prima care beneficie de acest reviriment, beneficiu crîncen și de scurtă durată, fu Marga. Ca într-un exercițiu și o pregătire, se întoarse la dînsa noapte de noapte, dorința fiind pentru alta, voluptatea constînd în a-i transmite voluptate. Aproape o lună Marga fu un ghem încîlcit de simțuri exacerbate, și exaltate, retrăind plăcerea în lipsa lui, prin canalul amintirii și reconstituirii mintale. Nu mai părăsea patul decît pentru a se face frumoasă, începînd să semene a odaliscă. Atît de adîncă devenise voluptatea, încît căpătă prospețimea apelor de munte, dar sistemul nervos i se făcu un fir subțire, întins pînă la durere.

Jan părăsise și folosirea automobilului oficial. Făcea drumul pe jos, dus și întors, nu spre a arunca încă o dată praf în ochii oficialilor, ci pentru a transforma traseul într-un teren de vînătoare. În ritmul pasului alert și elastic, amintind tinerețea ce părea că se reîntorsese, ochii cercetau și explorau siluetele feminine, etichetîndu-le și clasificîndu-le. Nepăsarea femeilor față de situația sa de pieton pierea incinerată de văpaia privirilor și zîmbetul jucăuș al buzelor. Jocul cu Marga îi redase moliciunea mișcărilor și cearcănele îndrăgostiților îl impuneau atenției.

Și totuși, nu întîmplarea plasată în lungul bulevardelor îi birui blazarea. Intrase în cabinetul său, însoțindu-și soțul la consultație. Doctorul Jan Bădulescu fu stupid, nepriceput, automat în cuvinte și mișcări. Bolnavul se plînse, doamna zîmbi. Pe coridor, în drum către laboratorul de analize, după internarea urgentă a soțului, Bădulescu izbucni. Decla-

rația fu scurtă, impetuoasă și nu întîmpină rezistență. În noaptea aceea, Bădulescu nu veni acasă.

Marga trăia acum o viață a cărei intensitate o lipsea de critica gîndirii lucide. Nu analizase motivele revenirii lui Jan decît la început și cu o străfulgerare de spaimă, apoi se lăsase învăluită. Se debarasase de tot ce nu avea patimă, ca printr-o ablație și rămăsese astfel plină pînă la refuzul dureros al necuprinderii, legată cu firul delicat al riscului sărăcirii totale. Alternanța chinului cu inconștiența dulce se terminase, rămînînd numai inconștiența. Nici nu-și mai părăsea casa, de teamă că n-ar mai fi recunoscută. Inaccesibilitatea drumului spre sufletul lui Jan îi răpea acestuia însușirile concrete și pozitive, transformîndu-l într-un izvor de prăbușire în neființă, în care însă, dacă nu exista trecutul și viitorul, se prelungea prezentul ca împărăția unui drog. Rar, foarte rar, după adevărate secătuiri fizice, înțelegea că acest prezent nu este al ei, că peste rana vieții se arunca doar pînza fină și vrăjită a unei iluzii care-i împresura ființa și simțea cu luciditate că, ieșită dintr-însa, va trebui să moară. Și începu să vadă culori, între care albastrul, *albastrul* intens revenea mereu.

Băiatul își avea viața lui, de mult nu mai încăpea în viața tatălui și duioșia inexplicabilă față de femeia care-i era mamă și care se juca chinuindu-se, aruncîndu-l și cuprinzîndu-l ca pe o minge, nu rezistă ultimelor săptămîni. Își petrecea zilele și nopțile într-un fel de beție cerebrală, lăsîndu-și liberă gîndirea, permițîndu-i să nu fie nici judecată, nici rațională, nu din revoltă, ci pentru libertatea desăvîrșită care-i încununa independența pecuniară. Conlocuirea cu cei doi soți, tragică în păienjenișul de ură, patimă și indiferență, îi devenise insuportabilă. O garsonieră confortabilă în care doar cheia îl lega de lume, unde putea să se piardă, fie în elucubrații haotice, fie în raționamente seci uneori, subtile alteori, unde oamenii și faptele nu aveau acces decît restructurate prin filtrul puterii sale de reprezentare, îi completă și i împărți viața în două compartimente distincte. Se plimba zilnic un ceas sau două, frecventa bibliotecile, muzeele și sălile de teatru și concerte, sau se lasa cuprins de ceea ce numea el gestație creatoare. La început, rezultatul gîndirii sale lua forme monstruoase, prin neînlăturarea elementelor senzoriale-afective. Treptat, cernerea și aruncarea sentimentalismului,

limitarea chiar a scopurilor personale în favoarea continuității logice transformară creațiile sale în formule. Un psihosociolog ar fi rămas însă îngrozit : toate aceste formule erau exprimarea unor atitudini antisociale. Le-ar fi explicat, probabil, prin complexe de tot felul.

Așa că și lipsa lui Paul din viața părinților fu un element introdus de întîmplare în drama sfîrșitului soților Bădulescu. Și cînd o află, el, Pet, n-o recepționă în nici un fel. Și lumea nu se miră : *nimeni nu incriminează bobul de grîu prins între două pietre de moară.*

În mijlocul nopții, femeia se deșteptă sau i se păru că se trezește. Nu exista nici un motiv pentru aceasta, decît doar zgomotele obișnuite ale nopții, tapisate în camera unui hotel.

— Mîine... ai treabă ? întrebă cu glas molatic, fără să știe ce spune.

— Nu, răspunse Jan Bădulescu cu același glas adormit.

Acest *nu* fu iar un fir de praf în conglomeratul întîmplării. Dimineața, ea se deșteptă în gînd cu imaginea radioasă a unei zile de concediu însorit.

— Mergem la Snagov ! ceru în fața mesuțelor rulante pe care se etala micul dejun.

Bădulescu n-avea cum protesta, idila era prea proaspătă și dorința încă neostoită.

— Trebuie să ma schimb, acceptă. Își privi ceasul. În jumătate de oră sînt înapoi.

Coborî fluierînd și se trezi admirîndu-se și simțind admirația cîtorva pasagere din hol. Ieși și chemă un taxi : se simțea în plină formă. Ajuns, nu dădu drumul șoferului, îi ceru să-l aștepte. Deschise cu cheia sa și trecu prin sufragerie, ocolind dormitorul. Marga, mai cu seamă în ultima vreme, obișnuia să se scoale tîrziu. Întră în odaia sa. Își schimbă întreaga rufărie de corp, alegînd o cămașă fină și moale, îmbrăcă un costum deschis și, așezîndu-și hainele dezbrăcate pe umeraș, le goli buzunarele, trecînd totul în buzunarele hainelor îmbrăcate, în afara cheilor mașinii, pe care le aruncă pe birou. Nu era încă sigur de trăinicia legăturii și nu voia să se afișeze în propria sa mașină.

Atunci se deschise ușa. Întră Marga. Era palidă, trasă, ridată.

„O femeie n-are dreptul să se arate astfel", gîndi crud Bădulescu.

— Tu ?... îngînă ea, făcînd eforturi vizibile să se domine. Nu știam că ai venit...

— O noapte grea... gardă și două chemări în oraș... N-am putut să părăsesc spitalul, explică bărbatul.

Își dădu seama că, inconștient, continua să fluiere fragmentar același cîntec sprințar pe care îl fluiera la plecarea din hotel. Se înroși înfuriindu-se :

— Sper că n-ai telefonat după mine la spital !

— Nu, nu, cum îți închipui ? ! protestă Marga, deși telefonase.

— Am venit doar să mă schimb. Plec...

Și aproape făcu o piruetă cînd ieși. Marga rămase încremenită și slabă. Mîna sa, sprijinindu-se de cristalul mesei, întîlni cheile mașinii.

Ceea ce urmă fu confuz și nelămurit deplin. Se pare că doctorul Jan Bădulescu, eminentul medic, însoțea într-un taxi întoarcerea acasă a soției noului său pacient, internat în ajun. Doamna Marga Bădulescu, la volanul mașinii particulare, le ieșise — întîmplător ? — în cale. Surpriza, desigur surpriza, ca și faptul că Marga nu era un as al volanului — se constată apoi că nici nu-și trecuse examenul pentru permisul de conducere — o făcură ca, în loc să apese pe frînă, să mărească accelerația. Cele două mașini se izbiră cu violență, se răsturnară și luară foc.

16

În viața copilului, de timpuriu se împletise un ghem de obsesii. Sugar, se strîngea la pieptul sau în poala mamei, imediat ce auzea pașii tatălui. Țipa disperat cînd era aruncat de lîngă trupul de care se agăța cu aceeași frenezie cu care, în nebunia ei, Marga încerca să-l smulgă. În simțurile sale se înrădăcina o aversiune pe care mai tîrziu o crezu înnăscută. Era sădită, la început de contrarietatea animalică, de lipsa culcușului de piele satinată, de căldura, aceeași cu a lui, de lipsa mîngîierilor și a susurului molcom, cîteodată chiar de smulgerea de la

belşugul laptelui. Şi toate se asociau cu zgomotul unor uşi închise violent, cu nişte paşi plictisiţi şi totuşi prea fermi spre a arăta o cît de mică apropiere, deşi veneau spre dînsul, cu tăceri apăsătoare, cu izbucniri, cu o crispare a mîinilor care-l ţineau, cu aruncarea între perne şi cearceafuri reci, ţepene, scrobite, cu însingurarea şi spaima că împrejurul său nu mai este nimeni.

La început plînse şi ţipă, apoi se *închise*. Chiar puţinele cuvinte nu i se mai iviră pe buze. Simţea gîtlejul strîns şi dacă era numai cu Marga, mişca, îşi arunca mînuţele, o asculta şi *simţea nevoia să izbucnească în sunete asemenea celor ce le auzea. Trîntitul uşii, paşii, aruncarea în leagăn şi tăcerea îl înmărmureau.* Îşi revenea din ce în ce mai tîrziu şi nu mai îndrepta nici ochii, nici urechea către cuvinte. Cu atît mai mult, cu cît începu să audă din ce în ce mai puţine.

Marga nu avea experienţa creşterii unui copil. Îl dorise ca pe o chezăşie de stăpînire a soţului pe care-l voia cu o pasiune paralizantă. Dar copilul nu-i servise la mare lucru, ba, dimpotrivă, înclină să creadă că o dezavantajează, că o frustrează. Nu întotdeauna sentimentul matern este cel dominant. Folosit doar ca instrument, firavul sentiment începu să se şteargă, mai cu seamă cînd îi intui zădărnicia. Paul era mingea de ping-pong care face posibilă victoria, racheta pe care jucătorul de tenis se bizuie în cîştigarea partidei. Cînd succesul se îndepărtează, şovăie apoi dispare, unii jucători îşi aruncă mingile, alţii îşi frîng rachetele.

Violenţa pasiunii femeii era în largă măsură nemotivată şi, cu cît mai nemotivată şi mai de neînţeles, cu atît mai tiranică. Nu exista logică, raţionament, să o îngrădească. Nu existau greşeli, scăderi ale lui Jan, pentru că nu-l judeca. Altfel n-ar fi fost nefericită. Şi nici Paul. Pentru că Jan Bădulescu era un om banal, mediocru, normal şi lipsit de inspiraţie şi fantezie. Ceea ce părea că-i dă distincţie era plictiseala şi teama. Plictiseala lipsei de satisfacţie şi teama de a-şi pierde locul călduţ. Nu se legase de ceva care să devină, să semene măcar a ideal, nu credea, nu în meseria sa, a cărei întindere nu o putea cuprinde, dar în posibilităţile sale de a crea, de a depăşi ceea ce se cunoştea atît de bine şi de demult, încît devenea necunoscut. Golul dimprejur era generat de egoismul şi lipsa lui de dăruire. Nu înţelegea nici sacrificiul, nici efortul îndelungat. Nu privea peste ani, ci socotea în zile.

Urmase medicina fiindcă o găsise bănoasă, decorativă și comodă. Muncise, se privase oarecum între timp, fiind conștient însă de muncă și privații. Cunoștea sloganele despre menirea tămăduitorului și le folosea des și cu pricepere, cucerind aplauzele mulțimii. Apărea „mare", fiindcă războiul golise de idealuri o anumită lume și pentru că cei dimprejur erau mai mărunți ca el. Și încă nici măcar mai mărunți, ci doar mai nepricepuți în a se evidenția. Nu vorbea despre ce fusese, ci despre ce voia să fie. Marga n-a știut despre bărbat decît ceea ce a vrut el să-i spună și, de altfel, nici n-a ascultat. Așa cum Pet, sugar, nu înțelegea cuvintele ci le simțea căldura sau răceala, nici Marga nu realiza înțelesul cuvîntarilor lui Jan, ele o îmbătau prin armonie și flexiune. Cu atît mai mult, cu cît tot ce spunea era aluzie și persuasiune.

Nu cîntărise și nu discutase cînd Jan Bădulescu trecuse de la dreapta la stînga. Era o copilă. Nu cunoștea viața, nu știa ce-i politica. Avea oroare de violență, dar cu Jan se credea apărată. Dacă Jan credea așa, desigur că era bine.

Nu știa că Bădulescu nu crede ci socotește. Poate nici dînsul nu știa. Poziția pe care o căpătă, mutarea lor la București, numirea la marele spital, eliberarea casei bătrînești și instalarea lor acolo, o făcură să considere încă o dată că nu greșise.

Curioasă patimă, patima Margăi, născută din nimic și pentru nimic. Nu era nici măcar capriciu care ar fi însemnat, cel puțin, o oarecare afirmare. Izbită de pierderea părinților, se agățase, se înfipsese în viața tînărului Bădulescu. Și pătrunsese atît de adînc, încît trăia numai acolo. Restul era neființă.

Poate de aceea Pet avea dreptate cînd spunea : „Dacă mama m-ar fi iubit !... Ar fi putut trăi numai cu dragostea mamei, așa cum Marga ar fi putut trăi numai cu dragostea lui Jan. Așa însă, erau trei ființe care tînjeau, toate, după dragoste.

Aparent, totul era în ordine. Fostul sublocotenent în rezervă se întorsese la studii. Se înhămase la ultimul an de medicină. Lua parte la manifestații, la mitinguri, defila și purta pancarte. Striga și lozinci. Era însurat. Persoana Margăi nu-l interesa decît pentru ea însăși, ca instrument. Personalitatea... nici nu i-o bănuia. N-avea timp și nu-l interesa.

Și, culmea, nici măcar nu voise să parvină. Ajunsese fără eforturi deosebite în această direcție. Parvenise fiindcă era

şters. Vorbea frumos, cu gesturi rotunde, convingătoare. Dar... despre ce voia să convingă ? Îl ascultai cu plăcere, dar nu puteai rezuma altuia ceea ce spune.

Îşi luase examenele. Atunci, imediat după război, nici nu era prea greu.

— Bădulescu ? întrebase profesorul său, preşedintele comisiei de diplomă, care Bădulescu ?

Dar pentru Marga nu mai exista altul. Aşa începuseră şi continuară să se agaseze, să se chinuiască.

Paul nu mai aştepta să-l arunce maică-sa, se smulgea singur. Lui Jan îi plăcea să vorbească, să se asculte. Copilul intrase într-o muţenie definitivă.

Avea acum patru ani. Era slăbuţ şi vioi. Dar cînd sosea taică-său, îngheţa iar Marga nu recunoştea altă inteligenţă decît a medicului Bădulescu. Şi tatăl şi mama îl socoteau idiot, mai cu seamă că în prezenţa lor nu vorbea. Pseudoafazia copilului îl înfuria pe doctorul Bădulescu. Nu-l iubea, îi era indiferent, dar îi socotea infirmitatea ca un insucces propriu. Îl duse la specialişti. Dacă ar fi fost într-adevăr bolnav, probabil că specialiştii l-ar fi vindecat. Paul însă putea vorbi, dar acum nu voia să vorbească. *Îşi făuri lumea sa şi se retrase într-însa.* Tînjea totuşi după maică-sa.

Crescu taciturn şi ascuns. La cinci ani începu să caute şi găsi, fără ajutorul sistematic al altora ci folosind doar lecţiile amuzante ale unor copii de două ori mai mari ca vîrstă decît dînsul, înţelesul şi folosinţa alfabetului. De atunci încolo durerile amorţiră sub opiumul cititului. Citea fără alegere, nici nu se putea altfel. Cînd fu dat la şcoală, uimi clasa. *Idiotul taciturn de acasă deveni elevul strălucit al şcolii. Cam la această vîrstă avu una dintre cele mai puternice revelaţii.*

Intraseră toţi trei. Instinctiv se lipise de mamă, care îşi ţinea bărbatul de braţ, atentă să-i fie pe plac. Un tată decorativ şi blazat care, nu se ştie prin ce întîmplare, acceptase să intre într-un circ. Paul păşea pentru prima dată în universul zgomotos, colbăit şi strălucitor, violent şi plin de contraste. Luaseră scaune în primul rînd, unde riscai să primeşti piruetele clovnilor şi să simţi mirosul tare de animal şi om în efort. Priveliştea era crudă şi dezbrăcată de mister, punîndu-l în priză directă cu arena.

Mulțimea senzațiilor îl îmbată și-l înăbuși : avalanșa pocnetelor șfichiului de bici în spectacol de manej, mirosurile grosului de machiaj, ale eforturilor concretizate și prin transpirație, ale fiarelor sălbatice, inofensive, îndobitocite și poate agonizante, dar înfiorătoare așa cum se desprindeau pentru dînsul din paginile cărților, spre a tropăi supuse în cușca improvizată din mijloc, voltijele și acrobațiile de la boltă, pe care le priveai cu capul dat pe spate în răpăitul nevrozant al tobelor, toate se învălmășiră, aducîndu-l într-o stare de hipnoză. Stătea țeapăn, înfipt în scaun, aparent amorf și copleșit, în realitate deschis tuturor senzațiilor și percepțiilor.

Și iată că după spectacolul circului „Polski", trecuseră *dincolo,* în partea cealaltă a iarmarocului, unde pe o pancartă mare scria ZIDUL MORȚII. Era un turn de scînduri și trebuia să urci o scară pînă în partea de sus unde erau așezate scaunele de jur împrejur. Fanfara expiră ultimele acorduri, pocniturile de mitralieră ale unui eșapament deschis anunțară ivirea unei motociclete grele, încălecată de un bărbat bronzat, musculos, cu fața voit dură și părul în plete fîlfîindu-i pe spate. *Băiatul îl găsi aidoma întruchipării viselor sale de putere și dominație. Ochii îi sticliră și se trase de lîngă maică-sa, umplîndu-și nările și pieptul cu mirosul benzinei arse.*

— *Zidul morții !* anunță crainicul și tobele înghețară. Paul auzi și le înțelese. *Zidul morții ? !*

Bărbatul ridică mîna : *un gest de salut sau de rămas bun, motocicleta se avîntă în primele tururi.* Paul deschise gura și mîna sa apucă glezna mamei, strîngînd. Pocnetele se întețiră, apoi fură înlocuite de un vîjîit din ce în ce mai puternic și degetele lui strînseră mai tare și gura se căscă în dorința de a prinde cît mai mult aer.

Marga gemu ușor și desprinse degetele care-i intrau în carne. Paul își strînse pumnii.

Acum, om și mașină păreau una, cu răbufneli de mugete aruncate de pereții zidului, *se învîrtea, se învîrtea urcînd pe pantă și aplecîndu-se spre orizontală.* Luase o poziție atît de nefirească, urcase atît de sus, încît părea că dintr-o clipă în alta se va desprinde spre a zbura către boltă.

Paul se strînsese în scaun, capul nu mai urma pendularea virajelor, privirile fixe îi micșorau pupilele pînă la o gămălie de bold. De departe îi ajunse în urechi, fără să înțeleagă, un ropot de tobe, des. *Și, deodată, se făcu tăcere.*

Închise ochii... Cînd i-a deschis, motocicleta cobora zidul în spirale din ce în ce mai încete, mai line.

N-a putut să aplaude, nici n-a mai putut să vadă altceva. Acasă, în pat, s-a chinuit să adoarmă, cu oboseala tăiată de spaimele rostogolirii pe *zidul morții*. Cine alerga ? *El, celălalt ?* A adormit tîrziu și și-a aflat descătușarea în visul fermecat al unui zbor de pasăre, *care de data aceasta era al lui*.

Zborul lui... al celuilalt... a pus stăpînire pe el și-l urmărește. Greu și masiv, parcă ar fi o povară care-l apasă și-l împinge, îi cere dăruire deplină. Sete de putere, de dominație. O încrîncenare care-l îndeamnă să învingă. *Tot ce nu e el, nu e al lui, e împotriva lui. Și el trebuie să învingă.*

17

Stătea singur pe terasa din fața Operei, cu o ceașcă de cafea dinainte și o țigară fumegînd spiralat între degete. Ofițerul se apropie, salută și întrebă :

— Tovarășul Paul Bădulescu ?

— Întocmai !

Tinerețea milițianului, amabilitatea și poate o strălucire ciudată în ochi, poate... îl învăluiră ca răcoarea umedă a pivnițelor părăsite.

— Fiul doctorului Bădulescu.

— Aveți ceva cu mine ? Sau cu... tata ?

— E mort.

Anunțul căzu sec și definitiv ca o constatare.

Paul aruncă țigara și rămase cîteva clipe, privindu-l în ochi.

— Mama ?

— Moartă. Accident de mașină.

...Îl duseră pe un drum ce nu se mai sfîrșea, într-un automobil hodorogit. Zări cele două grămezi de sticlă și metal contorsionat. Coborî cînd i se spuse și fu condus de ofițer printre oameni cu fețe împietrite care înconjurau o clădire scundă. Totul era groaznic, și totuși, nu simțea nimic în afara unui nod în gît și a unei agitații care-i zgîlțîia umerii, dincolo

de dînsul. Se lăsă împins printre miliţienii care păzeau cadavrele întinse decent pe scîndurile unui depozit. Îi recunoscu.

Rămase acolo, cu pălăria în mînă, nu ştia cînd şi de ce şi-o scoase.

— Din familie ? întrebă unul.

Nu reacţionă.

— Fiul, preciză ofiţerul şi se făcu tăcere. Paul Bădulescu ar fi vrut să le vorbească. Îi privi încă o dată pe toţi, apoi se întoarse. Nu-l opri nimeni. Ieşi dintre oameni. Ofiţerul alergă după dînsul.

— *Acasă*, spuse, ca şi cînd ar fi aruncat adresa unui şofer.

Sirenele izbucniră asurzitor. Se opriră două ambulanţe. Oamenii în alb purtau tărgi.

— Acasă... repetă Paul.

18

Acum nu-mi mai trebuie decît răbdare... răbdare şi minuţiozitate. Un jucător de şah mediocru aşteaptă mutarea adversarului spre a răspunde. Evident, pierde. Cîştigă doar dacă partenerul său e tot atît de mediocru şi atunci.. din întîmplare. Un jucător bun prevede cîteva mişcări, unul foarte bun, excelent... Oare e posibil să prevezi întreaga desfăşurare a unei partide ? Nu, îşi răspunse Pet, zîmbind. După primele mişcări, numărul combinaţiilor posibile, al variantelor deci, creşte într-o progresie care-l împinge către infinit. Imposibil de calculat, chiar de către un jucător electronic.

Partida începută contra Combinatului Industrial era, de fapt, o partidă de şah. *A prevedea înseamnă a putea.* Cîte ? Cîte mişcări ? Maiorul Luca e un jucător excelent. Ce va face ? *Cîte mişcări ale maiorului trebuie să prevadă, ca să poată cîştiga ?*

Grig conducea tăcut. Concentrat ? Nu, sigur şi liniştit. Depăşiră jumătatea drumului.

O curbă rapidă, o întorsătură neobişnuit de strînsă. Pet alunecă spre dreapta şi-şi înfundă umărul în buretul peretelui. Grig întoarse capul spre dînsul şi zîmbi.

— Dormi ? mormăi Pet, furios că-i împrăştiase gîndurile. Da... căută să-şi reia firul, cîte mişcări ?... Cîte variante ?... Cîte linii strategice ! Prima e însăşi îndeplinirea loviturii, acurateţea execuţiei, firescul ei... lipsa de violenţă. E posibil oare ? Desigur, îşi răspunse, e nevoie de documentaţie, topografia locurilor, planul cronometrat la secundă, echipa, avea cea mai bună echipă pe care şi-o putea dori, surpriza... dacă paznicii... nu, deocamdată fără *dacă*. Bine, pentru asta avea răgazul de o lună. A doua linie ? Un rînjet îi întinse buzele. Îi vor căuta pe toate drumurile, pe toate şoselele, ei şi ? Numai dacă... atunci, a treia linie : *echipa*. N-ar vrea să ajungă acolo, să-şi piardă oamenii... pe nici unul. Totuşi, atunci, ultima...

Era sigur că va ieşi teafăr din încurcătură. Şi odată ieşit, cine ar putea face vreo legătură între Pet şi Paul Bădulescu ? Cine ? Inima i se strînse : Eva, dar nu teama îl făcu să geamă...

Îşi aminti cum a întîlnit-o atunci, prima şi ultima dată cînd a dus-o în casa îngropată în mijlocul peluzei şi grădinii. Coborîse pe Splai, fără ţel precis, bucurîndu-se de căldura timidă a soarelui de primăvară. Ca întotdeauna, nu ca în cealaltă parte din timpul existenţei sale în afara casei păpuşilor mecanice, era Pet, acela pe care ea îl cunoscuse. S-a auzit strigat. La trotuar, într-un spaţiu interzis pentru parcare, într-o maşină deschisă, Eva.

S-a apropiat inundat de căldură şi lumină. I-a deschis portiera. Avea o fustă închisă, un sweater şi o blană cu părul deschis aruncată pe umeri. O cerea anotimpul, dar ea *era în afară de timp*.

— Ce faci ? Visezi ? Vii sau aştepţi să zîmbesc miliţianului, ca să nu mă amendeze ?

S-a urcat lîngă dînsa.

— Pariez că ai băut un păhărel. Aş vrea şi eu, dar nu îndrăznesc să intru singură. Mă inviţi ?

— N-am băut... mă gîndeam.

Dincolo de Eva, soarele îşi arunca razele, aurindu-i părul. Cheiul strălucea, lumina părea că pleacă din ochii şi zîmbetul ei.

— Doamne, exclamă Pet. Eva îl privi întrebătoare. *Nimic*, răspunse privirii.

Eva porni maşina, rulînd maiestuos.

— Spre Trocadero ?

— Nu, undeva, şi-ai să fii numai cu mine.
— Aerul de primăvară ? rîse fata.
Tînărul se lăsă pe speteaza scaunului.
— Obosit ?
— Beat de tine ! murmură.
— Pet, mă faci să pierd controlul volanului.
— Întoarce spre Universitate. Apoi spre...
— Unde vrei să mă duci ?
— Într-un loc de vise.

Nici un ghimpe al îndoielii nu-l înţepă, nici atunci şi nici acum. Doar că ar fi vrut să o poarte în braţe *pînă acolo.*

Grig, aproape imperceptibil, mărise viteza. Drumul larg, deschis, aproape pustiu, îi permitea chiar excesul iar el nu trecuse încă de marginea prudenţei. Viteza şi virajele erau totul pentru el. Nu o putea spune, nu ştia să se exprime, dar trupul său tot se apleca înainte, ascultînd de dorinţa de a merge mai repede... mai repede. N-avea timp nici măcar să dorească altceva...

Maria... era atît de calmă, parcă nu dorea nimic altceva decît să-l vadă. O dîră slabă de duioşie, atît cît îi permitea beţia vitezei, îi invada fiinţa. Una dintre puţinele victorii ale Mariei, unele dintre puţinele momente de sentimentalism domestic ale lui Grig.

— Eva ştie, îşi spuse Pet. Eva poate stabili legătura între Paul Bădulescu — Pet — Petru Nestor. *E V A poate distruge ultima mişcare pregătită în marea partidă contra celorlalţi...* dar nu va vorbi. *De indiscreţie îl apără însăşi indiferenţa, înstrăinarea Evei.*

19

Pentru Pet adolescentul, ziua adevărată începea odată cu seara, de la întretăierea bulevardului cu Victoria. Rezemat de coloanele Galeriei, privea scurgerea şi vălmăşagul de figuri şi, mai cu seamă, de picioare. Ochii începeau cu tocurile lungi şi ascuţite într-o vreme, acum plate şi dreptunghiulare. Nu suferea jupuitură sau fleacuri tocite. În asemenea cazuri nu-l

mai ridica. Altfel, trecea la gleznă și, dacă era subțire, fină, urmărea linia pînă la genunchi. Era pretențios, abandona formele de butelii. Zăbovea la rotunjimea genunchiului, cerea ca fina cută din spate să nu fie prea adîncă, numai așa ridica spre pulpe. Acum *furia* minijupelor îi favoriza explorarea. Renunța dacă drumul era scurt și coapsele joase. Restul trecea închipuirii, dacă nu cumva rochița subțire devenea străvezie sub lumina ultimelor raze de soare, căzute piezișe, sau mai tîrziu, în focul farurilor. Apoi cerceta umerii, brațele, linia grațioasă a gîtului și numai după aceea trecea la figură. Chipul îl interesa mai puțin, știa că e o mască pictată cu grijă. Îl tulbura însă învolburarea mătăsoasă a părului, indiferent de culoare sau nuanță, și îmboldirea îndrăzneață a sînilor, deși știa că aceasta din urmă e opera sutienului.

Își umplea buzunarele de la cele două izvoare : dărnicia vinovată a mamei care plătea singurătatea în care îl arunca, spre a fi numai a pasiunii sale și bursa indiferenței tatălui, un fel de salar pentru o sinecură, *aceea de fiu unic*, și vestita cofetărie și braserie de alături i se deschidea în fiecare seară. Pătrundea nonșalant, recunoscîndu-i tradiția, dar nu-l impresiona nici piatra rotundă și grea a meselor, nici plușul roșu, puțin tocit. Dimpotrivă, îi găsea un aer prăfuit și doar voga și siguranța de a fi întîmpinat cu entuziasm de cîțiva îl îndemnau să intre. Împărțea salutări, strîngeri, rar sărutări de mînă, cafele, coniacuri și bacșișuri mari. Se simțea *bine* într-o lume pestriță, pe care se autoîncredința că o cunoaște dar pentru care n-avea încă destulă experință. E adevărat că era primit călduros... pentru cafele, coniacuri și bacșișuri. Fetele îl priveau cu indiferență dar și cu indulgență. Era singurul căruia, după al doilea rînd de coniacuri și cafele, rar prăjituri sau pateuri, i se permitea să portretizeze și putea să o facă fără risc, deoarece portretele sale erau atît de vii în abjecția sau puritatea lor, încît victimele spiritului său de observație încercau sentimentul contemplării lucide și obiective. Strivea, făcea să plîngă sau entuziasma. Copilul mut de odinioară își revărsa elocvența frazelor nefolosite. *Nu cruța pe nimeni și nu se cruța.*

Ciudățenii avea multe. Cîteodată, mai cu seamă în nopțile de vară cu lună plină, intra în grădina Ateneului și lătra. Altă dată rupea o floare în fața milițianului, plătea amenda

și oferea floarea primei femei pe care o întîlnea, indiferent de vîrstă. Numea acest gen *sfidarea Venerei*. De cîteva ori a intrat în apa fîntînii arteziene din fața Palatului. Avea zile cînd traversa *pe roșu* și altele cînd nu trecea cu nici un chip strada. Îl interesau filmele tari, dar nu spre a le admira, ci spre a le desființa.

„*Singurul mare regizor e Hitchcock*", spunea. Toți romanțează, numai el montează viața".

Una dintre cele mai gustate ciudățenii era *rondoul*.

— Haideți după cumpărături, spunea luînd de braț pe una sau alta dintre fetele de la masă. Ceilalți nu erau obligați să meargă, puțini băieți rămîneau, fetele îl urmau întotdeauna.

Începeau turul chiar de la primul magazin, Romarta, alături de bătrîna cofetărie.

— Pantofi pentru prietena mea, indica Pet, arătînd obiectul. De export. Frumoși. Ar trebui poate bareta mai îngustă, ce zici ?

Fetele se înfiorau. Nu era numai plăcerea factice posesiunii unor asemenea pantofi ci, mai cu seamă, gingășia serioasă cu care erau interogate asupra gusturilor lor.

— Violet cardinal, susura Pet. E neapărat necesară și o poșetă... Uite, asta, piele veritabilă. Și... desigur, nu se poate ! Nu merge nici pe piciorul gol, nici cu ciorapii ăștia deschiși. O nuanță mai închisă, mult mai închisă... așa, vezi ? O jumătate de duzină e de ajuns ;

Părăseau Victoria și coborau. Pet se oprea în alt loc.

— Pentru stradă... stofa asta, nu ? își întreba partenera, strîngînd-o de braț. Lînă pură englezească, țesătură subțire... Confecționatul și *dreptul* croitorului — bani, face însă. Într-o săptămînă le ridicăm.

Fata sau chiar fetele rîdeau fericite. Porneau mai departe traversînd spre Adam.

— Nu-mi fac niciodată pantofi de comandă, spunea serios. Dacă știi să te înțelegi cu vînzătorul, pantofii bărbătești sînt mult mai buni și lejeri, de gata. Ce spui de mănușile alea ? Sînt prea deschise ? Nu... nu, asortate cu fularul, o nimica toata.

Întotdeauna banda lăsa inițiativa lui Pet. Avea gust.

— Ei, mai luăm o duzină de ciorăpi, una de batiste, şi gata. Nu-i nimic, *este!* exclama în rîsetele încurajatoare ale celorlalţi. Acum spre alte lumi. Nu stăm mult.

Intrau, într-adevăr, la „Floarea de cactus". Dacă toate celelalte cumpărături erau fictive, nu se scumpea la un rînd de prăjituri şi cîte un pahar de vermut. Degusta liniştit. Culmea era că ceilalţi, mai cu seamă fetele, doreau să termine mai repede şi să continue *rondoul.*

— La „Rozelor" ne oprim altă dată, hotăra Pet. Mergeau. În drum, trecem să luăm rochia doamnei.

Fata pe care o avea la braţ fremăta uşor.

Vînzătoarele îl cunoşteau, îi ştiau marota. Intrau în joc. Asta făcea şi mai multă plăcere partenerelor.

— O capă ? Bine, frumoasă, nu zic, nurci, dar... la ce s-o porţi ? Lasă, cînd ţi-o fi gata rochia de seară.

— Mergem s-o vedem ? întreba fata, furnicată de dorinţă.

— Nu acum. La toamnă. Deocamdată... ce-ai zice de taiorul ăsta ? Vara trece şi seara-i cam rece. Ce spuneam eu că îmbrăcămintea de damă e ieftină ? Bine, bine...

— Acum ? întrebau după ce, cu regret, părăseau magazinul. Ai văzut haina de astrahan ? se priveau una pe alta.

— Haine de iarnă altădată, hotăra Pet. Hai la „Mondial", acolo continentele îşi expun mărfurile.

Se lăsa noaptea. Unii trecători întorceau capul după cîrdul de fete conduse din vitrină în vitrină de un băiat slăbuţ, vioi, cu figura colţuroasă şi ochii înfrigurati. Poposeau la barul din faţa statuii Voievodului pe cal.

— O nimica toată, spunea Pet, făcîndu-şi socotelile în faţa coniacului şi a cafelei. *Pînă una alta, asta-i ultima sută. Mîine trebuie să-i tapez pe babaci.*

20

— De ce bei, dacă nu-ţi prieşte ? întrebă cel mai în vîrstă, dezgustat. Tînărul, să fi avut douăzeci şi una de ani, privea cu ochii goi, cu o grimasă de durere, schimbîndu-şi culoarea feţei în mod îngrijorator, livid şi congestionat.

— E, hea ! făcu şi duse paharul la gură.

— Ţi-e deajuns, căută să-l oprească celălalt. Du-te acasă.

— Nu. Domnișoară ! Domnișoară ! mormăi înfundat. Domnișoară! ! strigă apoi cu glas spart, isterizant.

Fetele care serveau, breton, panglică alb-dubios, ochi rimelați, buza de jos rujată, fusta mini și picioarele cum le aveau, priviră ridicînd din umeri.

— Jeni, te cheamă clientul.

Chelnerița se apropie.

— Încă o sută, comandă cleios tînărul.

— Nu-i mai da, nu vezi că e beat ? interveni vîrstnicul.

— Știi de ce beau ? întrebă tînărul.

— Nu ma interesează.

— Asta-i! Da' dumneata de ce bei ?

— Eu beau un pepsi.

— Pepsi cu coniac, *știu eu.*

— Asta-i treaba mea.

— Atunci?... continuă bețivul, de ce te bagi ?

— O să-ți faca rău.

— Te doare pe dumneata ? Mai bine treci la altă masă, dacă nu-ți place.

Vîrstnicul privi în jur. Barul, o bombă, era tixit. Renunță la morală. Nu renunță însă tînărul.

— Poate crezi că n-am cu ce să plătesc ? Am ! Am, că am luat chenzina.

— În loc s-o duci acasă...

— Ce să duc ? răbufni băiatul. Am muncit cinstit. O lună, o lună întreagă. Mi-am jerpelit hainele, mi-am tocit pantofii. De mîncat... mi-a dat mama.

— Și tu bei !

— Da, beau. Ce vrei să fac ? Să mă duc acasă și să zic uite, mamă, am luat chenzina ? Domnișoară ! strigă iar.

Jeni veni încet, mișcîndu-și șoldurile jucăuș. Tînărul nici n o privi.

— *Încă o sută !*

— Te place, îi spuse celălalt.

— Ducă-se în... Acum că beau și plătesc. Poate crede că i cumpăr inel.

— Poate.

— S-o vad după serviciu... să vină cu mine. Unde mă-sa să vina ? se întrebă singur. Pe bancă-n parc...

— La ea !

— Crezi ? Stau trei-patru într-o chichineață.

Fata aduse suta, tînărul îi puse mîna pe coapsă. Fa se făcu că nu observă, el mişcă palma şi o ridica mai sus.

— Vii ? întrebă.

Jeni îl lovi peste mînă. Tînărul se suci şi răsturnă paharul. Cel mai în vîrstă hohoti răutăcios.

Intră Pet. Fata îl zări cu coada ochiului şi se degajă.

— Ai văzut ?... Cine plăteşte coniacul ?

— Eu, spuse Pet, aşezîndu-se. Şi acum, şterge-o !

Vocea calmă, puţin voalată, dinţii strînşi îl derutară pe tînăr care îl înfruntă o vreme, apoi plecă ochii.

— *Nu te cunosc !* încercă totuşi să se revolte.

— N-are importanţă. Mă cunosc alţii. Adă unul mic, îi spuse fetei. Pe tine să nu te mai văd. Să-l aducă alta.

Cel mai în vîrstă îi făcu loc. Cealaltă chelneriţă aduse coniacul.

— Bea-l, ordonă Pet şi băiatul ascultă. Du-te ! Tînărul se ridică şovăitor şi crispat. Se împletici şi părăsi barul.

— Săracul ! rînji Grig.

— Pleavă, constată Pet. Ascultă, Grig, avem treabă. Rabla ţi-i în formă ?

— Perfectă.

— Încurcături ?...

— Nimic, în ordine, *şefule !*

— Mîine te pregăteşti. Poimîine, gata ! Vom lipsi două-trei săptămîni. Mergem la *culeş*, şi apoi vedem noi...

Grig îşi încălzea paharul în palme.

21

Se reîntîlnira după aproape o lună, în casa închiriată fără greutăţi de Pupi şi Leo. Proprietarii plecaseră, lăsînd toate încăperile deschise : aveau încredere deplină în chiriaşii lor şi mai cu seamă în Pupi care-i cucerise prin veselia, spontaneitatea şi chibzuinţa cu care privea viaţa.

Lică venise aşa cum plecase, cu trenul. Îmbrăcat curăţel şi tuns cuviincios, nu atrăgea atenţia. Poposise într-un bar din apropierea locuinţei, se orientase şi se prezentase punctual.

Pet și Grig sosiseră în Fordul aparent hodorogit al acestuia din urmă.

Ca întotdeauna înainte de marile „bătălii", Pet trecuse în camera care-i fusese pusă la dispoziție și în primele ore nu acordă nimănui nici o atenție. Trecu dimineața și după-amiaza făcînd nenumărate pasiențe și dînd dispoziție lui Leo să-l caute și să-l aducă pe Macarie. Ca de obicei, luă un prînz frugal și consumă cu înghițituri rare două pahare cu lapte rece.

— Acum, am să vă arăt planurile clădirilor, rosti apăsat, după ce fură toți în sufragerie, camera cea mai încăpătoare. Domnul Macarie, cu toate promisiunile, n-a putut să-mi facă nici o fotografie. M-am mulțumit deci să ridic eu planurile, din păcate cu o oarecare aproximație.

— Cred că n-ai vizitat combinatul, zîmbi Grig.

— Nimic mai ușor decît să admiri Catedrala Sf. Ioan. O piesă istorică ridicată de Bogdan, tatăl lui Ștefan. Are și un mic muzeu instalat în încăperea de jos a clopotniței. Am cumpărat prospecte și fotografii și am plătit taxa. Urcat pînă la locul clopotului cel mare, topit de nemți în timpul primului război mondial, cu teleobiectivul mi-am permis să iau eu însumi cîteva vederi.

Pupi își balansă picioarele.

— Credeam, spuse, că e deajuns să intrăm și să strigăm: Sus mîinile!

Pet o privi și zîmbi.

— Du-te la cinematograf. Dar nu uita că în toate filmele, chiar și cele cu Belmondo, pînă la urmă gangsterii sînt răpuși. Chiar dacă șeriful sau comisarul are mutra lui De Funès.

— Gata, Pet. Nu mai spun nimic. Continuă. Am încredere mai cu seamă cînd văd cum te soarbe Leo din ochi. Încep să fiu geloasă.

Pet așeză pe masă planurile. Primul era al terenurilor care înconjurau combinatul, tras în peniță la scara de un centimetru pentru trei metri.

— Ești sigur? întrebă Lică.

— Cu o ușoară aproximație. Doar nu m-am plimbat prin curte cu metrul în mînă. Am calculat dimensiunile în raport cu înălțimea oamenilor.

— Cap, nu glumă! spuse Leo admirativ.

— De jur împrejurul terenului, combinatul are un grilaj de trei metri, terminat cu vîrfuri ascuțite. Singura deschizătură în grilaj este poarta asta. Are două părți și se deschide în interior. Așa e ? îl întrebă pe Macarie.

Acesta se scărpină în ceafă.

— Nu știu, fu nevoit să recunoască.

— Ce dracu' știți voi, localnicii ! izbucni indignat Lică.

— Nu mi-a cerut nimeni astfel de informații, mormăi încurcat Macarie.

— Asta ar mai fi trebuit, să te vadă dînd tîrcoale, îl lămuri Pet. Lasă, treaba ta e alta. Acu, priviți aici, lîngă poartă e o cabină. Cabina portarului. Nu stă tot timpul în ea, fiindcă poarta nu prezintă interes decît de două ori pe lună, în ziua chenzinelor, cînd banii sînt aduși cu duba. În zilele acelea, misiunea lui constă în a ocupa cabina tot timpul cît duba e în curte. Barele grilajului au o grosime de doi centimetri, nu cunosc soliditatea porții, nu știu dacă o mașină obișnuită ar putea să o doboare. *Deci trebuie să veghem ca poarta să rămînă deschisă tot timpul cît vom vizita combinatul.*

— Cum funcționează poarta ? întrebă Grig. Se închide și se deschide automt ?

— Nu, manual.

— Atunci...

— Da, dar există un sistem de alarmă, o sirenă și prima grijă a portarului, dac-ar fi să o audă, ar fi să închidă și să lege poarta. Are la îndemînă un lanț și un lacăt de siguranță.

— Poarta stă închisă sau deschisă în timpul zilei ?

— Deschisă. Portarul vine la șase dimineața. Schimbă pe cel de noapte. O deschide pentru a permite mașinilor personalului de conducere să pătrundă în combinat. Nu vin toți odată și nu pleacă toți odată. Așa că rămîne deschisă pînă la terminarea lucrului, adică pînă pleacă ultima mașină. Atunci o închide paznicul de noapte care-l schimbă pe portar. Înțeles ?

Toți aprobară.

— Pe noi ne interesează doar momentul precis cînd vom da lovitura. Și atunci poarta va fi deschisă.

— Dacă nu se dă alarma, interveni Leo.

— Chiar dacă se dă. Portarul e un om în vîrstă. Îi trebuie cel puțin o jumătate de minut pînă să închidă poarta, să lege lanțul etc...

— De unde știi ?

— Pentru cazurile obișnuite, l-am cronometrat, și, după destule experiențe făcute pe tipi de vîrsta și corpolența sa, am ajuns la o medie de treizeci de secunde.

— Unde le-ai mai făcut și pe astea ?

— Prin mahalalele Bucureștiului, jubilă Pet.

— Ura ! strigă Lică. Iată invincibilul Napoleon.

— Nu mai fă pe nebunul, îl puse la punct Pet. Nouă nu ne rămîne altă cale decît planificarea amănunțită și cronometrată, haiducia era bună pe vremea fanarioților.

22

— Cheia întregii operații este aici, arătă Pet, punînd degetul pe ușa care lega sala de plăți de infirmerie. Dacă ușa asta nu e închisă și dacă doi oameni răsar deodată, gata să tragă, s-a terminat. Paznicii nu vor îndrăzni nici să se miște. Ei bine, mîine, această ușă va fi deschisă. Nu-i așa, Macarie ?

— S-a-nțeles, șefule.

— Ți-e teamă ? Doar am repetat împreună scena. Cînd vom intra noi..

— Care noi ? întrerupse Lică.

— Tu și cu mine. Vom trece din infirmerie în sala de plați, cu pocnitorile în mîna.

— Aha !

— Înțelegeți ce se va întîmpla. Paznicii ridică mîinile, n-au ce face ; casierul, probabil, va leșina sau cel puțin se va preface că leșină, iar lui Macarie... îi va fi atît de frică, încît fără să se gîndească la altceva, va alerga la ușa dinspre coridor și o va deschide... ca să fugă, să scape, nu ? Numai că, odată ușa deschisă, veți năvăli voi, Leo și Grig. Vom fi patru contra doi. Casierul și Macarie nu mai contează.

— Dar noi, întrebă Leo, cum vom ajunge pe coridor ? Nu știu nici măcar cum vom intra pe poarta combinatului.

— Imediat ajungem și acolo...

Lică zîmbi, Grig și Leo nu se formalizau. Își cunoșteau șeful.

— Mîine, continuă acesta, exact la ora nouă și douăzeci, Lică și cu mine vom sosi la combinat. Întîi m-am gîndit să

venim cu taxiul, apoi mi-am schimbat planul. Şoferii de taxiuri sînt băieţi descurcăreţi şi buni observatori. Cum autobuzul are staţie drept în faţa combinatului, vom folosi autobuzul. Important nu este cînd nu dăm jos din el, ci ca la ora indicată să pătrundem pe uşa de intrare. De aceea vom porni de acasă mai devreme. În faţă e o tonetă cu răcoritoare, nu vom atrage atenţia.

Vom intra pe rînd, la cinci minute distanţă. Eu întîi, şi mă prezint la Informaţii şi cer sa-l văd pe şeful secţiei vînzări. Voi fi... scoase din buzunar o foaie de delegaţie dactilografiată şi avînd toate ştampilele şi iscăliturile necesare, voi fi Iulian Neacşu, inginer, delegatul şantierului Argeş. Însă... şeful serviciului vînzări nu va putea fi vizitat la acea oră.

— De unde ştii ? îl întrerupse Lică.

— Face parte din primul lot care îşi ia salariul la ora zece. N-o să mă primească pe mine, ca să întîrzie şi să nu-şi poată ridica leafa decît a doua zi. Secretara o să-i telefoneze, asta e sigur, dar el va ruga politicos să aştept pînă la ora zece şi douăzeci. Ceea ce voi şi face. Mă voi aşeza şi voi începe să foiletez revistele de specialitate. Pînă la ora nouă şi treizeci. Atunci va intra Lică.

— De ce ? vru să ştie Grig.

— Fiindcă la ora asta furgoneta va opri la platforma din spate şi paznicii vor începe transportarea sacilor cu bani în sala de plăţi. Atunci va începe comedia. Lică are talent, şi Pet începu să rîdă. E de ajuns să vă spun că la nouă şi patruzeci vom fi în infirmerie !

— Şi noi ? întrebă încă o dată Leo.

— Voi, adică tu şi Grig, veniţi cu maşina. Furgoneta cu banii părăseşte banca pe la nouă şi douăzeci. Face drumul în opt-nouă minute, depinde de circulaţia pe străzi. Pe la nouă şi douăzeci şi cinci, nu, mai bine la nouă şi douăzeci, opriţi în apropiere de staţia de benzină, nu va mira pe nimeni. Nu trageţi chiar la pompă, să nu fiţi surprinşi de trecerea furgonetei, cu furtunul în rezervor. O lăsaţi să treacă şi o urmaţi. Un minut după ce a intrat pe poarta combinatului, intraţi şi voi. Parcaţi reglementar la locul rezervat vizitatorilor şi clienţilor, numai că în loc să vă îndreptaţi spre intrarea principală şi sala de aşteptare, vă furişaţi către platforma şi intrarea de serviciu din spate. Cînd zic : vă furişaţi, nu înseamnă că luaţi aliură şi mutre de gangsteri. Vreau să spun că nu vă

opriți, nu vă arătați mai mult decît trebuie, dar mergeți liniștiți, ca niște oameni care știu ce vor. Portarul va fi probabil în cabină, iar paznicii furgonetei în sala de plăți. Vă spun să nu vă grăbiți, pentru ca șoferul furgonetei să aibă timp să se care cu rabla lui către garaj. Mai bine încă : nu vă dați jos din mașină decît atunci cînd îl vedeți trecînd. E clar ?

Își aprinse o țigară și mașinal întinse mîinile către cărțile pentru pasiență. Și le trase, și-și privi unghiile.

— Bine, acum ați ajuns la ușa din fund a coridorului. Va fi deschisă, Macarie va avea grijă. Nu-i așa, Macarie ? Nu așteptă răspunsul și continuă : Pe coridor — nimeni, toată lumea, chiar și directorul așteaptă ora zece. Cînd vedeți că ușa sălii de plăți se deschide, intrați. Probabil, nu probabil, sigur atunci casierul va fi sub masă, și paznicii cu mîinile la ceafă. Eu îi voi ține mai departe în șah, voi, Lică, Leo și Grig, veți înhăța sacii. Numai pe cei cu bancnote ; cei cu monezi sînt grei și de mică valoare.

— Lăsăm paznicii înarmați ?

— Înainte de a vă repezi la saci, le scoateți artileria. Tu, Lică, îi buzunărești pe paznici, le iei și bricegele, dacă au. Apoi sacii și gata. Ieșim pe ușa platformei și voi duceți sacii la mașină. La fel cum ați venit, fără grabă. Eu rămîn să vă acopăr retragerea.

— Periculos, spuse Lică. Ar putea să ne vadă cineva și pe tine și pe noi.

— Dacă mergeți liniștiți, discutînd, nimeni nu va bănui. Pe mine n-are decît să mă vadă, va crede că e un paznic, voi sta în pragul ușii cu spatele în afară.

— Și Macarie ?

— Cînd intrați, îl tăbăciți puțin. Nu tare, adăugă, văzînd că acesta se strîmbă. Apoi, îl luați cu voi.

— Cam mulți în mașină !

— Crește stabilitatea, pe Macarie nu-l putem lăsa. E de-al nostru. Vom face toată lumea să creadă că l-am luat drept ostatic. Ajunși în siguranță, îi vom da drumul cu ceea ce i-am promis și, poate... cu încă ceva pe deasupra.

Macarie oftă recunoscător. Scoase o batistă boțită și murdară și-și șterse fruntea.

— Cum ne-am suit, îi dăm drumul. Grig știe traseul. Atenție la colțul dinspre Mărgineni. Nu ieșim din oraș. Venim

direct aici. Nimeni nu-şi va închipui. Toate maşinile se vor repezi spre punctele de baraj, să ne înghidă drumul.

— Şi vor vedea că nu sosim.

— De aceea trebuie să facem o spărtură sau două.

— Te-ai gîndit ? întrebă Lică.

— Aici intervine Pupi. Ea rămîne acasă. La ora nouă şi douăzeci şi cinci de minute, telefonează la miliţie. Va spune — auzi Pupi ? — vei spune că dincolo de podul de peste Rîul Repede, în apă, pluteşte *ceva*. Nu ştii ce... nu eşti sigură, dar crezi că e un om înecat. Poate îţi vor cere numele şi adresa Să fii pregătită : strada Vîntului nr. 37. Te cheamă Ioana Ripuş. Repetă să nu uiţi şi caută să fii cît mai natural... înspăimîntată.

Pupi se uită la el şi surîse ferm.

— Voi fi ! Nu-ţi închipui prin ce emoţii voi trece, pînă vă voi vedea întorşi cu bine.

Leo trecu lîngă dînsa şi o mîngîie uşor pe spate.

— Ajunge, porumbeilor ! făcu şeful. Vezi să nu uiţi strada. Se află acolo, pe malul Rîului Repede ! Dacă le vine în gînd să se uite în planul oraşului, vor fi şi mai convinşi.

— Vîntului nr. 37, sîsîi Pupi.

— După cinci minute, la nouă şi treizeci, vei da un alt telefon. Vei ţipa că în colţul străzii Cireşelor, dincolo, în partea opusă, s-a întîmplat un accident, o ciocnire, un mort... sau doi. Vei închide imediat, nu vei aştepta răspuns. Pare mai convingător. Apoi mai dai un telefon şi urli într-însul că cineva vrea să te omoare şi întrerupi. Nu mai dai adresa.

— E în regulă, confirmă fata.

— În nici un caz nu telefonezi de acasă. De la un telefon public. Păcat că nu poţi să mergi prea departe, dar nu avem ce face. Poate că nu le vine în gînd să caute de unde s-a telefonat şi, oricum, o indicaţie precisă tot nu capătă. Vom aştepta liniştiţi pînă se satură şi ridică barajele. Atunci...

— Şi eu ? întrebă Macarie.

— Te luăm cu noi. Te ţinem o zi, apoi, în dimineaţa cealaltă, îţi dăm drumul. Îţi iei prada şi te duci unde ne-am înţeles, la două ore în afară de oraş. O ascunzi acolo şi te întorci, pe jos sau cu o maşină de ocazie. Spui că te-am aruncat din maşină pe drumul Mărginenilor. Dincolo de deal şoseaua are o trifurcaţie, am fi putut s-o luăm în orice direcţie, n-are importanţă.

— Or să mă fiarbă !

— Se-nțelege, dar o ții într-una așa. Nu ieși din ce ți-am spus. Patru oameni. Toți înarmați. Poți să ne descrii și pe noi și mașina. Nu prea precis însă, mai schimbi ceva. Așa... șoferul e blond și cu nasul turtit, fost boxer poate, Leo e chior de un ochi, despre Lică nu-ți amintești. Pe mine fă-mă mai frumos.

Nici o vorbă despre Pupi. Vei mai spune că te-am lovit, că nu prea ai fost în mințile tale în tot timpul ăsta. Te vor crede.

— Să sperăm, articulă rar și amenințător Lică. Altfel !...

Macarie simți că-l inundă transpirația și încercă să zîmbească.

— Nu vă temeți.

— Ești complice. Nu scapi mai ieftin, chiar dacă ne vinzi.

— Cine se gîndește la vînzare ?

— Papa ! Și acum, șterge-o ! Du-te acasă și, ascultă, nici o picătură !

Macarie se foi, apoi ieși fără să spună o vorbă.

— Voi, se adresă celorlalți, treceți în magazie și revizuiți mașina. Ceasornic, nu alta !

— Nu-i nevoie, protestă Grig.

— Executarea ! îl repezi Pet. Mai cu seamă pornirea. La secundă, nu alta. Înțelegi ce înseamnă două-trei secunde ? Un avans de cincizeci-șaizeci de metri. Îndeajuns să dispari după un viraj !

Cei trei mormăiră, dar plecară. Pet întinse mîna după țigară și jocul de pasiență. Pupi, în picioare, îl privea ironic și compătimitor.

— Frumoasă viață, spuse. Mă întreb de ce te zbați atîta ?

— Pentru vreo patru sute de mii de lei.

— Face ? Pe ce-ai să-i cheltuiești ? Pe lapte sau pe țigări ? Sau poate...

— Ce ?

— Nu ești omul care să arunce banii pentru vreo femeie.

— Ce știi tu ? Nu este vorba de bani. Nu, hotărît nu sînt banii...

Aruncă țigara.

— Nici o femeie nu poate cheltui cîteva sute de mii în cîteva luni. Nu... trebuie să risc, să mă zbat, să combin, să judec. Să zicem că o fac pentru bani... și nu numai pentru bani.

Pupi îl privi iarăși, de astă dată fără ironie.

— Era frumoasă ? întrebă.

— Nu știu. Și apoi... nu mă interesează, nici o femeie nu mă interesează.

Se aruncă pe divan, scoase automat cărțile de joc și începu să le bată sălbatic. Fata își trecu mîinile prin păr și se așeză lîngă dînsul.

— O mai iubești, nu ? întrebă cu ton neutru.

— Pleacă, urlă Pet, pleacă !

— Dacă s-ar putea, am pleca de tot și eu și Leo. Povestea asta, oricît de bine ar fi ea combinată, o să se sfîrșească prost.

Remarca fetei îl liniști.

— De ce ? întrebă.

— Fiindcă ești nenorocit. Și niciodată o treabă pusă la cale de un nenorocit nu iese cum trebuie.

— Eu fac excepție. Cu cît îmi merge mai rău, cu atît îmi iese mai bine.

Zîmbiră amîndoi, apoi începură să rîdă.

— Bravo ! exclamă Leo care tocmai intra pe ușă, așa îmi placi !

23

— E în regulă ! Deci, putem să ne întoarcem la treburile noastre. Ați văzut planul anterior al combinatului. Cunoașteți intrarea mașinilor, singurul loc prin care un străin poate să intre, fie pe jos, fie că vine cu automobil propriu sau taxi. Aici, la dreapta, după intrare, este locul de staționare rezervat pentru funcționarii combinatului și pentru particulari. Partea rezervată vizitatorilor este aici, mai aproape de clădire. Avem totuși vreo cincizeci de metri de străbătut pe jos. Și cu asta, gata, trecem la operația plătirii salariilor.

— Trecem, admise Grig, zîmbind lacom.

— Listele de plată sînt întocmite, ca la orice instituție, în primele zile ale ultimei săptămîni. Se face un cec pentru total, ca banca să vireze banii. În această zi, dimineața, la ora nouă, furgoneta se oprește la bancă și ia cei doi saci plini cu pachete precum și săculeții cu monedă metalică. Furgoneta ajunge la combinat în jurul orei nouă și treizeci.

Tăcu o clipă și-și aprinse o țigară.

— Eşti sigur ? întreba unul dintre ei.

— Macarie e aici, întreabă-l.

— Aşa e, răspunse acesta. Niciodată nu întîrzie peste nouă şi treizeci.

— În furgonetă, şoferul şi doi paznici înarmaţi. Plata se face în camera specială a casieriei, ultima din stînga şi spre poarta clădirii. A fost aleasă special pentru două motive : primul că are grilaj de fier la ferestre, al doilea, în exterior are o uşă metalică ce dă pe platformă. Furgoneta se întoarce cu spatele. Uşile din spate ale furgonetei se deschid şi cei doi paznici descarcă sacii. Trec pe platformă şi, prin uşa camerei speciale, intră înăuntru. Macarie aşteaptă cu arma în mînă şi închide uşa metalică.

— Sarcina mea începe mai înainte, la ora nouă şi douăzeci. Atunci încui uşile camerei, cea dinspre coridor şi cea care dă la infirmerie. Le încui cu cheia. După aceea trec la fereastra zăbrelită dinspre platformă şi aştept furgoneta. Cînd trece de poartă şi se apropie, claxonează. Are claxon special, nu mă pot înşela. Atunci deschid uşa metalică dinspre platformă, ies şi aştept.

— De ce ?

— Fac paza exterioară, cu arma, pînă părăsesc paznicii furgoneta şi pătrund în cameră. Intru după ei, încui şi uşa aceasta. Şoferul furgonetei claxonează încă o dată, semnal că totul s-a terminat cu bine şi pe care, de altfel, nimeni nu-l ia în seamă, demarează şi duce maşina la garaj.

Pet aşteptă să vadă dacă Macarie mai are ceva de spus, apoi împături planul şi, din buzunarul interior al hainei, scoase altul.

— Asta reprezintă clădirea administraţiei. Combinatul propriu-zis nu ne interesează. Iată faţada cu intrarea principală. Pe aici se pătrunde într-o sală de aşteptare, flancată de două mici birouri : unul, fără destinaţie precisă, cîteodată adăposteşte portarul de noapte. Din sală se trece în biroul dactilografelor. Apoi începe un coridor cotit care duce către camera plăţilor, despre care v-am vorbit. Trece prin faţa a două birouri mari, aici, pe dreapta, cum intrăm, cele ale directorului şi directorului tehnic. Rar sînt ocupate, ambii fiind mai mult prin combinat. După un alt cot, ajungem în dreptul biroului şefului de vînzări. Acesta e prezent tot timpul, ca şi secretara sa. Alături e infirmeria. Coridorul

se continuă spre ușa din spate. Pe aici pătrund funcționarii, cu excepția celor doi directori și a șefului de vînzări care intră prin față. Infirmeria, așa cum știți, are o ușă care dă în camera de plăți. Aveți vreo întrebare de pus ?

— Una singură, spuse Pupi. Cum ți-ai procurat toate astea ?

Pet ridică din umeri.

— Altceva ?

— S-a încercat vreodată o lovitură împotriva salariilor ?

— Niciodată, spuse, privind spre Macarie.

— Niciodată, confirmă acesta.

— O asemenea întîmplare nu s-ar putea ține ascunsă. Reușită sau nereușită, ar face vîlvă.

— Atunci... probabil că nimeni nu se așteaptă. Asta ne-ar putea ușura treaba.

— Nici vorbă. Au devenit neglijenți, dar nu vă culcați pe urechea asta. Paznicii furgonetei sînt oameni iuți, scot pistolul într-o secundă. Tocmai aici e problema : să nu le acordăm secunda aceasta.

— Hm ! făcu îndoielnic Lică.

Cu degetele tremurînd, Pet își scoase o țigară și o aprinse. Trase cîteva fumuri :

— Sacii cu hîrtii și ceilalți cu monede sînt înăuntru. Ușile sînt încuiate. În sală se găsesc patru oameni : cei doi paznici, casierul și Macarie.

Grig îl ascultă și-l privi. Enervarea trecuse.

— Casierul desface sacii sigilați, numără pachetele înconjurate cu benzi speciale. Monezile poartă suma înscrisă pe saci și le garantează plumbul. Cînd a terminat, Macarie deschide ușa dinspre coridor.

— Și începe plata !

24

— Îmi cunosc concetățenii și nu mă tem, spunea maiorul capitanului Cara Mihai. Oameni de treaba, inteligențe mijlocii, tineret. Cîteodată vreun cap spart, picioare și brațe cotonogite. Cîțiva pungași de buzunare în piață și în autobuze, încercări naive ale unora de a se lasa închiși în ma-

gazinul universal. Asta-i tot. Ce mă neliniștește e mai degrabă huliganismul decît loviturile propriu-zise. *În tot lungul celor cincisprezece ani de cînd păzesc milionul combinatului, o singură dată mi-a fost frică.*

— Da ? întrebă interesat căpitanul. Cînd ?

— Acum vreo cîțiva ani. *Sosise în oraș un medic nou. Excepțional ca diagnostician și inteligență. Om cult, misogin, și pe deasupra bețiv înveterat. Îl chema Teșa. L-am ținut sub supraveghere și în zilele de plată ridicam regulat bariere la ieșirile din oraș. Slăbisem și eram gata să fac cea mai mare prostie din viața mea : să mă însor. Atît de mult îmi pierdusem autocontrolul. Noroc că l-au mutat.*

— Unde ?

— Într-un sanatoriu. Delirium tremens.

— Și cu însurătoarea ?

— Ei... nu s-a ales nimic. Cînd s-au inventariat lucrurile doctorului, ca să poată fi trimise familiei, s-a găsit o mapă, numai planuri și proiecte. Tema : *devalizarea casieriei combinatului.* Avusesem dreptate. Asta m-a redresat, mi-am recăpătat încrederea și... am lăsat baltă însurătoarea, încheie maiorul rîzînd.

— Dacă într-adevăr măsurile de siguranță sînt cele pe care mi le-ați înfățișat, orice încercare de lovitură asupra combinatului ar fi o imposibilitate !

— Așa am crezut și eu, răspunse placid maiorul. Dar după internarea doctorului Teșa, cercetînd și analizîndu-i mapa și proiectele, am ajuns la concluzia că nimic nu e imposibil. Doctorul, așa zăpăcit și bețiv, stabilise cîteva variante și toate puteau fi puse în aplicare.

— Și, natural, ați luat imediat măsuri ca aceste proiecte să nu mai fie aplicabile, contraatacă Mihai Cara.

— Dar nu mă pot opri să gîndesc că, dacă un nebun a găsit cîteva căi spre a comite o spargere reușită, alt nebun ar putea să găsească altele. Mai mult chiar, am încercat să găsesc eu însumi cîteva și... am reușit.

— Puteți să-mi dezvăluiți și mie vreuna din ele ?

— Cum să nu ? Iată, un individ hotărît pătrunde în cabinetul directorului prim. Nu e o imposibilitate. Sub amenințarea revolverului, îl conduce în sala de plăți, după ce în

prealabil i-a dat instrucțiuni. Bineînțeles înainte de ora nouă și treizeci, cînd se poate intra ușor.

— Cum ar putea intra criminalul în biroul directorului ?

— Foarte simplu. Delegat al unei fabrici beneficiare sau al ministerului. Sau... dar ce să mai vorbim...

— Nu cred că directorul ar consimți să-l ducă în sala de plăți.

— Dacă ar avea un asemenea om lîngă el și ar simți gura pistolului, din buzunarul în care acesta-și ține neglijent și elegant mîna îndreptată asupra splinei sau ficatului lui, n-ar sta pe gînduri. Imediat i-ar da cheile seifului. Și să știi că pentru a fi director de combinat industrial, nu-i nevoie să fii erou.

— Directorul ar fi în orice caz emoționat... altfel decît în toate zilele. Oare casierul n-ar simți că ceva nu-i în regulă ?

— Cînd un delegat al ministerului sau poate chiar un director general vizitează un combinat, întotdeauna directorul acestuia e emoționat... neliniștit, altfel ca în toate zilele.

— Cum i-ar putea face, singur, inofensivi pe cei doi paznici ?

— Două gloanțe bine plasate și gata.

— Nu s-ar auzi detunăturile ? Cum ar părăsi combinatul cu prada ? Ar trebui să-i ucidă și pe ceilalți trei.

— Crezi că ar fi o piedică ? Și apoi... nu-i numaidecît obligatoriu. I-ar putea pocni în cap. Asta... dacă e sensibil ca tine și are scrupule.

— Ce-ar face apoi ?

— Aici e aici. Ar trebui să iasă cu sacii cu bancnote pe platformă sau să treacă prin coridor și să părăsească clădirea prin ușa din spate, apoi să ajungă pînă la parcajul mașinilor, fără să fie văzut. Să plece, să treacă prin fața portarului, să iasă în stradă și să se piardă în mulțimea mașinilor. Înăuntru ar putea să prevadă totul, afară e la cheremul întîmplării. Cineva îl vede cărînd sacii. Probabil că ar lua numai pe cei cu hîrtii de o sută. Totuși, un spectacol insolit. Cel care-l vede s-ar putea să nu-i dea atenție, dar... s-ar putea să fie frapat de faptul că un domn elegant cară cîțiva saci voluminoși, și încă din direcția sălii de plăți. Suspect... nu ? Ce crezi c-ar face ?

— Ar da alarma.

— Şi iată-ne pe noi intraţi în acţiune. Dar nu înainte de a se comite crima, nici în timpul comiterii ei, ci după. Adică, tocmai ceea ce voiam să-ţi demonstrez. Să comiţi o tîlhărie e uşor. Greutatea, dacă nu imposibilitatea, este să te menţii după comiterea ei.

— Argumente ?

— Cîte vrei. Iată : în ultimii cinci ani s-au înfăptuit în în lume zece, douăsprezece lovituri extraordinare. Două în Anglia : oprirea şi jefuirea a trei camioane care transportau lingouri de aur — lovitură reuşită, deşi camioanele erau însoţite de patru motociclişti înarmaţi cu revolvere şi de şase poliţişti înarmaţi cu mitraliere — precum şi jefuirea, acum cinci ani, a unui tren încărcat cu aur şi valori. Trei în Franţa, dintre care cea mai recentă e hold-upul Băncii de comerţ din Marsilia, una în R.F.G. şi restul în America. Toate reuşite, în ciuda măsurilor poliţieneşti luate. În nici una banditii n-au fost surprinşi asupra faptului. Au reuşit sa fugă cu prada, dar *nu au reuşit să dispară.* Toţi au fost prinşi, după o zi, o săptămînă, o lună, un an...

— Ce vreţi să demonstraţi ? Inutilitatea miliţiei preventive ?

— Nu, nici nu mă gîndesc. Principala misiune a miliţiei e prevenirea delictelor şi reuşeşte în 99 la sută din cazuri. Asta însă pentru că 99 la sută dintre delincvenţi sînt inteligenţe obişnuite, mijlocii şi pentru că principalul lor mobil e dorinţa de îmbogăţire rapidă. De aceea am afirmat că nu mi-e teamă de o încercare de jaf savîrşită de un cetăţean al oraşului nostru. Îi cunosc, sînt oameni normali. Nu sînt toţi de o cinste exemplară, nu mă mir furturile din autobuze sau din piaţă, dar nici unul n-ar îndrăzni să se gîndească măcar la jefuirea banilor combinatului. Îi înspăimîntă însăşi enormitatea prăzii.

— Atunci ?

— Ştiu eu ? Nu sîntem rupţi de restul pămîntului. Datoria noastră e să fim pregătiţi. Prima rundă va fi a adversarului, asta e sigur. E necesar însă ca a doua şi ultima să fie a noastră.

— Credeţi c-am putea reuşi ?

Maiorul zîmbi, şuierînd falş şi vesel un cîntec la modă.

— Nici nu ne este măcar permis să ne îndoim. Cu atît mai mult, cu cît la timpul potrivit, vom fi înştiinţaţi, cred eu, cu cîteva minute înainte de încercarea loviturii.

Căpitanul rămase năucit.

— Înainte ? Înţeleg imediat după lovitură... hai să zicem chiar în timpul loviturii, dar înainte ?!

— Înainte, sînt sigur, înainte.

O clipă căpitanul se îndoi de seriozitatea maiorului, mai cu seamă că-l vedea bine dispus. La urma urmei, din cînd în cînd, nu prea des, un păhărel — două de Cotnari nu strică nimănui.

— Crede-mă, vorbesc serios. Trebuie să mărturisesc însă că ideea nu-i a mea. E tot a beţivanului de doctor, cel cu delirium tremens... dar mi-am însuşit-o.

— Ideea că vom fi înştiinţaţi ?

Căpitanul nu îndrăzni să insiste.

25

Poate că, pentru Pet, frica fusese primul îndemn către viaţa pe care o ducea acum şi numai în clipele de luciditate, premergătoare cufundării în somnul turmentat al beţiei negre — clipe rare, deoarece se ferea de alcool — încerca să analizeze împrejurările, cu bucuria morbidă de a arunca asupra altora răspunderea.

Intens, halucinant şi material ca o pătură aruncată peste întreaga lui persoană, uscîndu-i mucoasa nasului şi a gurii şi împiedicîndu-l să înghită, nu o simţise decît o dată, la început, cînd prădase laboratorul şcolii.

La alcătuirea acestui laborator, destul de sărăcăcios, muncise şi el. Se putea spune chiar că adusese cea mai mare contribuţie, nu numai de muncă, dar şi bănească. Nu-l obligase nimeni pe tatăl său să cumpere microscopul dublu, piesa cea mai scumpă, dar îşi golise el buzunarele de adolescent. Aşa că, de fapt, se furase pe el însuşi şi o ştiuse chiar din momentul străfulgerării ideatice. Alcătuia planul încet, cu migală, ca pe schema unei compoziţii şi anticipa ca într-o partidă de şah. În tot acest timp, frica nu fusese prezentă şi mai tîrziu îşi spusese că lipsa de experienţă sau poate de

imaginație îl frustrase de o parte din plăcere. Căci frica, deși ascuțită dureros, îi exalta orgoliul, crescîndu-l imens, neîncăpător în decor și în împletitura prejudecăților.

Intîi își schițase planul, apoi adăugase amănuntele. Îl discutase în contradictoriu cu sine însuși, aducîndu-i îmbunătățiri. Nu neglijase nimic, răspunzînd la toate obiecțiunile pe care le putuse aduce. Apoi îl lăsase, ca pe un fapt îndeplinit, pînă într-o zi cînd, fără ezitări, îl pusese în practică.

Se lăsase închis în clădirea liceului, așa cum prevăzuse. Avea doar rucsacul și o lampă de buzunar. Se plictisise așteptînd pînă după miezul nopții. Așteptase, nu din necesitate, ci dintr-o romanțioasă reminiscență livrescă de care zîmbea. Urcase la etaj și, cu cheia luată din sertarul secretariatului, deschisese ușa laboratorului. La lumina lanternei semivoalate, alesese piesele cele mai scumpe și nevoluminoase. Pe mîini își trăsese niște mănuși de chirurgie, luate din garderoba tatălui său. Dintr-o pornire pe care nu încercase nici să și-o explice, nici să o înăbușe, stricase ceea ce nu se putea ridica. Ieșind, încuiase ușa, coborîse și pusese cheia la loc, apoi, deschizînd geamul, se furișase în grădină. Cele două stinghii din gard desfăcute cu mult înainte jos și prinse numai cu cîte un cui sus, îl lăsaseră să se strecoare în strada întunecoasă din spatele clădirilor. Trecuse mai întîi rucsacul. Liniștit, se dusese acasă, unde intrase cu cheia lui, părinții fiind oarecum obișnuiți cu plimbările sale nocturne și prea indiferenți ca să-i ceară lămuriri.

Cu toată zarva, ancheta, folosirea cîinilor și altele, nu ascunsese rodul furtului. Atunci simțise acea înfiorare bizară și plină de voluptate, înțepătoare ca o ușoară descărcare electrică, irațională, fiindcă nu erau urme și nu putea fi bănuit, cîteodată slabă ca mîngîierea excitantă, altă dată ascuțită, cerîndu-i efort spre a o stăpîni.

Bineînțeles că nu se gîndise nici o clipă să-și valorifice prada. Dacă nu o distrusese, nu o îngropase sau nu o aruncase în hăul murdar al latrinei, motivul nu era gîndul unui eventual cîștig, ci siguranța că odată cu îndepărtarea probelor vinovăției sale, vor dispare și simptomele fricii. La Pet, ca și la David din Biblie, frica era înviorătoare.

Și-o întreținu prin fel de fel de artificii ; nu făcu însă prostia de a vorbi, nici direct, nici prin aluzii. Riscul consta în afișarea indiferenței calculate, a unui gest sau a unui

act. Merse pînă acolo încît, după ce machie înfăţişarea şi îndepărtă numărul de serie, aduse profesorului disperat şi de astă dată înduioşător de plin de recunoştinţă, binocularul furat. Îi promise că îl va ruga pe tatăl său să ajute la reconstituirea laboratorului.

În această perioadă avu şi primul succes erotic. Căpătă o vagă nonşalanţă, constată însă că teama dispare. Aruncă o parte din piese iar pe cealaltă o demontă, făcînd-o de nerecunoscut. Aşa o împrăştie, cu mărinimie, pe la prieteni şi colegi.

Mult mai tîrziu avea să cunoască din nou frica. Dar, de data aceasta, simţea cu regret o teamă fadă, greoaie, oarecum animalică. O purtă ca pe un tovarăş neplăcut şi sîcîitor. Făcea eforturi s-o crească, dar n-o mai avea ca pe o bucată de gheaţă sub inimă sau ca o împunsătură de cuţit în splină. Era mai degrabă un căluş sufocant care-l lansa într-un vîrtej de un albastru irizant şi senin pînă la infinitizare. Hotărî să o gonească şi o goni.

•

Lică şi Pet nu staturâ mult la toneta de răcoritoare. Băură pepsi pe îndelete, apoi Pet plăti şi se îndreptă spre combinat. Trecu pe alcea ce străbatea un mozaic luminos de flori şi plante ornamentale şi se îndreptă fără grabă spre intrarea clădirii administrative. Uzinele erau dincolo de un grilaj de fier, la fel cu cel despre care vorbise, în mijlocul căruia se deschidea o poartă masivă, acum, probabil, încuiată.

Purta un costum închis, cu cravată asortată bine strînsă, deşi era cald. Avea înfăţişarea elegantă pe care o afişează locuitorii oraşelor mari. În mîna dreaptă ţinea o servietă de imitaţie bună de piele, aşa cum avea şi contabilul şef al combinatului. Numai că în locul statisticilor şi dosarelor, conţinea un revolver încărcat şi bine pus la punct.

Avea perfect aerul unui important şef de serviciu venit în delegaţie. Şchiopăta cu piciorul său încălţat în pantof ortopedic, dar această invaliditate îi dădea o distincţie în plus.

Intră în holul spaţios. Aşa cum se aştepta, holul era mobilat decorativ, luxos chiar : fotolii din tuburi cromate şi perne elastice, mese joase, cîteva tablouri luminoase. Lîngă uşa mare, capitonată, secretara şefă :

— Cu ce vă pot servi ? întrebă, zîmbindu-i.

— Aş vrea să-l văd pe tovarăşul Guţin, şeful serviciului vînzări.

— Vreţi să-mi spuneţi numele ?

— Inginer Iulian Neacşu, delegatul şantierului Argeş, răspunse Pet, întinzîndu-i delegaţia.

Domnişoara o primi cu graţie, îl rugă să ia loc pe un fotoliu şi ridică receptorul telefonului interior. Aşezîndu-se, Pet îşi zîmbi. Cunoştea rezultatul convorbirii telefonice. Deasupra, un ceas de perete electric îşi mişca acele. Era nouă şi douăzeci şi patru.

— Îmi pare rău, rosti secretara şefă, ridicîndu-se de pe scaun, dar, momentan, domnul Guţin este extrem de ocupat. Vreţi să aşteptaţi ?

— Mă rog, acceptă Pet. Tînăra zîmbi. Pet se prefăcu puţin jenat, luă o revistă de pe masa cu faţă de cristal şi începu să o foileteze. Apoi, aparent profund interesat, reveni asupra paginii, privind însă din cînd în cînd la uşa pe care trebuia să intre Lică.

Şi secretara şefă îşi ascundea interesul. Eleganţa inginerului străin îi stimula activitatea de bună observatoare. O indispuse puţin pantoful ortopedic, dar, îşi spuse că „aproape nici nu se observă". Era înalt, subţire, cu glezne drepte „aşa cum e modern" şi zîmbea atît de plăcut... oare cît rămîne pe la noi ?

Şi era gata să mai telefoneze o dată şefului serviciului vînzări. Dar nu o făcu pentru că ştia că e zadarnic. Domnul Guţin aştepta ora zece ca să-şi încaseze salariul. N-ar fi renunţat nici pentru şeful şantierului, dar numai pentru un delegat. În schimb domnişoara...

Pet îşi ridică ochii de pe revistă. Întîlni privirea secretarei. Atunci observă că uşa care dădea în sala dactilografelor era întredeschisă şi că... nu numai domnişoara secretară îl privea. Întîlni zîmbete fugare, feţe şi năsucuri nostime. Lăsă revista şi-şi scoase port-ţigaretul masiv şi cu monogramă, nu atît pentru a scoate o ţigară, cît pentru a-l arăta.

Fetele nu prea aveau chef de lucru, era sîmbătă şi nu o sîmbătă oarecare, ci aceea a salariului.

Secretara şefă observă acest lucru. Dar astăzi dezinvoltura subordonatelor sale o enerva, avea impresia că o frus-

trează de ceva ce era numai al ei, al ei personal : „Ce au de se tot holbează la bietul om ? N-au nici o ruşine !“

Indignată îşi încruntă sprîncenele frumos arcuite. O clipă foşnetul încetă, fiind înlocuit cu nu prea convinse bătăi pe clapele maşinilor. Pet privi ceasul : noua treizeci şi trei !

— Ce naiba face Licã ?

Trase febril din ţigara aprinsă şi, din cîteva fumuri adînci, o termină. Se ridică spre a depune ce mai rămăsese în scrumieră, cînd uşa de la intrare se deschise. Tresări, se stăpîni şi Licã intră.

Pet fu mulţumit. Faţa lui Licã era roşie, congestionată şi plină de broboane de sudoare. Datorită, probabil, şi emoţici, înfăţişarea de om bolnav era perfectă. Cu un rictus al colţului stîng al gurii se tîrî către ghişeul secretarei.

— Vai, pentru Dumnezeu, ce aveţi ? Sînteţi bolnav ?

Licã făcu un semn afirmativ. Domnişoara deschise pe jumătate uşa cuştii sale, dactilografele se îmbulzirã. Pet se ridică.

— Să-l ducem la cabinetul medical, fetelor !

Şi Licã era bine îmbrăcat, dar nasul său de fost boxer nu-i dădea prestanţa lui Pet. Secretara şefă se gîndi că, pe acesta din urmă, dacă ar fi fost cel bolnav, n-ar fi stat pe gînduri să-l conducă ea însăşi.

— Lăsaţi, duduilor, spuse Pet, îl duc eu.

— Ştiţi unde ? întrebă secretara şefă.

Acum, cînd Pet se oferise, era gata să meargă şi ea. Nu, nu putea, îşi dădu seama, n-avea voie. Ce-ar fi spus dactilografele ?

— Vă conduc eu, sări una dintre dactilografe.

„Asta-i acum ! gîndi domnişoara. Ca să se laude şi să pălăvrăgească apoi săptămîni după săptămîni. În nici un caz !“

— Lăsaţi, găsesc eu... refuză, politicos, Pet.

— Găseşte dumnealui, confirmă şi secretara. Nici nu e greu, de altfel. Urmaţi coridorul pînă la penultima încăpere. Aţi înţeles ? Penultima, nu ultima.

— Perfect, perfect şi Pet se grăbi să-l ia de braţ şi să-l susţină pe Licã. Deschideţi-mi, vă rog.

Domnişoara păşi zveltă şi feminină. Licã nu se putu abţine să nu clipească. Pet îl aduse la realitate, dîndu-i un ghiont care-l făcu să pară şi mai bolnav.

Trecură în coridor și ușa se închise. Dincolo, exclamațiile și zgomotul continuară. Lică voi să-și reia mersul normal.

— Îndoaie-te, elefantule !

— Nu ne vede nimeni.

— Fă ce-ți spun. De ce ai întîrziat atîta ?

— Mi-ai arătat intrarea vehiculelor, dar nu și a pietonilor. M-am rătăcit. Am apucat-o pe stradela paralelă.

— Ai fi putut să strici totul. Dacă mai întîrziai cîteva minute...

Aruncă o privire asupra ceasului brățară. O clipă îi se păru că se oprise. Nu. Și erau în regulă : nouă treizeci și cinci !

— La capătul coridorului, spuse. Să ne grăbim.

— Cum vrei să merg dacă mă tîrîi ?

— Acuși te pocnesc și ai să fii mai bolnav decît ai dorî.

Trecură de biroul directorului și ajunseră la colțul care îi apropia de cel al șefului de vînzări. Primul, socotea Pet, era mai mult ca sigur, gol. Domnul Guțin însă, era probabil înăuntru, aruncîndu-și din cînd în cînd ochii la pendula de pe perete, nervos și nerăbdător, ca omul care așteaptă clipa chenzinei și, poate, și a unui premiu substanțial. Trebuiau să nu facă zgomot, la o oră în care nu era permis să se circule pe coridor.

Trecură și ajunseră la o ușă crem-deschis, cu plăcuța de sticlă înrămată cu o dungă aurie, pe care cuvîntul Infirmerie strălucea liniștitor.

— Pune-ți mănușile, porunci Pet.

Lică scoase o pereche, de bumbac.

Pet apucă și încercă să ridice ușor clanța. Ușa nu se deschise. Era încuiată cu cheia.

Fiecare *caz* era pentru dînsul o problemă complicată, mai mult decît o mașinărie fină de ceasornic, aproape sau chiar o vietate. Începea prin a prinde și a da viață ideii generale, ca un fel de punere în temă. Apoi clădea scheletul, căutînd soluțiile problemei. Nu se oprea la una. Schimbarea punctului de vedere, a opticii și cîteodată chiar numai introducerea unor noi date de protecția muncii îl duceau către numeroase variante. Se documenta zile și săptămîni, cîteodată luni întregi. Toate acestea în casa mare, comodă și confortabilă, plină de răcoare plăcută vara, de căldură îmbietoare iarna. Studia. Cele două păpuși fine și prețioase, mătușile,

vegheau, se mișcau ca marionetele unui balet mecanic de Debussy. Nota și chibzuia, ridica planuri la scara zecimilor de milimetru.

Niciodată nu lucra altundeva. Celălalt apartament era locul unde-și instala cartierul general, după ce meditația se terminase.

„Riscul, gîndea, ține de calculul probabilităților. O informare maximă îl reduce, cu obligația ca fiecare element să fie obiectul unui studiu". De aceea, în rezolvarea optimă a loviturilor sale, dintre care cele mai multe rămăseseră virtuale, chiar dimensiunile unei camere și cu atît mai mult existența unor ferestre sau uși erau cunoscute, analizate și trecute în categoria respectivă : favorabile sau defavorabile. Finisarea cazului se făcea după o analiză completă, subtilă și oarecum subiectivă, care-i indica varianta pe care s-o îmbrățișeze. Încerca întotdeauna să micșoreze procentul intervențiilor neprevăzutului, ale întîmplării. Știa însă că nu poate fi eliminat cu desăvîrșire. Pentru Lică, incidentul prezent, al ușii infirmeriei închise cu cheia, era unul dintre aceste procente, dar nu și pentru Pet.

— Ce facem ?

— Deocamdată ciocănim în ușă.

— Zadarnic. Vezi orarul : de la zece la treisprezece.

— O ușă încuiată în orele de primire indică lipsa, cu certitudine, a funcționarului de serviciu. Nu același lucru îl indică și în afară acestor ore. Omul poate să fie înăuntru și nu vrea să fie deranjat.

— Și dacă, totuși...

— Vedem noi.

Ciocăniră. Nu prea puternic, dar insistent.

— Ce facem ? întrebă iar Lică, după cîteva momente. E și normal să nu fie nimeni. Azi e zi de plată, tocmai de la zece...

— Gura ! Iată cheia.

O scoase din buzunarul interior al hainei. Lică rămase chircit, cu umerii căzuți.

— De unde ai cheia ?

— Mulajul mi l-a dat Macarie.

Vîrî cheia în broască. Pătrunseră înăuntru. Camera cuprindea cîteva dulapuri-fișet, două vitrine încărcate cu tuburi, tubulețe, pachete de vată, tifon, un ciocănaș cu capătul

de cauciuc, termometre şi un tensiometru. La perete, o canapea joasă învelită cu un cearceaf imaculat şi o măsuţă pe care era aşezat un registru.

— Poftim, făcu Pet, ca la dumneavoastră acasă. Furgoneta a sosit ?

— Tocmai că nu ! Am uitat să-ţi spun.

Pet lăsă braţele în jos. Căzuse în cursa unei loviturri prea perfect cronometrate şi a intorsiunilor neprevăzutului.

Acolo, în casa mare, răcoroasă, liniştită, cu circulaţia încetinită de paşii plutitori ai celor două mătuşi din altă vreme, avea masa largă pe care erau clădite planurile şi oamenii, simboluri abstracte ce se mişcau după rolul lor şi gîndirea celui ce le punea în mişcare. Marionetele nu puteau face altfel, nici un pas mai mult, acul ceasornicului încremenea cînd voia el.

Evident, acorda dreptul la viaţă, la simţire, la voinţă şi gîndire marionetelor sale. Fiecare era înzestrată cu *dacă* şi *poate*. Oricare, oricît de subaltern i-ar fi fost rolul şi oricît de simplu ar fi fost conceput, era eroul mai multor variante, putea străbate mai multe drumuri, îndeplini mai multe gesturi. Şi fiecare variantă, drum sau gest al unuia, influenţau comportarea celorlalte, îngroşînd păienjenişul. Totuşi, existau limite, chiar dacă erau aproape de limitele verosimilului. Căci era obligat să ignore şi să înlăture neverosimilul, chiar dacă intuiţia îi spunea că spaţiul neprevăzutului acolo îşi întinde graniţele. Astfel lucrînd însă, ar fi fabulat înlăturînd cu bună ştiinţă garanţia probabilului. Pet se autolinişti-tea, spunîndu-şi că nu este un fantezist, ci un om de ştiinţă.

— De ce nu mi-ai spus imediat ?...

Nu era o întrebare şi Lică se opri — părea o plîngere. Şi poate era. Pentru că multe îşi imaginase Pet, punîndu-şi păpuşile să acţioneze în fel şi chip, reacţionînd şi el în consecinţă. Prevăzuse că infirmiera va lipsi şi infirmeria va fi închisă, că, poate, şeful de vînzări îl va primi imediat, cînd va auzi de sosirea şi de calitatea sa, chiar şi că Macarie va rezista şi va refuza să-l asculte. Ştia ce are de făcut dacă, prin absurd, casierul va fi înarmat şi va rezista, se gîndise că, poate, nu va scăpa de insistenţele secretarei sau vreunei dactilografe de a-i conduce la infirmerie. O clipă nu-i trecuse prin minte că furgoneta cu banii, care de atîţia ani sosea la combinat exact la ora nouă şi treizeci, va întîrzia !

Urmările erau incalculabile. Se uită la ceas, nouă patruzeci şi... poate, cine ştie cum, furgoneta nu sosise. Aceasta scurta considerabil durata loviturii. La ora zece precis, primul grup va fi în coridor, în faţa uşii. Grig şi Leo, dacă n-au intrat pînă atunci, nu vor mai putea intra. Cei doi paznici şi casierul pot fi ţinuţi în şah de el şi Lică, dar nu pot fi dezarmaţi. Nu pot înhăţa sacii cu bani fără să acorde posibilitatea, măcar o clipă, celorlalţi, de a trage. Şi atunci !... Să renunţe... să se întoarcă. Încă n-au făcut nimic, n-au comis nici o infracţiune. Uşa infirmeriei se poate închide, se vor înapoia în sala de aşteptare şi vor anunţa că au bătut zadarnic, că nu li s-a răspuns, că lui Lică îi e rău groaznic, că trebuie să alerge pînă la primul punct sanitar. Nimeni nu va avea ceva de obiectat. Şi dacă între timp furgoneta vine, Macarie deschide uşa iar Grig şi Leo, aşa cum au convenit, pătrund înăuntru ?! Prima lege : şeful asigură securitatea echipei. Nu poate da îndărăt. Şi... şi Pupi ! Pupi a telefonat miliţiei. I-a alertat nemotivat cînd ? La nouă douăzeci şi cinci. Şi nu numai o dată. A doua oară la nouă şi treizeci. Ora ? Nouă patruzeci şi două. Mai avea şase, şapte minute de răgaz. Înainte, deci. Făcu semn lui Lică. Puse mîna pe clanţa uşii care dădea în sala de plăţi şi deschise.

26

Casierul, aşezat la birou, sta aplecat asupra hîrtiilor. Chiar dacă ar fi fost înarmat tot n-ar fi putut face nimic. Macarie, lîngă uşa dinspre coridor, se frămînta nervos. Nu ştia la ce poate duce întîrzierea furgonetei. Spera că lovitura s-a dat în afară sau s-a amînat.

Pet irupse cu revolverul ridicat. În afara biroului şi a patru scaune, evident străine de mobilierul obişnuit, sala avea zidurile tapetate cu dulapuri metalice.

— Mîinile la ceafă ! strigă Pet, lăsîndu-i lui Lică grija să închidă uşa infirmerici. Acesta o trase şi o încuie.

Casierul se întoarse şi se holbă. Era atît de înfricoşat, că nu putu ridica braţele. Pet nu se înşelă şi-l lăsă. Macarie

făcu un pas, Lică îl opri rînjind. Macarie vru să se repeadă spre uşa coridorului, aşa cum era convenit.

— Stai ! strigă Pet. Nici o mişcare.

Macarie se opri şi-şi legă degetele mîinilor la ceafă. Tremura. „E mai bine aşa... e mai bine aşa... îi fulgera prin minte... nu voi mai fi obligat să deschid..."

— Dezarmează-i !

Lică trecu la casier şi-i percheziţionă buzunarele, sertarele biroului. Omul rămase prăbuşit pe scaun şi nu schiţă nici un gest. „Numai de n-ar fi cardiac", se nelinişti Pet. Nu voia complicaţii.

— Ăsta n-are artilerie, constată Lică.

— Celălalt.

Macarie nu-şi descleştă mîinile de la ceafă. Din buzunarul drept ieşea patul unui revolver. Lică îl scoase.

— Ce fac cu tunul ăsta ?

— Păstrează-l !

In acel moment se auzi claxonul, în sfîrşit, furgoneta sosea. Pet privi ceasul : nouă şi patruzeci şi cinci. „Drace, gîndi, trebuie să facem totul în viteză !" Trecu în spatele lui Macarie şi descuie uşa dinspre coridor.

— Du-te la platformă, îi spuse. Deschide !

Macarie nu-şi descleştă mîinile de la ceafă. Din buzunarul emoţie, nu găsi cheia. Un picior al lui Lică îl trezi.

Ţîşni şi înfipse cheia în broască. Încă o dată se auzi claxonul. Trase de uşă şi o deschise larg. Lică se lipise de dulapurile de la peretele din dreapta. Pet se ascunsese după masa peste care casierul nu-şi venise în fire.

Paznicii erau pe platformă, li se auzeau paşii. Acum, Pet gîndi că era bine şi aşa : cînd vor intra, paznicii vor purta sacii şi nu vor putea folosi imediat armele. Numai dacă n-ar intra în criză de timp. Iar îşi privi ceasul : aproape nouă şi patruzeci şi şase !

Primul gardian se ivi. O mutră greoaie care zîmbi cu toată gura.

— Ţine ! îi spuse lui Macarie, aruncîndu-i un sac. Păşi în odaie şi mai făcu doi paşi. Colegul său îl urmă îndeaproape.

— Sus mîinile ! urlă Pet, apărînd de după masă şi, adresîndu-se lui Macarie, porunci : Închide uşa !

Acesta icni, dar ascultă. Ca un automat, păşi fără să ocolească. O clipă, trupul său mască pe cel de al doilea paznic. Acesta profită, dădu drumul sacului, scoase revolverul şi trase. Pet ripostă. Lică, nevăzut pînă atunci, trase şi el. Paznicul căzu în genunchi, mîna înarmată coborî, apoi capul se prăvăli în faţă. Înainte de a atinge parchetul, Pet văzu gaura încercuită cu roşu, deasupra ochiului.

De-abia trecuseră treizeci de secunde. Primul paznic ridicase mîinile, uşa dinspre platformă rămăsese deschisă.

— Închide uşa ! Închide-o sau te împuşc ! urlă iar Pet către Macarie.

Acesta se întoarse şi îl privi stupid. Cu mîna dreaptă îşi sfîşie cămaşa deasupra abdomenului, căscînd o gură enormă. Mîna şi cămaşa erau roşii de sînge. Lică se repezi şi închise uşa în momentul în care Macarie se prăbuşi.

— Şi furgoneta ? gemu Pet.

Afară se auziră detunături de eşapament, de astă dată furgoneta pleca. Şoferul nu bănuise nimic. Luase zgomotele armelor drept rateurile motorului său.

— Asta n-ai prevăzut-o ! chicoti Lică.

— Grăbeşte-te ! Dezarmează-l, porunci Pet, arătînd pe primul paznic, înlemnit cu braţele ridicate. Ia-i sacul, repede !

Lică ascultă, smulse revolverul din cingătoarea paznicului şi ridică sacul cauciucat, închis cu fermoar şi lacăt. Pet le ridică pe celelalte două, din trecere, unul avea un colţ mînjit de sînge. Îl şterse cu hîrtiile din faţa casierului.

— Repede, pe uşa din capătul coridorului !

— Şi Grig şi cu Leo ? întrebă Lică, ameninţînd încă o dată gardianul.

— Le ieşim înainte. Ar fi bine nici să nu fi coborît din maşină.

Coridorul era încă gol. Ceasul lui Pet marca nouă şi patruzeci şi opt.

Deschiseră uşa din fund, neîncuiată, aşa cum i se poruncise lui Macarie, coborîră treptele şi, deşi pătrunşi de dorinţa de a o rupe la fugă, se siliră să meargă normal. Ocoliră platforma şi trecură colţul. În faţa lor, la jumătatea drumului, văzură pe Leo şi Grig, venind spre ei tacticoşi şi discutînd. Le făcură semn să se întoarcă.

— De-ar da drumul motorului, spuse Lică.

— Știe Grig, răspunse Pet. Scăpăm... dacă nu ne întîlnim cu miliția.

Lică aproape se împiedică.

— Ce vrei să spui ? Încă nu s-a dat alarma.

— Și Pupi ? întrebă Pet aproape batjocoritor.

27

Se pare însă că întîmplarea voise să compenseze imixtiunea ei din prima parte a planurilor lui Pet. Al doilea amestec al său îl avantajă net, anulînd oarecum efectele primelor împrejurări neprevăzute.

Pupi părăsi casa după program. Pînă la prima cabină telefonică avea un drum de trei minute. La nouă douăzeci își trase mănușile, încuie casa și păși în stradă. Merse încet și la nouă și douăzeci și patru era în fața cabinei. O alesese nu numai pentru că era apropiată, dar și pentru că vizavi, într-un mic gang, se găsea montat încă un aparat. Nu voia să riște. Și, într-adevăr, cabina era ocupată. Trecu strada, ridică receptorul telefonului din gang și introduse moneda. Așteptă tonul— zadarnic, aparatul era defect. Contrariată își privi ceasul : nouă douăzeci și cinci. Se uită spre cabină. Acum era liberă. Agăță receptorul și fără să mai piardă vremea, traversă strada, dar fu întîrziată de un camion și ajunse cînd tocmai altcineva i-o lua înainte. Nu știa ce să facă... să aștepte sau să caute altă cabină. Se hotărî să rămînă, ciocănind cu tocul pantofilor în pavaj spre a-și arăta nerăbdarea. Ocupantul cabinei nu reacționa. Vorbea. Iar privi ceasornicul : nouă douăzeci și șapte. O cuprinse panica. Aruncă o privire aproape disperată ocupantului cabinei, întors cu spatele și aproape în fugă plecă în căutarea altei cabine. Nu știa încotro. Deodată, în fața unei cofetării, zări semnul care arăta că înăuntru se găsea un telefon public. Intră. Cofetăria era plină de lume și nu exista cabină, aparatul era prins în perete. Vru să se repeadă, își aminti de ordinul : „*Telefonează dintr-o cabină.* Nu trebuie să fii reperată !" Ieși. Ceasul : nouă treizeci și cinci !

„Ce-i de făcut, ce-i de făcut ?" se întreba îngrozită.

Se întoarse. Greşi strada, se rătăci. Alergă la întîmplare, la dreapta... la stînga... înainte. Nouă patruzeci... E tîrziu.. e prea tîrziu.

Deznădăjduită, încetini pasul, merse la întîmplare. Cît ? privi ceasul. Şi atunci... zări în faţa sa o cabină telefonică goală. Începu să rîdă, un rîs isteric ce se termină cu un sughiţ. Intră. Formă numărul, auzi chemarea de răspuns.

— Allo... alloo... miliţia? Veniţi repede, trimiteţi pe cineva! începu să strige...

28

Telefonista dispecer lăsă casca şi notă în registru : Ora zece şi un minut. Apel : glas de femeie, crede că pe Rîul Repede pluteşte cadavrul unui înecat. Am trimis maşina nr. trei.

Tocmai intră maiorul.

— Ceva nou ?

Fata ridică din umeri.

— O isterică... i s-a părut că vede un înecat. Am trimis maşina trei.

Maiorul îşi privi ceasul. Ora zece şi două minute. La combinat începuse plata, nu mai era nici un pericol. Dacă ar fi fost alarma pe care o aştepta... Dacă cineva încerca să alerteze toate cele patru maşini... Acesta era planul...

Sirena combinatului industrial şuieră violent, tăindu-i şirul gîndului. Şi în aceeaşi clipă, zbîrnîi şi telefonul.

— Alo, miliţia ! Hoţii !

— Da, miliţia... răspunse maiorul.

— Aici combinatul industrial. Hoţii !... Salariile au fost furate !

— Cînd ?

— De-abia au trecut poarta.

— Cîţi sînt ?

— Trei... sau patru. O maşină mare, puternică.

— Sosim imediat ! încheie maiorul.

Alergă la uşă.

— Geto, cheamă maşinile. Fiecare la postul ei, imediat! Înţeles? Dă-mi legătura.

— Aveţi legătura.

— Aici maiorul Luca. Către maşinile unu, doi, trei şi patru. Plecaţi imediat la punctele voastre de control. Viteză maximă. Ridicaţi barajele. O maşină închisă, probabil de şase locuri. Din precauţie le opriţi pe toate. Controlaţi actele şi conţinutul. S-a furat aproape un milion, salariile combinatului. Acum două-trei minute. Drumul către Moscu trebuie barat în cinci minute, înţeles maşina unu? Autostrada spre Mărgineni în opt minute, înţeles maşina doi? Maşina trei, ridică barierele la Capul Dealului, maşina patru, dă alarma către Scorţeni. Te opreşti la trecerea peste calea ferată. Confirmaţi. Trec pe recepţie.

— Maşina unu, înţeles. Trec pe recepţie

— Maşina doi, înţeles. Trec pe recepţie.

— Maşina patru, înţeles. Trec pe recepţie.

— Maşina trei. Şefule, ce fac? Las dracului înecatul?

— Alertă falsă. Alo trei, auzi trei? Unde eşti?

— Aproape de Grind.

— Întoarce. Dă drumul sirenei, viteza maximă. Barezi Capul Dealului. Mă anunţi cînd ai ajuns acolo. Terminat...

— Ce-i cu maşina trei? întrebă căpitanul Mihai Cara.

— Alarmă falsă. Avertismentul pe care-l aşteptam. Numai că ticăloşii au socotit la miime. Nu-i credeam în stare!

— Cheamă imediat o maşină, ordonă maiorul. Geta se repezi la telefon. Luca deschise gura, dar nu scoase un sunet. Peste un minut, luînd cu el pe căpitan, maiorul plecă la faţa locului.

Combinatul industrial semăna acum cu un cuib de bondari înfuriaţi. Funcţionarii superiori îşi pierduseră capul. Aveau impresia că ei sînt răspunzători. Un singur fapt îi susţinea: acela că doi oameni căzuseră, poate morţi, nu erau siguri, nu îndrăzniseră să intre în sala de plăţi în lipsa miliţiei şi nu permiseseră nici casierului, nici primului paznic să părăsească odaia.

În curtea din faţa clădirilor administraţiei nici ţipenie. Nu se mai lucra însă. La gardul de zăbrele de fier care despărţea sălile maşinilor şi atelierelor, oamenii se adunaseră, presîndu-se. Rar se auzeau vorbe legate, mai mult un fel de hurui neîntrerupt.

Maiorul și căpitanul ocoliră intrarea principală și se repeziră la platformă. În coridor îi așteptau directorul și contabilul șef. Ușa care dădea în sala plăților era larg deschisă. Lîngă ea stătea un paznic înarmat. „Carabinierii lui Offenbach!" gîndi Mihai Cara.

Paznicul atins de glonțul lui Lică zăcea aproape de ușa dinspre platformă. Era ghemuit într-o poziție nefirească. Întinsese doar brațele, înainte de a se stinge. Macarie căzuse mai simplu. Avea palmele, una întinsă pe burtă, alta deschisă cu fața în sus, picioarele moi, unul într-un unghi aproape imposibil.

— Morți ? întrebă maiorul imediat ce intră.

Celălalt paznic și acum parcă ar fi vrut să ducă mîinile la ceafă și nu răspunse. Căpitanul se repezi la paznicul căzut și-i căută inima.

— Trăiește, spuse, dar de-abia mai răsuflă.

Maiorul îngenunchie lîngă Macarie și-i puse mîna pe frunte. Încă nu căpătase rigiditatea cadaverică. Îl întoarse pe spate. Glontele îi pătrunsese în abdomen. Un glonte de calibru mare care sfîrtecase tot ce întîlnise. Hemoragia nu se scursese numai pe gaura de pătrundere și ieșire, ci și pe gură.

— Ăsta-i mort, spuse Mihai și se adresă paznicului înarmat : Telefonează imediat și cheamă procurorul de serviciu și medicul legist. Aveți medic ? îl întrebă pe contabil.

— Da, dar e în concediu. Îi ține locul doar o infirmieră, dar nu-i aici. Cînd a auzit, a leșinat. Înțelegeți...

— Ce să înțeleg ?

— Ucigașii au pătruns prin infirmerie. Nu era acolo, încă nu-și începuse serviciul. Norocul ei...

Afară răsună o sirenă. Era salvarea. Luca permise intrarea a doi infirmieri cu targa. Aceștia ridicară paznicul în comă. O baltă de sînge marca locul unde căzuse. Unul dintre asistenții medicali șterse rana cu tifon îmbibat în alcool.

— Mare noroc ! spuse. Glontele a izbit tangențial.

— Pare mort.

— Comoție și poate apăsarea osului sfărîmat asupra creierului.

— Acoperiți-l, ordonă șeful miliției. Și repede. E destul balamuc aici. Transportați-l. Apoi, adresîndu-se directorului :

— Ce puteți să-mi spuneți ?

— Eu ? Nimic, sau aproape nimic. La zece fără un sfert am intrat în birou. Așteptam ora de plată, nici nu mă gîn-

deam că ceva ar fi în neregulă. N-am auzit detunăturile de aici. Dar...

— Dar ? îl întrebă maiorul.

— Fereastra biroului era întredeschisă, deşi perdeaua trasă. Am auzit demararea unei maşini, nu i-am dat atenţie. Apoi... dinspre poartă am auzit o detunătură. Clar, detunătură de armă. Am dat perdeaua la o parte şi am mai avut vreme să văd spatele unei maşini care se repezea asupra porţii aproape închise. Portarul a sărit în lături, altfel ar fi fost zdrobit. Maşina a dispărut. M-am repezit în coridor, era gol. Am ajuns la uşa sălii de plăţi. N-am intrat, am bătut, întîi mai încet, apoi cu pumnii.

— De ce n-aţi intrat ?

— M-am temut să nu se întîmple o nenorocire. Acum o lună şi ceva, nenorocitul ăsta — şi arătă spre Macarie — a uitat să închidă uşa. Un maistru cu ceasul defect a venit înainte de ora zece, a intrat şi puţin a lipsit să nu fie trimis pe lumea cealaltă. Paznicii aveau ordin să tragă la cea mai mică alarmă.

— Apoi ?

— Am apăsat pe clanţă. Uşa s-a deschis. Am intrat... şi directorul tăcu.

— Bine, încuviinţă maiorul. Cara, tu rămîi şi aşteaptă echipa. Mă duc la poartă. Scoate-i şi pe dumnealor, arătă spre casier şi paznicul norocos. Să ne aştepte în secretariat. Aş vrea să interoghez portarul. Dar mai înainte... şi trecu în biroul directorului.

În sală rămase căpitanul, ca să aştepte autorităţile judiciare şi echipa de tehnicieni. Fu avizat portarul. Pînă la sosirea sa, maiorul declanşă emiţătorul portativ radio. Privi către pendula mare, electrică, din perete.

— Aici şeful miliţiei. Maşina trei, mă auzi, maşina trei ? Trec pe recepţie.

O pauză scurtă, apoi :

— Maşina trei. Mă auziţi ? O pană afurisită, tovarăşe maior. N-am ajuns la Capul Dealului, n-am ridicat barajul. Sînt la cotul spre pod. Cîteva cuie în cauciuc.

— Oamenii noştri ?

— Nu... nu cred. Vreun mucos care s-a jucat. Am oprit aici circulaţia, pînă la Capul Dealului mai este doar un kilometru în linie dreaptă. Controlăm actele, însă...

— Însă, ce ?

— Am anchetat împrejur, oamenii de pe stradă și, știți, în colț e o bodegă. Acum șapte-opt minute, deci cu cel puțin cinci minute înainte de a ajunge noi aici, a trecut cu viteză, după unii cu peste nouăzeci kilometri pe oră, o mașină închisă, mare, de cel puțin șase locuri, în direcția Capul Dealului. Cred că-s cei pe care-i căutăm. Ne-au luat-o înainte, s-au dus !...

— Ce masuri ai luat ?

— Am alertat Săuceștiul, Șerbeștiul și Valea Mare. Ce fac, mai ridic barajul ?

— Rămîi acolo și ochii în patru. Ai grijă, sînt periculoși. Au ucis doi oameni. Nu vă expuneți zadarnic. Trageți. Anunțați și celelalte mașini. Terminat.

— Înțeles, anunț și celelalte mașini că sînt înarmați. Terminat.

Luca închise aparatul, cînd tocmai intra portarul, un om în vîrstă, dar cu înfățișarea hotărîtă a unui fost militar.

— Am încercat să închid poarta, tovarășe maior. N-am avut vreme.

— De ce ai încercat să închizi ? Ce ți s-a părut suspect ?

— Ieșisem în fața căsuței, era cald înăuntru, îmi scosesem scaunul, nu-i interzis — spuse portarul privind spre director. Acesta dădu din cap afirmativ. Am auzit un zgomot de motor. De obicei nu mă interesează, sînt obișnuit, de data aceasta, nu știu de ce, am privit. Pînă la locul de pareare sînt vreo trei sute de metri. Nu mi-am dat seama dintr-o dată care-i mașina cu pricina, apoi am văzut fumul eșapamentului. Cam în aceeași clipă, asta m-a alarmat, am văzut doi... doi domni, bine îmbrăcați, venind dinspre capătul celalalt al clădirii. Nu se grăbeau, mergeau liniștit, dar... aveau în mîna niște pachete care semănau al dracului de bine cu sacii băncii și-apoi, n-aveau ce căuta acolo. Am sărit și m-am repezit spre poartă, mașina a țîșnit spre mine. Am simțit glonțul, dar nu m-am speriat, nu, nu m-am speriat, repetă mîndru. Am dat drumul lanțului și mi-am scos arma. Banditul a tras încă o data, atunci am tras și eu. Cred că l-am lovit, sigur l-am lovit. L-am văzut căscînd gura, era așezat lîngă portieră. *Îl mai văzusem doar !*

— Cînd ? se minună maiorul.

— Cînd a intrat pe poartă... cam pe la nouă și jumătate, zic cu aproximație. Un vizitator oarecare, ce, dar... n-a intrat

imediat în sala de așteptare. S-a oprit la ușă... De ce ? m-am întrebat, apoi mi-am zis că poate îi e cald, e obosit... știu eu ? Atunci nu i-am mai dat atenție, nici nu era treaba mea.

Se opri și-și șterse fruntea. Maiorul nu-l zori.

— Acum, dacă mă gîndesc, au mai fost ele semne...

— Continuă...

— Iată, așa cum spun. Mai întîi întîrzierea furgonetei, niciodată n-a întîrziat atîta. Un minut... două, se poate, dar mai bine de zece minute ? Ce zic eu ? Cincisprezece minute. A sosit la nouă și patruzeci și cinci, am notat în registru, așa-i regulamentul...

— Bine.

— Am așteptat-o lîngă poartă, începusem să fiu îngrijorat. În sfîrșit, sosește. O pană, mi-a spus în treacăt șoferul, cînd a trecut pe lîngă mine. Ei, și după furgoneta, poate la o sută de metri, *mașina asta.*

— Cu hoții ?

— Erau doi bărbați, șoferul și încă unul. A tras la parcaj, ce aveam să-i fac ? Nu mă gîndeam la nimica rău, se întîmplă.

— Îi cunoști marca ?

— Nu mă pricep. Atîta doar că era prea mare, nu ca ale noastre.

— Numărul ?

— Cînd a intrat, aș fi putut să-l notez, dar cine s-a gîndit ? Cînd a fugit, nu prea am avut vreme. Știu doar că avea un B. M-am repezit și am mai tras o dată. Am țintit în pneul din stînga, dar n-am nimerit. Pe om l-am lovit, știu bine !

— Cît era ora ?

— Nouă cincizeci, nouă cincizeci și unu, cam așa ceva. Știți, n-am privit îndată ceasul, eram năucit. Am rămas și m-am uitat lung, apoi m-am repezit la cabină. Am ridicat receptorul și am chemat direcția. N-a răspuns nimeni...

— Eram în coridor, spre sala de plăți, explică directorul.

Maiorul se ridică.

— Nu înțeleg un lucru spuse. Jaful a fost comis între nouă patruzeci și nouă cincizeci. *La această ultimă oră, furtul era*

cunoscut. De ce n-aţi dat drumul sirenei ? De ce n-aţi telefonat la miliţie decît la zece ?

Directorul se înecă, deveni livid :

— Eu sînt vinovat. Cînd am intrat în sala de plăţi... şi am văzut morţii şi sîngele... m-am... m-am speriat.

29

Grig era la volan cu Lică alături, cînd Pet şi Leo deschiseră portierele, aruncînd sacii înăuntru şi păşind în maşină.

— Dă-i drumul !

Maşina demară în trombă ieşirea din parcaj, făcu o curbă aproape frîntă, cu pneurile scrîşnind şi, ca un bolid, intră în linie dreaptă şi se repezi spre poartă.

— Portarul, strigă Grig, văzîndu-l pe acesta că se repede. Fără să vrea, apăsă pe frînă.

— Eşti nebun ?

— Lasă-l pe seama mea ! hîrîi răguşit Lică, coborînd geamul.

— Dobitocule ! înjură Pet.

Portarul ajunsese şi închisese o aripă. Se repezi şi la cealaltă, cînd Lică trase. Nu-l nimeri. Portarul lăsă poarta şi ridică revolverul.

Grig apăsa pe accelerator.

— Trage odată !

Lică apăsă încă o dată pe trăgaci, şi, cum ajunseseră aproape faţă în faţă, trase şi portarul. Lică se prăbuşi pe banchetă şi Grig accelera maşina, care făcu saltul prin aripa închisă a porţii.

— L-ai nimerit ?

Lică nu răspunse şi Grig nu băgă de seamă. Pet privi prin geamul din spate. Portarul ridicase încă o dată arma.

Nu auziră detunătura, atît de tare mugea motorul.

— N-a nimerit. Încetineşte, îi strigă lui Grig, şi fă traseul aşa cum ştii. Pînă în şosea mai e.

Grig ridică uşor piciorul de pe acceleraţie. Prinse momentul şi intră în şirul circulaţiei de pe stradă. În faţă, nici un semnal roşu, în spate încă linişte.

— Nu mai credeam că scăpăm ! zise Pet.

Urcau șoseaua. Grig privi împrejur. Capul lui Lică se lăsase pe umăr. Gemea.

— Lică e rănit.

— Atît ne mai lipsea, mormăi Leo.

— Portarul.

— Macarie ? întrebă Leo.

— S-a dus ! făcut Pet.

Leo nu insistă. Pet privi iar prin geamul din spate. I se păru că sînt urmăriți, își dădu însă repede seama că-și făcea griji degeaba.

În față, drumul era deschis. Cîteva mașini veneau spre ei, taxiuri sau particulare. Grig luă un viraj la stînga, trecu fără să oprească la o bifurcație, depăși un camion și întoarse. Urma întocmai traseul indicat și învățat pe dinafară.

Leo își privi ceasul brățară.

— N-au trecut nici două minute !

Pet rîse.

— Dacă totul merge bine... într-un minut sîntem acasă. *De-abia atunci încep* greutățile.

— Ce vrei să spui ?

— Mi-e teamă pentru Pupi... și pentru Lică.

— Pupi ?

— Nu te-ai întrebat ce-au putut să-și închipuie cînd, ajunși pe malul Rîului Repede, n-au găsit nimic ?

— O *farsă*, altceva ce ?

Mașina luă iarăși un viraj scurt, proiectîndu-l pe Pet spre stînga. Se îndreptă, Leo se aplecă înainte și-l bătu pe umăr pe Grig, atrăgîndu-i atenția. Opriră. Leo sări și deschise poarta, intrară în curte și Grig gară mașina în magazie.

Liniștea casei era bănuitoare.

— Unde o fi Pupi ? întrebă îngrijorat Leo.

În aceeași clipă se auziră pașii dinspre poartă. Pupi venea alergînd.

— Ce s-a întîmplat ? întrebă Pet.

— Telefonul ! izbucni gîfîind încă. N-am putut... N-am putut să-l dau la timp. Era ocupat. Am căutat altul... n-am găsit.

— Slavă domnului !

— Pînă la urmă... l-am dat... dar cu întîrziere.

Pupi se întoarse spre mașină. Îl văzu pe Lică prăbușit pe banchetă.

— Ce-i cu el ?

— Hai să-l ducem în casă.

30

Muncitorii aflaseră că ceva nu-i în regulă. Sosirea miliției, a procuraturii și schimbul de focuri de mai înainte, pe care, din fericire, puțini îl auziseră și foarte puțini îl luaseră în seamă, ar fi trecut neobservate, dacă n-ar fi început să urle sirena. Cei mai mulți dintre muncitori fiind tineri, nu apucaseră războiul ca să o mai fi auzit vreodată. Maiștrii nu știau ce să facă, inginerii umblau după director. Telefoanele zbîrnîiau zadarnic.

Grupuri, grupuri, părăsiră lucrul și se apropiară de gard. Cîțiva mai îndrăzneți încercară să treacă. Un paznic al uzinei, ca o ironie grotească, înarmat, interzicea accesul în curtea clădirilor administrative.

Dactilografele, secretarele, infirmiera, șefii de birou și directorii erau claustrați în partea din față a birourilor, în sala de așteptare și secretariat. Pe coridor nu circula nimeni, cu excepția, din cînd în cînd, a directorului.

Directorul vorbi la telefon cu Bucureștiul. Se alarmă Direcția generală și acreditivul fu trimis fulger. Erau însă formalități și-apoi nu era ușor să se găsească un milion într-o jumătate de ceas. În sfîrșit...

Oamenii se întoarseră la lucru, dar munca nu era de calitate. Nu ținea însă nimeni seama, era o măsură de prudență.

— Tînărul acela, subțirel, și bine îmbrăcat ! se minuna una dintre dactilografe.

— I-ai văzut ochii ? M-am gîndit că trebuie să fie ceva !

— Dar servieta ? I-ai văzut-o ? Sigur c-avea revolverul acolo !

— Și celălalt ?

— Care celălalt ?

— Tipul matahalos, bolnavul. Casierul spunea că *el a tras.*

— În oraș s-au ridicat baricade! anunță una care auzise cîteva din cuvintele căpitanului Mihai Cara.

— Nu vorbi prostii. Miliția... a ridicat baraje.

— Baraje, baricade... Tot aia...

— Tu, era blond sau brun?

Prin îngrămădirea întîmplărilor, timpul căpătase elasticitate și se întinsese disproporționat. Cele cîteva zeci de minute păreau săptămîni. Amintirile deveneau neclare.

Directorul revenise iarăși în sala de plăți. Asistentul procurorului tocmai ștergea față lui Macarie cu un șervet muiat în apă, sudoarea și sîngele care, în urma hemoragiei interne, îi țîșniseră prin colțurile gurii. Casierul era încă acolo, prăbușit pe un scaun.

— A fost ceva teribil... teribil... bîlbîia într-una. Credeam c-or să mă ucidă.

— De ce? întrebă asistentul.

— Banditul... criminalul acela!

— Poți să-l descrii?

— Eu... da... avea părul negru, negru de tot și sîrmos. Ochi răi, ascuțiți. Diavolul în persoana!

— Înalt?

— Înalt! Înalt!

Sergentul major lăsat la locul crimei de către șeful miliției ridică din umeri:

— Nu prea se potrivesc descrierile.

— Asta am văzut! striga casierul.

— Cîți erau?

— *Doi.* Au intrat pe aici. Arătă ușa infirmeriei.

— Era deschisă?

— Nu știu, n-ar fi trebuit să fie, o încuiase Macarie.

— Cine i Macarie?

— Mortul. Cel pe care l aveți în brațe, paznicul nostru. El închidea toate ușile în fiecare zi de plată.

— *De data aceasta le-a închis?*

— Nu-i dădeam atenție, dar așa cred. Cel puțin cele două de la coridor și de la platformă erau închise, asta știu.

— De unde știi?

— Diavolul ăla... l a silit să le deschidă.

— De ce?

— Nu știu.

— Ce știi ?

Casierul se cutremură. Totuși își mai venise în fire.

— Toate au mers prost, de la început. Mai întîi furgoneta. A întîrziat. Dacă sosea la vreme... bandiții ar fi dat peste trei oameni înarmați. Nu le-ar fi fost atît de ușor. Așa... au intrat, au strigat la mine și la Macarie : Sus, mîinile ! Eu... n-am putut, credeam că mă omoară. Macarie le-a ridicat. A venit furgoneta, Macarie a deschis, paznicul a intrat și ăsta a tras.

— Care ăsta ?

— Ăsta... nu, acela, diavolul acela șchiop.

— Șchiop ? Ești sigur ?

Iar privi spre sergentul major, care de astă dată confirmă. Afară se auzi claxonul unei mașini. Sergentul deschise. Intrară doi infirmieri în halate, purtînd targa.

— Mai aveți nevoie de el ? întrebă pe procuror. Tehnicienii noștri au terminat demult.

— Pot să-l ia. Avem fotografiile. Și se apropie de director. Unde aveți telefonul ?

— Vreo speranță ? întrebă acesta.

Procurorul îl privi oarecum îndoielnic.

— Noi nu facem supoziții, ci doar analize.

Ridică receptorul și formă numărul. Directorul părăsi biroul.

— ...Paznicul grav rănit a fost transportat la spital. Mortul e paznicul sălii de plăți, Macarie... Împrejurări dubioase... Peste cîteva ore vom avea rezultatele laboratorului de balistică. Amprente... destule, dar se pare că aparțin personalului. Hoții purtau mănuși.

— Mă îndoiesc, i se răspunse. Cel puțin în ceea ce privește secretariatul. Au stat acolo peste un sfert de oră.

* * * * * * * * * * * * * * * * * * * *

31

Maiorul Luca ridică din umeri, și-și repetă propriile sale vorbe : „Ca să ajungi director de combinat nu-i nevoie să fii numaidecît erou". Starea de prostrație a directorului îi confirma caracterizarea. Părăsi biroul, dînd drumul portarului.

— Megem în sala de plăți, îi spuse directorului. Dacă aveți treburi, ocupați-vă de ele. Prezența dumneavoastră nu-i obligatorie.

Directorul roși, dar nu protestă. Rămase în urmă. Înainte de a intra în sală, maiorul auzi bîzîitul radioului portativ și întoarse butonul.

— Alo, tovarășe maior, auzi glasul dispecerei. Au început să sosească rapoartele. Drumul spre Moscu a fost barat în termen. S-a început imediat controlul mașinilor. Pînă acum nimic. Mașina numărul doi a întîrziat un minut. La calea ferată de la Scorțeni s-a lăsat barieră. Fără rezultat. Numărul trei v-a raportat personal.

— Bine, răspunse Luca. Alertează orașele învecinate în toate direcțiile. Mașină mare, închisă, număr de București. Patru oameni, dintre care unul rănit. Înarmați și periculoși. Insistă asupra acestui punct, înțelegi ? Nu vreau noi victime, au fost uciși doi paznici.

— Înțeles, voi preveni toate orașele.

— Alo, alo Geta, reveni șeful.

— Da.

— Înștiințează toate mașinile și orașele. Poate au schimbat mașina, culoarea și marca n-au importanță. Amănuntele principale : cel puțin doi oameni... — poate s-au despărțit — unul e rănit și sacii băncii, cauciucați, cu fermoar metalic și lacăt de siguranță. Terminat.

Închise și trecu în sală. Maiorul dădu din cap și chemă discret pe căpitanul Mihai Cara.

— Ce-au spus paznicul și casierul ?

Căpitanul șovăi, oarecum nedumerit :

— Aceeași depoziție. Doi inși, amîndoi fără mască, dar cu mănuși. De ce fără mască ?

— Asta te frămîntă ?

— Nu s-au ascuns. Nu cred că aveau de gînd să-i omoare pe toți. Atunci... de ce nu s-au mascat ? Mănușile arată că nu voiau să-și lase amprentele... Or fi avînd cazier, la sigur că au cazier !

— De ce, la sigur ?

— Lucru de precizie, profesioniști.

— Poate, consimți maiorul. Descrierea ?

— Amîndoi tineri, la treizeci de ani. Unul, cel care a tras în gardian, înalt, voinic, figură de boxer, nasul sfărîmat, bărbia puternică. Uşor început de chelie, urechile mari. Brunet, ochi şterşi şi ficşi. Tipul ucigaşului.

— Lombrozo, glumi maiorul.

— Celălalt, mai mic, vioi, deşi şchioapătă de piciorul stîng şi poartă gheată ortopedică. Umeri lăsaţi. Foarte bine îmbrăcaţi amîndoi. Faţă îngustă, voce puţin răguşită. E singurul care a vorbit, dealtfel...

— Da ? îl încurajă comandantul.

— Cum ştiţi, au intrat prin secretariat. Cel mai mic a aşteptat cîteva minute. L-au văzut bine, nu numai secretara şefă, dar şi dactilografele. Nici asta n-o prea pricep. Nu erau deghizaţi, toţi sînt de acord. Atunci... cum de au îndrăznit ?

— Ce vrei... banditii ăştia au toate îndrăznelile ! se amuză maiorul Luca.

— Vreţi să trec pe la secretariat, să cer amănunte ?

— Nu... lasă. Am s-o fac eu.

Căpitanul îl privi şi surprinse o clipire veselă în ochii maiorului, care trecu din nou în coridor, în drum spre secretariat.

32

— Tovarăşa secretară ? întrebă. Fulgerul ochilor îl ului. Căută să înţeleagă, să găsească motivarea, trucul. Privirea era acum dreaptă, sinceră şi neprefăcută. Maiorul se nelinişti.

— Unde putem vorbi fără să ne asculte milionul de urechi ?

Dactilografele plecară ochii pe claviatura maşinilor, dar nu băteau.

Secretara şefă privi împrejur. În cabina ei ? Nu, e atît de îngustă...

— Poate în unul din birouri ?

— Imposibil ! exclamă hotărît Luca. Aici e harababură !

— Atunci ?

— De fapt... nu-i atît de important şi nici grabnic. Acum trebuie să plec. Treceţi şi scrieţi-mi o relatare amănunţită a faptelor.

— Care fapte ?

— Cum au intrat, ce-au zis, ce-au făcut cei doi inși. Știți... Și mai cu seamă descrierea... descrierea completă. Statura fața... semne particulare, îmbrăcăminte, tot, tot, tot.

— Unde și cînd vă dau raportul ? întrebă profesional secretara șefă.

— Bine, raport să fie. O clipă... cred că pe la orele nouăsprezece termin. Adresa dumneavoastră ?

De data aceasta ochii secretarei priveau neliniștiți :

— Adresa mea ? Dar...

— E ordin ! glumi maiorul.

Secretara luă un cartonaș dreptunghiular și scrise cîteva cuvinte. Îl întinse maiorului.

— Dacă e ordin...

— La ora nouăsprezece trec să vă iau. Luăm masa împreună.

Pîlpîirea genelor secretarei șefe arăta mai mult decît uimire. I se pusese un nod în gît. Înghiți, dar nu protestă. Maiorul Luca salută și părăsi secretariatul pe aceeași ușă pe care intrase.

33

— Altceva ? întrebă maiorul, intrînd iar în sala de plăți.

— Nimic deosebit, răspunse căpitanul Mihai Cara. A... ba da. A comunicat mașina de la Capul Dealului. Întreabă dacă mai are vreun rost să mențină barajul. Susține că mașina închisă, cu număr de București, care a trecut cu cinci minute înainte de a ajunge el...

— Ce-i ? A găsit-o ?

— Tocmai, că nu. Cînd a alertat el, nu putea să fi ajuns acolo, chiar dacă ar fi alergat cu o sută cincizeci pe oră, fapt imposibil. Presupune deci că a părăsit șoseaua națională și a intrat pe un drum lateral. De ce ?

— Da, de ce ? întrebă și maiorul.

Căpitanul șovăi.

— Păi... vedeți... oamenii noștri au scăpat din prima încercuire și spre a nu fi prinși în alta cu o rază mai lungă...

— Crezi ?

— Ce pot crede altceva ? A trecut mai bine de o jumătate de ceas din momentul loviturii, cînd au părăsit combinatul. Nici una dintre bariere n-a fost forțată, deci...

— Uite, Mihai Cara, am să-ți prezint și o altă ipoteză...

— Tot a doctorului acela smintit ?

— Nu, de data asta a subsemnatului. Închipuiește-ți că ești destul de deștept ca să-ți dai seama că astăzi, în secolul telefonului și al radioului, nu mai ai nici o șansă să scapi de încercuire. Sînt de ajuns trei, patru cercuri concentrice de baraje, la distanță de cincisprezece kilometri între ele. Scapi de primul, intri într-al doilea, scapi și de acesta, la al treilea te prinde sigur. Ce faci ?

Căpitanul se gîndi. Răspunse ca la examen :

— Cercul între cercuri.

— Ar fi o idee, dar proastă. Din două motive : primul, n-ai cum să te aprovizionezi cu benzină, al doilea, pe drumurile de țară, o mașină e mult mai ușor reperată. Mai devreme sau mai tîrziu, cazi în plasă.

— Dar dacă... dacă din vreme mi-am asigurat o retragere, un loc de popas între primele două cercuri ?

— Ideea e bună, foarte bună, dar... riscantă și nu îndeajuns de subtilă.

— De ce riscantă ?

— Pentru că miliția ar fi putut să ridice primul cerc de baraje. Dacă mașina numărul trei n-ar fi fost trimisă spre Rîul Repede și n-ar fi avut o pană stupidă...

— Bine, dar tocmai alertarea falsă a mașinii pledează pentru depășirea punctului de control !

— Glumești, căpitane. Sau... nu judeci îndeajuns. Ia gîndește-te.

Mihai Cara ridică din umeri.

— Ce crezi că înseamnă alarmarea fără motiv a mașinilor ?

— O încercare izbutită de a întîrzia stabilirea barajului într-un punct oarecare al ieșirilor din oraș.

— Hoții au avizat miliția. Îți amintești ? Ți-am spus că vom fi avizați...

— Ce ?... ce ? ! Tovarășe maior, dumneavoastră ați știut... ați prevăzut ? !

— Ideea se găsea între prevederile doctorașului. Am socotit că nu era rea. Și dacă îmi sînt toate mașinile în alertă falsă, cineva încearcă să mi le blocheze, să atace combinatul.

Că, poate, o minte tot atît de isteață ca a beţivului acela va avea aceeași idee și va căuta să o pună în practică. Așa a și fost. Mărturisesc însă că ideea a fost perfecționată, făcînd imposibilă intervenţia noastră, înlăturînd valoarea înștiințării. Credeam că hoţii vor alerta mai întîi miliția și apoi vor da lovitura. Contam deci pe un avans de cinci-opt minute. Vezi, însă, că alarma falsă a fost dată nu înainte, ci... după lovitură. Am citit înregistrarea telefonistei, la zece și un minut. Adică... zece minute după ce bandiții părăsiseră combinatul. Ce zici ?

— Cred... da, cred că această întîrziere o făcea inoperantă.

— Evident, dar nu numai pentru noi, ci și pentru autorii loviturii. Atunci ? De ce crezi că au mai dat-o ?

— Nu știu, răspunse căpitanul după o scurtă meditație.

— Inoperantă pentru noi, pentru că nu mai era o înștiințare pe care, cel puțin eu, o așteptam. În clipa în care sosea, nu mai puteam întreprinde nimic. Lovitura fusese dată de zece minute. Dar își pierduse operativitatea și pentru bandiți. La ora aceea erau departe, ieșiți din cercul barajelor noastre.

— Pare logic, consimți căpitanul.

— Nici nu se poate mai logic, zîmbi Luca. Care-i întrebarea care se pune ?

— Lăsînd deoparte ipoteza că ar fi vrut să ne ajute, la care nici nu ne putem gîndi, sau... că ar fi vrut să ne stînjenească, era prea tîrziu s-o mai poată face... Întrebarea care pune... de ce au mai telefonat ? !

— Sigur că da, sigur că da ! De ce au mai telefonat ? Nu-ți poți imagina ?

Locotenentul îl privea năucit.

— Eu socotesc că alerta aceasta a fost o greșeală.

— Sau hazardul ne-a jucat o festă ?

— Mă întorc la prima întrebare. La ce le folosea imobilizarea mașinilor noastre după lovitură, cînd nu știau ce punct de control anihilau astfel ? Doar n-aveau de unde să știe ei că mașina noastră numărul trei va fi cea trimisă la locul alertei. Și chiar dacă ar fi știut asta, de unde puteau ști că *această* mașină avea drept misiune dresarea barajului la Capul Dealului ?

Căpitanul nu schiță nici un răspuns.

— Cred că alarma falsă era menită să scoată din dispozitiv pe oricare dintre mașini, fără alegere. Dacă, spre exemplu, am

fi trimis la cercetarea Rîului Repede mașina nr. 1, ce s-ar fi întîmplat ?

— S-ar fi întîrziat ridicarea barajului în punctul Marginenii.

— Și... evident, ne-am fi spus că banditii s-au strecurat pe acolo, nu ? Și tot la fel am fi gîndit, oricare ar fi fost mașina imobilizată.

— Aveți dreptate ! se entuziasma căpitanul.

— Falsa alertă este doar o fentă. Dar de ce nu toate patru ?

— Care să ne facă sa credem că au trecut de linia barajelor atunci cînd ei...

Căpitanul nu-și termină raționamentul.

— Acum ai înțeles. Nu tot, dar, ce a rămas, discutăm la birou. Să mergem. Avem o mulțime de măsuri de luat.

34

Cufundați în gînduri, drumul pînă la miliție li se păru scurt. Maiorul stătea țeapăn în scaunul mașinii, Mihai Cara însă găsea din cînd în cînd cîte o sclipire vioaie în ochii îndreptați către ceafa șoferului. O dată i se păru că zărește și o unda de zîmbet.

Maiorul sări sprinten, intră și desfăcu radioul de la centură, așezîndu-l pe birou. Deschise ușa de la cabina ofițerului de serviciu.

— Raportul !

— Da, tovarășe maior. Numărul unu, punct de control Moscu, a ridicat barajul în termen, ba chiar cu un minut avans : ora zece și șase minute. Nici o noutate. A controlat toate mașinile, chiar și camioanele.

— Da, da...

— A trimis un om la încrucișarea cu strada Măgurii, spre a fi sigur că nu se scurge nimeni pe acolo.

— Ar fi posibil ?

— După ce face un cot, strada Măgurii se înfunda în dreptul fabricii de hîrtie. Mașini și mai cu seamă turisme, puține. A constatat că nu.

— Treci la doi.

— Raportează din zece în zece minute. Supraaglomerație. Coada se întinde pe cîteva sute de metri. Abia face față.

— Să facă !

— A avut un minut întîrziere. Baraj ridicat la zece și zece.

— Stai ! Mihai, la ce oră au părăsit bandiții combinatul ?

— La nouă și cincizeci, tovarășe maior.

— Distanța combinat — Mărgineni : doisprezece kilometri, viteza posibilă : patruzeci, cincizeci kilometri pe oră. Ba e prea mult... Dacă e obligat să încetinească la patru și să oprească la trei stopuri, îi acord toate șansele, cum vezi, bașca încrucișarea pe care să zic că o ia cu viteză normală, fără asigurare, deși nu cred, reducem la treizeci kilometri pe oră. Deci, pînă la punctul barajului douăzeci și patru de minute. Hai să zicem douăzeci. Barajul s-a ridicat la limită, dar s-a ridicat. Mihai Cara ! strigă. Cheamă prin radio agenții de circulație de pe ruta combinat — Mărgineni. Să raporteze dacă au zărit mașina pe care o știi, i-ai auzit descrierea, sau dacă au înregistrat vreun exces de viteză. Numărul trei ?

— Așa cum știți. N-a ajuns la Capul Dealului. Au ridicat barajele cu întîrziere. Cunoașteți chestia cu mașina care i-a depășit ?

— Da, da, cinci minute. Adă harta, Mihai. Lasă... nu știi unde-i.

Alergă în birou, se auziră zgomote. Reveni în sală și întinse harta orașului pe masa lungă de la mijloc.

— Așa. Aici combinatul. Pornire, ora nouă cincizeci. Bulevardul Tudor Vladimirescu, patru kilometri în linie dreapta, Piața Politehnicii, cot perpendicular, strada Florilor, aproape doi kilometri, Bulevardul Republicii, cinci kilometri, podul, tronsonul în lucru, cu ocolire, un kilometru și jumătate. Nu cred că mașina a putut să treacă pe acolo.

— De ce ?

— Din cauza echipelor de lucrători. Așadar, ocolire : strada Negel, Salciei, Trandafirilor, Gropile... șase kilometri și ce drum, doamne, ce drum ! Pentru noi, cu atît mai bine. M-am lămurit.

Telefonista nu scoase nici un cuvînt, Mihai Cara îndrăzni să întrebe de ce lămurire e vorba.

— Măsoară traseul, îi răspunse maiorul.

— Doisprezece kilometri și jumătate pe tronson, șaptesprezece kilometri cu ocolire.

— Mașina aceea închisă, mare, cu număr de București a trecut prin fața Grindului cu cinci, poate șase, poate șapte minute *înainte de sosirea la baraj*. Deci a trecut între zece și trei și zece și cinci minute, așa e ?

Ofițerul de serviciu aprobă.

— Și a plecat de la combinat la ora zece-zece și un minut, după spusele portarului. A zburat deci cu șaptezeci, optzeci de kilometri pe oră. E posibil ?

— Cei cu barajul vorbeau de nouăzeci pe oră, se amestecă Geta.

— Da, imediat după Grind, cînd intră în șoseaua națională, nu prin oraș și nici prin piață.

— Cei cu barajul au făcut opt minute.

— De la fabrică, nu uita, și cu sirena în funcțiune. Ei puteau să alerge și au alergat cu peste o sută. Nu și hoții ! Totuși... cercetează, Mihai.

Abia atunci își dădu seama căpitanul că uitase că ia legătura cu agenții de circulație de pe traseul Mărgineni. Își ceru scuze și făcu legătura. Telefonista trecu la aparate și maiorul își făcu de lucru cu o coală de hîrtie și un creion.

— Aveți dreptate ! Nicăieri, nici pe traseul Mărgineni, nici pe la Capul Dealului nu s-au produs excese de viteză.

— Și ține seama, adăugă maiorul, mașina lor n-a intrat pe bulevard. Avem mărturia portarului, care e categorică : depășind poarta, s-a angajat în linie dreaptă. Ca să intre pe bulevard, ar fi trebuit, deci, să ocolească aproape în întregime combinatul, adică un kilometru și jumătate.

— Și ce concluzie trageți ?

— Nu poate fi decît una : mașina hoților nu s-a îndreptat spre Capul Dealului. Nu e ea aceea care a depășit punctul de control cu cinci-șase minute înainte de instalarea lui. O mașină asemănătoare... se întîmplă.

— Atunci, de ce n-a fost interceptată pe parcurs, la douăzeci-treizeci de kilometri, la al doilea sau al treilea cerc de baraj ?

— Știu eu ? Poate a oprit pe drum, o pană..

— Ar fi raportat agenții de circulație.

— A intrat pe un drum vicinal, a tras undeva...

— Unde ?

— E treaba noastră să aflăm. Înțelege, nu abandonăm această ipoteză, dar nici nu ne e permis să ne legăm la ochi.

Gata, strigă, apel general ! Pentru toți șefii de post de pe traseul Capul Dealului și satele învecinate cu și fără legătură carosabilă cu șoseaua... ar fi putut s-o apuce peste cîmpuri, deci, pentru toți : să caute mașina care ne interesează. Dă-le descrierea. Să raporteze imediat cum află ceva, iar în caz negativ, din oră în oră.

Telefonista începu transmisia.

— Pînă la o nouă informație, considerăm această problemă închisă și pornim de la ipoteza numărul doi : banditii n-au forțat barajele. Atunci ?

— Aleargă în cerc, pe străzile orașului... hazardă, neîncrezător, căpitanul.

— Crezi ?

— Mă îndoiesc, totuși. În primul rînd pentru că nu au riscat această lovitură fără să fi prevăzut ce vor face după...

— Just, comentă maiorul. În al doilea rînd ?

— Pînă acum am fi fost înștiințați de prezența lor într-un punct sau altul al orașului. Au fost alertați toți agenții de circulație.

— Să nu uit. Geta, ia legătura cu punctele de baraj. Fiecare șef de mașină rămîne pe loc și continuă controlul zi și noapte. Vor fi schimbați.

— Numaidecît, tovarășe maior !

— Bine... să revenim. Nu putem admite că aleargă năuci, fără țintă, prin oraș. Unde ar putea fi ?

— Din gară pleacă trenuri în toate direcțiile.

— Așa e, gara. Traseul ?

Se aplecară asupra hărții. Intrînd pe Turnului, apoi pe Pădurari, mașina trecea în strada Arborilor care o ducea direct la aripa dinspre nord a gării. Plecați la nouă cincizeci cu mașina mergînd reglementar, oprind la stopuri și necălcînd nici una dintre regulile de circulație, puteau să fie în maximum șapte minute la gară.

— Supravegherea ? întrebă mohorît maiorul.

— Slabă. Un om la intrarea dinspre oraș, care trece în hol la sosirea sau la plecarea trenurilor. Neavizat, n-avea cum să suspecteze un grup oarecare de călatori...

— Uiți un lucru, ba... două.

— Care ? făcu căpitanul, fără prea mare nădejde.

— La plecarea noastră spre combinat, am ordonat să alerteze gara. Geta !

Iata se ivi în ușa biroului.

— Ai anunțat gara ?

— Să mă uit în registru... La zece și trei minute.

— Deci hoții puteau să fi sosit cu șase pînă la șapte minute înainte.

— Peronul ?

— Miliția gării.

— Dă-mi legătura.

În cîteva clipe, telefonul zbîrnîi.

— Alo... gara ?... Locotenente, măsurile ! Ce măsuri ?... Cu hoții !

Șeful miliției ascultă încordat cîteva minute, apoi închise.

— A fost alarmat la zece și trei minute, așa cum a spus Geta. Între nouă și cincizeci și zece și opt n-a sosit și n-a plecat nici un tren. A întărit supravegherea pe peron. Trei echipe de cîte un milițian și doi feroviari au cercetat toate garniturile de marfă. Apoi au rămas acolo... de pază. De la zece și opt minute și pînă în prezent, au părăsit gara cinci garnituri de persoane și două de marfă, după grafic. Au fost controlate... A înștiințat toate posturile de miliție din gări, pînă la terminus, pe toate traseele. Pînă în prezent, nici un rezultat.

— Spuneați că am uitat ceva...

— În primul rînd că unul dintre bandiți era rănit. Trecerea sa prin gară ar fi fost ușor sesizată.

— Nu, dacă ar fi făcut pe cheflîul... amețit binișor.

— Hm, poate, nu zic nu. Și-apoi mașina, Mihai, mașina !

— Ce mașină ? făcu nedumerit căpitanul.

— Mașina cu care au fugit, cu care au ajuns la gară. N-o puteau vîrî în buzunar și nici dezagrega, ce dracu ! Au fost cercetate împrejurimile pe o rază de un kilometru. Nimic.

— Da... asta pare concludent. Numai dacă...

— Zi-i.

— Dacă nu cumva unul dintre ei a rămas în oraș... sau, și mai bine, dacă n-au avut un complice din oraș. În acest caz, imediat după coborîrea hoților, acesta a dus-o cine știe unde. Mai avea vreme pînă la alertarea agenților de circulație.

— Ai dreptate, dar în acest caz, o vom găsi, trebuie s-o găsim. Eu... de fapt mă cam îndoiesc.

— De ce ?

— Nu, Mihai, cred că trebuie să abandonăm și ipoteza fugii cu trenul. E prea hazardantă, prea lasă loc intervenției neprevăzutului. Mintea care a conceput lovitura lucrează la milimetru.

— Care-i ipoteza dumneavoastră ?

— Hoții sînt în oraș, asta-i sigur. Nu pentru că au încercat să iasă și nu au izbutit, ci pentru că nici n-au încercat. Și-au pregătit din vreme o ascunzătoare.

— Deci, tot un complice localnic.

— Cu sau fără complicitate. Poate... cu o complicitate involuntară. Notează, Mihai Cara.

Și șeful miliției începu să dicteze.

35

Mult mai tîrziu, maiorul dădu cîteva dispoziții și plecă. Cu ajutorul Getei, căpitanul verifică încă o dată, fie îndeplinirea, fie comunicarea lor.

— Apel către populație : patru bandiți, unul rănit, semnalmentele certe ale șefului, probabile ale rănitului... Știu că ai de furcă, Geto.

— Numai să reușim, răspunse fata oftînd.

De fapt, nu era necăjită. Afacerea în curs, singura de anvergură la care luase parte, gonea monotonia.

— Portretul robot. Nu e rău tipul, comentă Geta.

— Dacă seamănă, afișă o notă de scepticism Mihai Cara.

— Identificarea cabinei de la care s-a telefonat miliției la ora zece și un minut. Rezolvat. Ne-a telefonat un bărbat că ar fi văzut o fată blondă și-ar fi auzit ceva cu un înecat în Rîul Repede.

— Șeful e circumspect. Pe de o parte bănuiește complicitatea unei a cincea persoane, total necunoscută pînă în prezent, cea care ne-ar fi dat avizul telefonic. Pe de altă parte, am impresia că nu crede să fi părăsit bandiții orașul.

— Ca doar n-or fi fost niște ageamii...

— Tocmai de asta, spune el.

— Să sperăm deocamdată...

— După mine, cred că i-am pierdut. Au trecut pe aici, răspunse căpitanul arătînd cu vîrful creionului Capul Dealului, cu cinci-șase minute înainte de a se bara drumul.

— Apropo, mă tot bombardează băieții de la baraje. Le menținem ?

— Sigur ! Zi și noapte.

— Dar... Toți agenții de circulație sînt cu ochii în patru. N-ar face nici suta de metri fără să fie interceptați.

— Ordinul șefului... Altceva vroiam să spun și mi-am adus aminte cum m-a privit. Șeful nu-i un om ca oricare.

— Cum este ? întrebă Geta interesată. Nu-i normal ?

— În toate privințele, dar are niște teorii ale lui... Așa, între altele, spune că ceea ce-l interesează nu-i aspectul fizic al individului care a condus lovitura, ci fizionomia lui psihică. Înainte de a pleca mi-a spus că pînă și culoarea ochilor poți s-o schimbi, dar nu poți să-ți schimbi felul de a toci tocurile la spate sau la stînga sau... teama de întuneric, să zicem. Pricepi ?

Geta cugetă :

— Nu ! răspunse.

— Uite, urmărește-mă. Șeful spune că, dac-am putea ști cum funcționează creierul celui care a dat lovitura, am ști nu numai ce a făcut, ci și ce va face.

— Aha !

— Și că, deci, am putea să punem mîna pe el mult mai repede și mai sigur decît, chiar, dacă am ști cum îl cheamă și am avea buletinul lui.

— Și, ce va face ?

— Să-ți spun eu. Un om care a combinat atît de bine o lovitura nu se va lăsa prins, chiar dacă am ridica o mie de bariere.

— Dar unde se va duce ? Va dispare ? continuă Mihai Cara, fără să-și dea seama că repeta o întrebare pusă de maior.

— Să am un milion, v-aș arăta eu !

— Nu te mai grozăvi. Ți-ai cumpăra rochii și pantofi și te-am prinde în douăzeci și patru de ore !

Fata rîse, privindu-și picioarele.

— Ai uitat ciorapii...

— Nu i-am uitat, răspunse tînărul cam în doi peri. Fata roși.

Telefonul sună. Geta se repezi, spuse ceva nedeslușit, apoi începu să-și noteze.

36

În grabă, dar cu mişcări rapide şi line, pe care Pupi nu se aştepta să le afle la Pet şi mai cu seamă la Leo, îl scoaseră pe Lică din maşină şi-l transportară în casă. După ce, nu fără oboseală şi cîteva gemete înfundate ale rănitului, îl aşezară pe pat, îi desfăcură haina şi cămaşa. Rana apăru, înconjurată de o spumă roşietică. Îl ridicară puţin şi Lică gemu fără să aibă puterea de a murmura vreun cuvînt. Fruntea îi era udă de sudoare rece şi ţinea ochii închişi.

Cînd îi scoaseră haina, rănitul deschise nişte ochi mari şi-i căută cu o privire goală. Faţa devenise ciolănoasă şi începuse să bată în cenuşiu. Suferinţa îi mărise cearcănele ochilor şi-i aplecase colţurile gurii.

Pet căută un foarfece şi taie cămaşa. Nu îndrăznise să i-o ridice peste cap, i se părea că braţele lui Lică, alungite pe coapse, cîntăresc zeci de kilograme. Gaura glonţului era sus, aproape de claviculă. Poate atinsese vîrful plamînului : îngrijorător era faptul că rămăsese în corp.

— Ar trebui scos, altfel se va face cangrenă, zise Leo.

— ...Multe ar trebui !

— Dar nu-l puteţi lăsa aşa ! interveni Pupi. Moare.

— Şi atunci ? întrebă sălbatic Pet. Să-l ducem la spital sau să chemăm un chirurg, nu ?

Grig rămăsese afară şi trăgea maşina în magazia din dosul casei.

— Am putea... am putea aduce unul, vorbi răguşit Leo. Eu...

Pet se sprijinise de căpătîiul patului. Tot trupul îi era crispat, simţea dureri în piciorul schilod, dureri pe care nu le simţise niciodată. Era furios, pe el, fiindcă avusese încredere în Grig, pe Leo şi pe Pupi pentru sentimentalismul lor idiot, pe Lică fiindcă fusese rănit. Dacă...

— Du-te şi adă coniacul ! îi strigă fetei. Spune-i lui Grig să intre în casă.

Pupi ieşi. Lică gemu şi deschise ochii. Erau limpezi acum şi sudoarea se uscase.

— Am scăpat, spuse Pet. Am ajuns...

— Voi... dar eu ?

— Un glonte sub claviculă. Puţină slăbiciune. Trece...

Licã nu rãspunse. Se gîndi la inutilitatea consolãrilor şi o umbrã de zîmbet îi şterse cutele dimprejurul gurii. Pet oftă. Leo luă drept speranţă ceea ce nu era decît ironie şi amărăciune.

Pupi veni cu sticla de coniac. Pet, care rar abuza de alcool, sorbi din sticlă pînă i se tăie răsufletul. Se mai linişti. Privi torsul gol al lui Lică şi supurarea rănii. Pierdea sînge.

— Cine ştie să facă un pansament ?

Grig, intrat în odaie, termină cu morfolitul ţigării. Apucă resturile cămăşii lui Lică şi le sfîşie în benzi lungi. Cu o bucată dn mînecă, muiată în coniac, şterse rana. Împături altă bucată de mînecă şi-o puse pe rană.

— Ridicaţi-l, spuse.

Trecu feşele peste trup şi peste umăr. Strînse şi fixă pansamentul. La sfîrşit legă. Îl culcară.

— Să trecem dincolo, hotărî Pet. Ai nevoie de odihnă, se adresă lui Grig.

Intrară în sufragerie şi se trîntiră pe scaune. Tăcură.

— Să lămurim situaţia, începu să vorbească Pet. Crezi ca Lică poate să mai aştepte ?

— Dacă glonţul ar fi ieşit afară, nu mi-aş face griji, răspunse Grig. Aşa...

— Am auzit de mulţi oameni care au rămas, din timpul războiului, cu schije în ei.

— Da, în muşchi. Nu în os sau în plămîn.

— Voi ce spuneţi ? îi întrebă pe Leo şi pe Pupi.

Leo tăcu, Pupi ridică din umeri şi zise :

— Aici putem rămîne fără griji încă două săptămîni. Destul ca vîlva să se împrăştie şi paza să se destrame, pentru a putea trece dincolo de oraş. Control o să fie o zi, două, poate mai mult. Dar nu poate ţine săptămîni. Eu şi Leo sîntem cunoscuţi de vecini. Prezenţa noastră n-are cum să fie semnalată. Am avut grijă dealtfel, după planul tău, să facem provizii de hrană, băutură şi ţigări. Lovitura a reuşit şi sîntem în siguranţă. Dar dacă-l ducem pe Lică la spital sau aducem vreun chirurg aicea... gata, ne-am ars !

— Lică nu rezistă, stabili categoric Grig.

— O să vedem mîine.

— Poate să fie prea tîrziu.

— Atunci, eu cu Leo plecăm. Nu sîntem suspecţi şi ne putem strecura. Daţi-ne partea şi faceţi ce ştiţi.

Pet își freca gînditor barbia. Privirea însă o ținea ațintită asupra fetei. O privea ca pe o gînganie.

— Tu poți pleca. Leo rămîne.

— De ce ? întrebă Pupi nedumerită.

— Și nu vă dau nici un ban, adăugă.

— Aha ! făcu Pupi. Leo nu spuse nimic, dar se foi întrebător pe scaun.

— Nu-i ce crezi tu, se întoarse dispreţuitor Pet. Ați auzit cea mai mică aluzie îndreptată împotriva mea ?

Nu răspunse nimeni, nu aveau ce.

— Nu te cunosc decît de o lună, reluă Pet adresîndu-se fetei, dar sînt sigur că, dacă nu ai fișă la moravuri (fata fu gata să se repeadă cu ochii încărcați de trăsnete) și nu sînt sigur că nu ai, Leo... Leo are reputația lui. De cînd lucrează cu mine se crede că s a cuminţit, că e un tîmplar bun, chiar foarte bun, care lucrează neregulat la o cooperativă, e adevărat, doar jumătate de lună, atît cît să-și facă planul și să nu fie dat afară, dar care cîștigă bine lucrînd acasă. Cazierul însă i a rămas, miliția nu distruge nimic. Grig — un șofer excelent. Are mașina lui, o rablă se crede, și preferă să mai repare o mașină pe ici pe colo. Lică... nici Lică nu e un necunoscut. A avut odată ghinion, au trecut mulți ani, dar mai sînt încă oameni care-și amintesc. Nici unul dintre voi nu poate dispare. Nici unul nu poate face cheltuieli.

Și Grig și Leo afirmară : așa era.

— De aceea, ca să știi și tu, nici un ban, nici o hîrtie nu va ieși de aici — și arătă servietele — pînă nu vor fi cercetați cu atenție și pînă nu va curge destulă apă pe sub planșeul din Piața Națiunii. Fiind vorba de salarii, și mai cu seama la un combinat din provincie, sînt aproape sigur că nu s a luat nici o precauție. Știi... adică nu ai de unde să știi, îmi închipui că Leo nu e atît de neghiob încît să-ți țină cursuri de criminalistică, cînd transportul unei sume importante se face sub semnul unui anumit procent de riscuri, suma se trimite în bancnote noi, avînd numerele de serie în continuare, ușor de notat și ușor de recunoscut. Și chiar cînd e vorba de sume mai mici sau cînd nu există presupunerea riscului.

Pupi nu înțelese nimic, dar Grig și Leo pricepură numaidecît.

— Așa că procedez după cea mai elementară regulă de precauție. Dacă avem de-a face cu bani noi, puși pentru prima oară în circulație, nimic nu-i de făcut.

— Atunci la ce ne mai folosește furatul ? întrebă Pupi.

— Ei, prostuțo ! Dacă ieșim cu bine, vă avansez cîte patrucinci mii la fiecare, bani buni, neidentificabili, pînă trece. După aceea...

— Și dacă ne tragi pe sfoară ?

Grig se încruntă, Leo ridică mîna.

— Las-o, Leo. Eu cu Leo, cu Grig și cu Lică formăm o echipă. Niciodată nu ne-am tras pe sfoară. Asta-i prima lege a echipei. Nu-i vorba de cinste sau de morală, e vorba de supraviețuire. Iar dacă-l lăsăm acum pe Lică să moară, fără să facem tot ce-i în putința noastră spre a-l salva, înseamnă că-i înșelăm încrederea, că încălcăm aceasta primă lege.

Pupi se așeză, Pet ceru servietele și Leo le aduse. Buna dispoziție reveni — hîrtiile din pachete erau vechi, mototolite.

— Nu trebuie să ne mai facem griji cu banii. Ne rămîne Lică, adăugă încruntîndu-se iar. Ce propuneți ?

— Dacă l-am scoate ? întrebă Grig. Îl suim în mașină și eu...

— Ieșirile din oraș sînt barate. Aici, orice medic anunță miliția.

— Să-l îngrijim noi ?

— N-are nici o șansă.

— Ne-ar trebui un medic... articulă ezitînd Pupi.

— Asta e.

— Crezi c-ar veni vreunul ?

— Isprava noastră, la ora asta, e cunoscută în tot orașul.

— Și dacă l-am reține ?

— Bravo, Leo. Dă-mi cartea de telefon.

Pet deschise cartea și începu să-și noteze nume și adrese. Era atît de concentrat, încît începu să șuiere încetișor.

— Avem nevoie de un medic tînăr, căsătorit.

Trecu la telefon.

— Alo ! Aș dori să vorbesc cu domnul doctor. E la spital ?... Dați-mi pe doamna, vă rog. Dumneavoastră sînteți ? Sărut mîna. Un caz grav. Cînd îl pot găsi pe domnul doctor ? La spital pînă la șase ?.. Mulțumesc, sărut mîna, mulțumesc.

Întrerupse.

— O bănătie.

— De unde știi ?

— Vocea, vocea. Sînt puține femeile în vîrstă care-și păstrează catifelarea tinereții.

Formă alt număr. Apoi altul... și altul și altul.

— Iată. Avem trei adrese. Sper că cel puțin una va fi bună. Rămîneți aici. Mă duc eu. Voi... nici un pas pe afară.

Prima adresă nu era prea departe.

— Dacă aș izbuti de prima dată, făcu Pet pasiență în gînd cu împrejurările.

Găsi strada și numărul. O casă nu prea mare, modestă, probabil locuită de o singură familie.

— Asta-i bine, socoti Pet. Nu se va da alarma prea repede.

Intră pe poartă și trecu prin fața straturilor de flori, ajunse la ușă și sună. Îi deschise o femeie bine făcută, cu șorț alb în față.

— Vreau să vorbesc cu doamna doctor, rosti Pet oarecum îngrijorat de complicațiile pe care le-ar aduce existența unei femei de serviciu.

Femeia zîmbi. Pet o găsi deosebit de atrăgătoare.

— Sărut mîna. Eu !... v-am telefonat. Îl căutam pe domnul doctor. Un prieten de al meu a avut un accident. A explodat aragazul. O schijă i s-a înfipt deasupra inimii.

— Soțul meu e la spital.

— Știu. El m-a trimis. Vă roagă să-i aduceți trusa lui. Trusa personală. Nu poate lua instrumente de la spital.

Femeia avu o ezitare.

— Dumneavoastră știți, mi-a spus dumnealui. El acum e la noi, dă primul ajutor, dar fără trusă nu poate face extracția. Și mi-a spus să vă las dumneavoastră onorariul dumisale.

Scoase grăbit portofelul și-i întinse un teanc de sute. Neîncrederea dispăru.

— Poftiți în casă, îl invită doamna. Luați loc... pînă mă schimb.

Peste cîteva minute fu gata. Era tînără și părea și mai atrăgătoare în mersul ei.

— E aproape, o încredință, ca să-i explice de ce nu cheamă un taxi.

Îi primi Pupi. Intrară în sufragerie și soția doctorului puse trusa pe masă.

— Unde e soțul meu ? întrebă.

— Doctorul? E la spital, răspunse Grig înainte ca Pet să-i poată face semn.

— Credeam... începu soția doctorului neliniștită.

— Nu ne-a așteptat ? întrebă Pet, încruntîndu-se la Grig.

— Nu... nu, a văzut bolnavul, apoi... s-a întors. A spus...

— Așa-i ! tăie repede Pet. Mi-a spus și mie... În zăpăceala asta !... Are program, nu poate lipsi mult. S-a întors ca să rezolve o urgență și m-a rugat chiar să mă duc eu să-l aduc.

De alături, din dormitor se auziră gemetele rănitului. Erau o confirmare a celor spuse de Pet și femeia se mai liniști.

— Dumneavoastră... dumneavoastră nu vă pricepeți ? Ați putea să-l vedeți, poate să-i refaceți pansamentul.

Această solicitare o liniști definitiv.

— O, nu ! Oricît ar părea de ridicol pentru o soție de chirurg, nu pot privi sîngele. De altfel soțul meu nu operează niciodată acasă. Atunci... și privirea sa fugi către trusa de pe masă, ce-ar fi să vin mai tîrziu ?

Pupi salvă situația. Intră aducînd un serviciu de cafea și prăjituri.

— De ce vă grăbiți ? E trecut de amiază. Vă rog să serviți, totul e făcut de mine. Pînă vine Pet cu domnul doctor...

Pet ieși. Totuși, îl făcu atent pe Grig.

— Bagă de seamă ce vorbiți, tu și Leo. Mă întorc cu doctorul.

— Nu-i periculos ?

— Ce vrei să fac ? Să-l conving prin telefon sau prin telepatie ?

Sconta că nimeni nu se aștepta ca unul dintre autorii atacului să umble liniștit prin centrul orașului. Era nevoie doar să nu-și piardă firea.

Intră în holul spitalului și întrebă pe o infirmieră de doctorul Vasile.

— Trebuie să iasă îndată, i se răspunse.

— Nu-l cunosc, murmură Pet umil. Infirmiera zîmbi și se oferi să-l ajute.

— Am să vi-l arăt cînd intră.

Pet mulțumi și se așeză pe marginea unui scaun.

— Iată-l, spuse fata.

Pet se ridică pășind către doctor.

— Iertați-mă, doctore, că vă acostez astfel, dar cumnatului meu i s-a întîmplat o nenorocire. A explodat o butelie de aragaz... și o așchie de metal i s-a înfipt în umăr. Îi e rău...

— Anunțați salvarea, răspunse medicul plictisit.

— Nu... nu cred că e transportabil... am vrea...

Vîrî mîna în buzunar și scoase iar portofelul. Discret, îl desfăcu.

— Dacă dumneavoastră ați vrea... dacă ați fi atît de bun... onorariul... știți, pentru operație.

— Dar n-am instrumentele necesare, n-am personal, n-am medicamente, făcu medicul tentat.

— Nu vă îngrijiți, vă procurăm totul. Sora mea se pricepe, a făcut un curs de asistență medicală.

— Îmi trebuie clește, foarfece, pense, tifon... protestă încă o dată doctorul, vădit formal. Mîna lui Pet se ridică spre portofel.

— O să le aveți, dar mai întîi e nevoie să-l vedeți, să vă dați seama de ce vă trebuie.

Doctorul se hotărî :

— Atunci, haideți. Luăm mașina mea. Trecem pe la el și-l văd. Apoi mă duc acasă să-mi iau trusa.

Faptul că medicul avea mașină înlătură mersul pe jos, prea lung și oricum greu de explicat într-un caz atît de urgent, precum și prezența nedorită a unui șofer de taxi. Plecară.

— Strada a treia pe stînga, indică Pet.

— Cunosc cartierul.

Sosiră în cîteva minute. Doctorul parcă mașina în fața casei. Stinse motorul și lăsă cheia de contact la bord.

— Numai îl văd și mă întorc îndată, motivă.

Pet deschise portița. Intrară. Sunară și pătrunseră în casă.

— *Tu aici ? Ce cauți ?* se minună doctorul.

Soția se ridică repede. Tocmai terminase felia de tort.

— M-a adus domnul. Mi-a spus că tu...

— Știam că o să acceptați și o să veniți, domnule doctor, vorbi umil Pet. M-am gîndit că nu trebuie să pierdem vremea și, înainte de a veni la dumneavoastră, mi-am permis să rog pe doamna să aducă trusa.

Doctorul fu mai degrabă contrariat decît bănuitor, dar înfățișarea lui Pet, prezența fetei, îl convinseră.

— O asemenea lipsă de jenă e cam neobișnuită, dar... haide, treacă. Unde e pacientul ?

Își luă trusa și trecu, împreună cu Pet, în dormitor. Repede, atent, cu mișcări precise, desfăcu pansamentul improvizat.

— Apă fierbinte !

I se aduse. Spălă. Lică gemea. Avea febră. Medicul privi, apoi pipăi.

Pet se apropie.

— Adevărul, doctore, e că nu e o schijă, ci un glonț. Accident. Cumnatul meu...

Medicul îl privi lung.

— Cumnatul dumitale este ofițer de miliție ?

— Ca să primești un glonte trebuie să fii numaidecît...

— Lasă minciunile. N-am părăsit spitalul, dar am auzit. S-a atacat casieria combinatului. Doi paznici au fost uciși și hoții au fugit luînd cu dînșii un milion. Din care mi s-a oferit și mie ceva spre a încerca o mică operație. *Poftim !*

Chirurgul își smulse portofelul, scoase teancul de sute și-l aruncă la picioarele lui Pet.

— Încet, doctore. *Ăștia-s banii mei*, n-am desfăcut pachetele luate de la combinat.

— Recunoști deci ?

— Îl veți opera ?

— E datoria mea. Dar după aceea, primul meu drum o să fie la miliție.

— Bine, rosti Pet cu indiferență. Vom vedea ce va mai fi. Pot să vă ajut ?

— Cheamă femeia aceea, dacă într-adevăr a făcut cursuri de infirmieră. Am nevoie de apă clocotită, spirt, vată, fețe...

Pet se aplecă și ridică bancnotele. Trecu în sufragerie și chemă :

— Leo, aleargă la bucătărie, apă clocotită, multă ! Pupi, te duci la farmacie, e alături, și cumperi vată. Fețe nu, vom improviza. Grig, treci la poartă și vîră mașina doctorului în magazie. Repede, înțeles ?

Și se apropie de soția doctorului :

— Nu fiți îngrijorată. Doctorul speră ca totul să se termine cu bine. Încă o jumătate de oră... o oră.

Femeia zîmbi.

— Se spune că e cel mai bun chirurg din oraș.

— Așa cred și eu. Și sînt sigur... că vă iubește foarte mult.

Femeia roși ca în fața unui amestec insolit și inoportun într-o intimitate care era numai a ei.

— Iertați-mă... n-am vrut să vă supăr, ci, oarecum să vă liniștesc.

Soția chirurgului ridică ochii și-l văzu crispat.

— Nu mă supăr, mărturisi simplu. Așa e...

Pet se așeză și începu să fumeze. Pupi se întoarse.

— Treci dincolo și dă ajutor domnului doctor. Mă chemi cînd e gata.

Leo trecu repede cu vasul cu apă clocotită. Rămase și el în dormitor. Grig nu se întoarse din magazie. Soția doctorului nu încerca să sfarme tăcerea. Se auziră cîteva gemete, apoi tăcere. Peste un sfert de oră, Pupi părăsi dormitorul. Era albă.

— E gata, și se prăbuși într-un fotoliu.

Doamna alergă la dînsa.

— Bea un coniac, o sfătui Pet, arătîndu-i sticla. Stinse țigara și trecu în camera rănitului.

O privire îi fu de ajuns. Leo tocmai storcea o cămașă ruptă, plină de sînge, în căldare. Pe pat, Lică, numai în chiloți, cu partea de sus a pieptului înfășurată în bandajul unui cearceaf sfîșiat în bucăți, stătea întins, cu fața în sus. Lipsită de sînge, figura sa de fost boxer era și mai respingătoare. Totuși, un fir de suferință, întipărit nu se știe unde, îl umaniza. Gîfîia scurt, ca după un efort și numai horcăitul și spasmodicele mișcări respiratorii arătau că e viu.

— Scapă ? întrebă Pet.

Chirurgul ridică din umeri, își scoase mănușile, apoi zise :

— Mă spăl în bucătărie. *Dacă scapă ?* se întoarse către Pet. Nu știu. A pierdut mult sînge și s-a declarat și un început de septicemie. I-am făcut injecții.

— E voinic.

— Rana e infectată. Și l-ați și burdușit. Zdrențuinăturile i au gonit aproape tot sîngele. Am folosit ser fiziologic, n-am sînge și nici nu pot improviza o transfuzie.

— De ce ?

— Ești inconștient, răspunse doctorul, aruncînd mănușa trasă în trusă. Aduceți-l la spital.

— Imposibil, o rupse Pet.

— Are nevoie de îngrijirile unor specialişti. Iată aceea... are foarte multă bunăvoinţă, dar...

— Veţi continua să-l îngrijiţi dumneavoastră, domnule doctor.

Doctorul se opri şi-l privi fix :

— La spital sau la închisoare.

— Înţelegeţi odată, îi bară Pet drumul către uşă. Nu ca să poarte trusa am adus-o pe doamna !

Chirurgul şovăi, apoi se opri. Îl pironi doar cu privirea.

— Domnule doctor, rosti Pet în şoaptă. Nu sîntem numai hoţi, *sîntem ucigaşi*. Singur aţi spus-o, au murit doi oameni. Credeţi că ne-ar mai putea opri ceva ?

— De ce nu-l lăsaţi... de ce nu fugiţi ?

— Nu se poate. Vă vorbesc sincer. N-am de ce să mă ascund. Mai mult încă, destăinuirile mele vă arată hotărîrea definitivă şi necesară de a vă lega de noi. Cum ştiu eu... cum pot.

— Spune, aproape horcăi chirurgul.

— Oraşul e încercuit. Toate ieşirile sînt barate, gara, trenurile, maşinile de tot felul sînt amănunţit controlate. Trebuie să rămînem. Aici e singurul loc în care, pentru moment, sîntem în siguranţă.

— Pentru moment, dar nu te gîndeşti că se va controla casă cu casă ?

Pet zîmbi.

— Să nu credeţi c-am fost prinşi în cursă. Aceasta ne era planul. Deci... cu Licã sau fără Licã, arătă pe rănit, tot am fi rămas. Nu poţi ţine încătuşat oraşul o veşnicie. Mai cu seamă că am avut grijă, am creat impresia că ne-am strecurat. Vreau să vă spun că oprirea noastră aici nu e un gest eroic, un sacrificiu făcut pentru salvarea unei vieţi. Nu numai dumneavoastră, dar nici eu nu cred în solidaritatea şi spiritul de sacrificiu al criminalilor. Dacă am fi putut noi patru să ne salvăm, părăsindu-l pe Licã, de mult am fi făcut-o.

— Atunci... de ce ?

— De ce v-am adus ? de ce am adus-o pe doamna ? De ce ne-am asumat un risc în plus, vreţi să spuneţi ?

Fără să vorbească, doctorul făcu un gest afirmativ.

— Pentru că nu există nici un risc sau... ca să vă fac o concesie, doar un risc insignifiant. Mai cu seamă într-un ora-

şel ca acesta, în care — nu vreau să vă jignesc — semnalizatorul inteligenţei marchează mediocritatea. Adică... nu propriuzis al inteligenţei, mai bine-zis al îndrăznelii calculate. Cetăţenii oraşului au despre hoţi şi criminali o imagine, în general valabilă, nu zic nu. Toţi cred, sînt convinşi, că după ce s-a dat o lovitură, cel care a făcut-o nu ştie cum s-o ia mai repede la goană, să i se piardă urma. Şi aşa fac 99 la sută dintre delincvenţi. Aşa că acum o oră, şi chiar acum, ipoteza, nu a circulării pe stradă, ci chiar a prezenţei noastre în oraş, era şi este o absurditate. Nu zic, poate peste alte cîteva ore, şi mai sigur mîine, ajungîndu-se la certitudinea că nu ne găsim în afara cercului, poate cuiva îi va da prin minte că ne aflăm în cerc. Dar pînă atunci...

Doctorul vru să spună ceva, Pet îl opri.

— Nu, nu, am vrut să vă dovedesc că n-am riscat. În al doilea rînd, chiar dacă ar fi fost un oarecare risc, eu, *şeful*, trebuia să mi-l asum.

— Te contrazici.

— Vi se pare, fiindcă nu cunoaşteţi mediul şi legile lui. Şeful are întotdeauna ultimul cuvînt. El e creierul şi braţul. Ordonă şi e ascultat. Şi ştiţi de ce ? Pentru că pînă la proba contrarie, e considerat infailibil. Oamenii lui au în el o încredere deplină. Rar autoritatea se bazează pe forţă. Mai cu seamă că nu există forţă care să reziste glonţului. Acum înţelegeţi ?

— Nu.

— Dacă salvarea echipei, cum spuneam, ar fi cerut jertfirea lui Lică, eram obligat să-l jertfesc, chiar dacă ar fi fost fratele meu. Rămînînd aici, eu, şeful trebuie să fac imposibilul spre a-l salva. Imposibilul, în ceea ce mă priveşte pe mine, fără să periclitez echipa. Un şef care-şi lasă oamenii la voia întîmplării, e *un şef mort*.

— Acum am înţeles.

— De aceea voi face tot ceea ce-mi stă în putinţă spre a-l salva pe Lică. N-am putut să-l duc la un spital, dar v-am putut aduce pe dumneavoastră. Bănuind că prezenţa doamnei va fi necesară, am adus-o şi pe dumneaei.

— De ce necesară ?

— Dumneavoastră sînteţi liber, trebuie să fiţi liber, să vă arătaţi, să circulaţi, să mergeţi la spital. Contrariul ar fi suspect şi ar duce la cercetări care ne-ar fi fatale. Dacă doamna

n-ar rămîne cu noi, ştim ce s-ar întîmpla — de altfel ne-aţi spus-o. Acum însă, vă veţi feri să faceţi o asemenea prostie. Am ucis doi oameni, nimic nu ne împiedică să ucidem şi a treia oară !

Doctorul îşi acoperi faţa cu mîinile.

— Nu vă speriaţi, nu vom avea de ce s-o facem.

— Dar dacă... dacă vă găsesc... întîmplător, sau cine ştie după ce urme, nebănuite de voi şi cunoscute numai de miliţie ?

— Atunci... doamna moare.

— Lăsaţi-o să plece şi vă dau cuvîntul meu...

— Mai bine... vedeţi ce vă trebuie. Cumpăraţi. Poftim bani. Nu vă plătesc operaţia, dar nu vă pot obliga să vă cheltuiţi salariul.

— Şi ei ? Ei ce-i spun ?

— Doar că vă veţi întoarce cît mai curînd. Treceţi pe acasă. Spuneţi vecinilor că e plecată într-o excursie. Veniţi spre seară. Noaptea... vom vedea noi.

37

Căpitanul Cara Mihai nu ştia ce aşteaptă maiorul, dar pentru el începuse rutina. Se întoarse la combinat, dar nu află nimic interesant. Aceleaşi şi aceleaşi răspunsuri, într-o oarecare măsură contradictorii, mai cu seamă asupra amănuntelor. Contradicţiile nu-l surprindeau. Făcuse bună şcoală sub conducerea maiorului.

— *Amănuntele într-o mărturie*, obişnuia să spună, *chiar dacă e vorba de-o delincvenţă măruntă, reprezintă aportul subiectiv al martorului.* Nu există om care să înregistreze ca o peliculă, majoritatea simt, percep, în funcţie de reglajul central al aparatului lor de înregistrare. Şi acest reglaj marchează însuşi omul, personalitatea sa. De aceea, dacă ai un număr de martori oculari, vei avea tot atîtea scheme generale identice, dar cu reprezentări diferite, vii, colorate, încărcate cu emoţii şi motivaţie.

— Deci să nu dăm niciodată importanţă amănuntelor dintr-o mărturie ?

— O, nu, să nu faci greșeala aceasta ! O anumită încărcătură de detalii este corectă, mai cu seamă dacă nu declanșezi vreun contact emotiv sau rațional în mintea martorului. Să ai încredere mai multă în amănuntul despre care martorul nu știe să-ți spună de ce le-a înregistrat, decît în acelea pe care și le explică făcînd lux de detalii și motivații.

— În această chestiune, rămîne valabilă *teoria concordanței ?* întrebase, amintindu-și cursurile de logică criminalistică.

— Da, cu condiția ca aceste concordanțe să nu fie dictate de prezența unui același tip de martor.

Acum începuse să se ocupe de persoana și rolul lui Macarie. Mai mult intuia decît își demonstra că ceva nu era în regulă.

— Ce-a făcut Macarie cînd au intrat bandiții ? întrebă încă o dată pe casier.

— Ce ați fi vrut să facă ? Era paznicul nostru, îl avem de peste zece ani, dar cred că n-ați fi vrut să-și piardă viața pentru... sau... să capete o medalie ! Mai cu seamă după cum s-a purtat direcția cu dînsul.

Cara Mihai auzea ceva nou.

— Cum s-a purtat ?

— Nu prea bine. O nenorocită de greșeală și gata, amendă și avertisment. Avertismentul meargă, dar amenda ? Ce, credeți că se scălda în bani ?

— Ce-a făcut ?

— A uitat să încuie ușa de la coridor. *Se întîmplă*, nu ?... Poate s-a mai întîmplat, dar vezi, în ziua aceea dracul l-a adus pe un maistru, cu un ceas dereglat sau nu știu ce și, cît pe ce să se întîmple o nenorocire ! N-a lipsit mult să se trezească cu un glonț în creier !

— Și ?

— Și cum v-am spus : amendă și avertisment. E adevărat, greșeala era gravă, putea să moară un om... sau să rămînă schilod pe viață... totuși...

— Credeți că a găsit pedeapsa prea aspră ?

— Mai cu seamă amenda.

— S-a întîmplat de mult ? Fiindcă... mi se pare că nu s-a învățat minte.

— Ce vreți să spuneți ?

— *Ați uitat că hoții au intrat pe ușa infirmierei ? Și că ușa aceasta era neîncuiată ?*

Casierul se buimăci.

— Nu m-am gîndit... spuse. Da, așa e, altfel nu se poate. *Iar a uitat-o !*

— Vă rog, amintiți-vă precis. Cine a intrat întîi în sală, dumneavoastră sau Macarie ?

— De ce ?

— Așa... vreau să știu.

— *Eu.* Mi-am părăsit biroul la nouă și douăzeci. Întotdeauna pătrund în sală înainte de sosirea banilor. Îmi așez biroul, statele, ghișeul... înțelegeți. Cîteodată mă întîlnesc cu Macarie pe coridor, uneori îl găsesc în sală, alteori vine după mine.

— Ce face, de cînd intră pînă sosește furgoneta ?

— Prima lui grijă e să încuie ușile de la coridor, de la infirmerie și pe cea dinspre platformă.

— Îl controlează cineva ?

— Nu... nimeni. În principiu, treaba aceasta trebuie să o facă în prezența și sub supravegherea mea, dar, așa cum v-am spus, cu... Și apoi... în atîția ani nu s-a întîmplat nimic.

— În afară de ultimul incident.

— Da, da... adică... acum o lună... o lună și ceva. Aveți nevoie de data aceasta ?

— Mă gîndesc că un om nemulțumit e ușor al dracului de convins.

— Ce vreți să spuneți ?

— Nimic, răspunse prudent căpitanul Mihai Cara, schimbînd discuția.

38

— În definitiv ce urmăriești ? îl întrebă și maiorul. Macarie e mort. Ce importanță mai are dacă a uitat iar ușa deschisă ? N-o să mai fie amendat și nici n-o să mai primească avertisment.

— Dacă *a uitat-o !* sări căpitanul.

— Aha ! Înțeleg. De acord, ia măsuri !

Mihai Cara avea asupra sa fișa lui Macarie.

— Care or fi cîrciumile sale preferate ?

— Două, răspunse prompt maiorul. Una, lîngă combinat. O frecventa pe apucate. Cealaltă, o bodegă, un bufet din mahala. Băutura preferată : țuica de prune. Bea singur, rar cu un cunoscut, doi. Ce te uiți așa ? Era normal să cercetez : Macarie n-a fost ucis de bandiți.

— Mai... mai spuneți o dată.

— Da, ne-au prevenit rapoartele tehnicienilor. Paznicul care a fost rănit grav de un glonte a tras lateral, probabil de lîngă peretele din stînga. Calibru 7,62. Paznicul avea în mîna dreaptă un pistol militar, cu care a tras un foc, fie spre a riposta, fie involuntar, ca urmare a crispării degetelor în urma loviturii primite. Glonțul extras din mărunțaiele lui Macarie e de același calibru și reprezintă toate caracteristicile : serviciul de balistică e categoric.

— Deci Macarie a fost ucis de un gardian...

— Involuntar.

— Nu asta vreau să spun, ci...

— Da, Macarie n-a scos arma și n-a fost ucis în luptă. Pe de altă parte, această nouă neglijență de-abia după o lună de la amenda și avertismentul primit...

— Băieții noștri au aflat ceva ?

— Nimic, dar n-au făcut decît o informare superficială. De aceea n-ar fi rău să încerci.

Căpitanul începu cu cîrciuma din cartier. Își spuse că, dacă cineva l-a contactat pe Macarie, fapt îndoielnic încă, nu putea s-o facă în cîrciuma de lîngă combinat. Ar fi fost imprudent și i-ar fi lipsit și timpul necesar.

Crîșma era foarte aproape de poarta combinatului. Într-o casă veche, ocupa prima cameră din față. Cum intră, căpitanul privi spre tejgheaua responsabilului. În spate, rafturi cu sticle de reclamă și pachete de țigări. De la intrare și pînă aproape de tejghea, măsuțe și scaune, ocupate mai cu seamă de oameni în vîrstă, muncitori întorși de la lucru. Numai unul lua o gustare rece, ceilalți beau alcool de diferite culori. Cei mai mulți preferau rachiul alb. În picioare, în vestă, responsabilul servea băuturile care erau fie înghițite pe loc, fie duse pînă la mese.

Căpitanul își arătă legitimația.

— Cunoști pe un oarecare Macarie ?

Responsabilul ridică din umeri.

— Sigur ca-l cunosc.

— Vine adesea pe aici ?

— Destul de des.

— Ce fel de om e ?

— Ca toată lumea... ca ăia...

Responsabilul arătă spre cîţiva consumatori de rachiu, singuratici şi tăcuţi.

— ...Doar că mai plîngăreţ... muaia... baligă.

— Nu-ţi prea place ?

— Bea, plăteşte... *asta e.*

— De ce zici că-i plîngăreţ ?

— Parcă numai el ar avea necazuri. Ce s-a mai crămăluit pentru o amendă... mamă, doamne !

— De mult ?

— Nu prea. Pentru cinci sute de lei, plîngea ca după mort.

Mihai Cara îşi mută focul întrebărilor.

— Zici că bea singur ?

— *Aşa zic.*

Responsabilul nu era nici răuvoitor, dar nici nu arăta prea multă tragere de inimă.

— Ia adu-ţi aminte, nu l-ai văzut, cam pe vremea amenzii celeia, cu cineva ?

— Ştiu eu ? Nu-mi aduc aminte.

— Atunci cînd se plîngea... n-a băut mai mult ca de obicei ?

— Ba... parcă.

— Vezi ? Cine a plătit ?

— Da, da. Acum mi-amintesc. Că mi-am şi zis : „Uite, prostul !" Unul cu picior de cal.

„Acelaşi semnalment ! Principiul concordanţei ?" se întrebă căpitanul.

— În ce mă priveşte, sînt sigur, afirmă maiorul cînd, întors, căpitanul îi relată cele ce aflase. Macarie era de cealaltă parte a baricadei, o verigă lipsită de importanţă, un biet om care nici nu-şi dădea bine seama de enormitatea faptei sale. Căci... bagă bine de seamă, fără de el lovitura n-avea nici o şansă de izbîndă. Cîţi l-au contactat ?

— *Unul,* acelaşi semnalment. Şi totuşi nu înţeleg. Parcă v-am mai spus : afişajul acesta... *indiferenţa,* lipsa de precauţie...

Maiorul zîmbi, se ridică și-l bătu pe umăr.

— Nu te mai chinui, are și asta o explicație și, poate... una simplă de tot.

— De fapt, ce știm ? Patru inși. Cunoaștem *unul*, adică-i avem semnalmentele și atît. Patru inși ! Și... s-au dus, s-au evaporat !

— Iar începi ? Nimic nu se evaporează. Un gest, un fapt, dar un om... patru oameni. *Sînt*, fii sigur. Unde ? o să aflăm. Am extins plasa, am lărgit cercurile. Inspectoratul general a luat noi măsuri.

— Și ?...

— Așa cum mă așteptam, nimic.

39

Trecură două zile. Rezultatele, *zero*. Mașina mare, închisă, cu număr de București, parcă intrase în pămînt. Cei patru oameni care reușiseră o lovitură, nu numai de o îndrăzneală, dar și de o anvergură neobișnuită, dispăruseră, nu lăsaseră nici o urmă și nu dădeau nici un semn. Căpitanul obosit, nedormit asculta conversațiile celor patru puncte de baraj, agasa oamenii circulației punîndu-i pe drumuri, fără să-i lase nici să mănînce ca lumea, răspundea la presupunerile cele mai fanteziste ale populației intrată în febră, îngropase telefonistele miliției sub o avalanșă de indicii, ipoteze, sesizări... și, de cîtva timp, pusese sub urmărire toți doctorii chirurgi din oraș.

Numai maiorul Luca nu-și pierduse buna dispoziție. Înciudat, căpitanul avea impresia că niciodată șeful său nu fusese mai bine dispus.

Era în biroul maiorului. Telefonul cu firul elastic se cupla cu biroul secretarei și cu orașul, prin simpla schimbare a butoanelor. Cîteva scaune ușoare înlocuiau fotoliile grele și incomode, obișnuite în birourile oficiale. O mapă. Nici toc, nici călimară. Maiorul avea un stilou veșnic fără cerneală.

— Să stabilim *punctul*, spuse fredonînd încet, întretăiat și fals. Nu mai sta ca o momîie.

Mihai Cara înjură în gînd și se așeză.

— Trage scaunul în față. Așa. Să recapitulăm.

Maiorul scoase o foaie de hîrtie din mapă iar din buzunarul interior stiloul.

— Am întîrziat destul.

— Poate că ei vor face ceva...

— Că noi dormim... întrerupse Luca, rîzînd de-a binelea. Ce ești atît de pesimist ?

Căpitanul schiță un fel de zîmbet. Maiorul deveni serios.

— Tovarășe maior, îi întrerupse secretara. A comunicat barajul de la Capul Dealului...

— Ei, spune odată !

— *Mașina... mașina aceea mare, închisă... știți, care i-a depășit înainte de instalarea barajului...*

— Știu, ce-i cu ea ?

— S-a întors, au oprit-o !

— Dă-mi legătura ! strigă șeful miliției, ieșind din birou.

Căpitanul rămase. Știa că șefului nu-i plăcea să fie deranjat. Nu așteptă mult. Maiorul intră frecîndu-și mîinile, satisfăcut, ca după o victorie personală.

— Așa cum m-am așteptat, îi aruncă peste umăr lui Mihai, mașina asta n-are nici o legătură cu povestea noastră ! A venit de la București... inspecție sanitară inopinata la policlinica din Căiuți. De asta n-am depistat-o pînă acum... a părăsit șoseaua națională înainte de al doilea baraj al nostru și n-a intrat în sat... Policlinica e înafară, pe deal, deservește mai multe comune. Șeful de post din Căiuți habar n-a avut !

— Și...

Căpitanul ezită.

— Hai, spune odată !

— ...Nu înțeleg de ce sînteți atît de bine dispus.

— Ai să înțelegi numaidecît. Dar ocupă-te de ce te-am rugat. Nu uita farmaciile și ia legătura încă o dată cu ghișeele de informații ale policlinicii și spitalului și cere ultimul raport. Să-ți comunice amănunțit pe unde a mai colindat astăzi doctorul chirurg Vasile despre care avem datele pe care le cunoști. Să trimită o mașină la spital și să-l invite la noi.

Căpitanul îl privi cu mirare cum își așează cu grijă cravata, fixînd-o mai strîmb decît înainte, și-apoi, după un gest degajat cu mîna, părăsește biroul. Maiorul ajunsese să cunoască programul fiecărui medic chirurg. Erau doar șase.

40

Leo intră, alergînd, în sufragerie. Pet ridică ochii de pe pasienţă.

— Ne-am dus !

— Ce ? !

— Ne-au găsit ! Cred că ne-au încercuit ! Ţi-am spus să nu dai drumul *doctorului.* Ticălosul !

— Gura !

Pet împrăştie pasienţa şi se ridică. Instinctiv privi ceasul brăţară.

Se apropie de fereastra dinspre stradă. Totul pustiu, neobişnuit pentru ora aceea. Dincolo de stradă, un loc viran, bun pentru construit. Gol şi el. Împrejur ? Case depărtate, înconjurate de grădini.

Trecu în camera în care zăcea Lică. De lîngă casă se întindeau straturi de flori, apoi grădina de zarzavat. În fund, lîngă gard, rînduri de fasole înaltă, prinsă pe araci, împiedicau vederea. Dacă într-adevăr erau încercuiţi, apoi atacanţii acolo se ascundeau. După cîteva minute de privire atentă, văzu o mişcare, parcă o siluetă şi o strălucire de o clipă, ca şi cînd s-ar fi reflectat razele aproape oblice ale soarelui

— Binoclul, murmură Leo care se apropiase şi el.

Îşi traseră repede capetele de la fereastră. Pet trecu în bucătărie. Pupi pregătea masa de seară, fredonînd după un radio portativ aşezat pe un dulap.

— Ce este ? întrebă, mirată.

— Nimic pentru moment. Vino să vezi.

Priviră printre jaluzele. Doi bărbaţi îmbrăcaţi în salopete se opriseră pentru moment, explicînd unui al treilea ceva. Gesticulau. Capul celui de al treilea se văzu prin gaura canalului.

— Ce fac ? întrebă fata care fusese dată deoparte de Leo şi nu mai vedea. Cîţi sînt ?

— Nu văd decît trei, dar sînt de ajuns.

— Bănuiesc că sîntem aici ? Arată a muncitori de la canalizare. Asta şi fac.

— *Doctorul !* S-a zis cu nevastă-sa ! scrîşni Leo.

— *Să nu te atingi de femeie. Doctorul n-are nici o vină.*

Nu te-ai uitat la el ? Şi-apoi... nevastă-sa e însărcinată. Crezi că în asemenea situaţie ar risca ?

— Ştiu eu ? făcu Leo nehotărît.

— *Eu ştiu !* îi tăie vorba Pet.

— Şi eu ! aprobă Pupi.

— Atunci... cum ?

Pet ridică din umeri :

— Ce importanţă mai are ? Vreo neglijenţă... a ta, a fetei... sau a lui Grig. Stai. Singură ai spus-o că a ascultat un bărbat cînd telefonai. Unde e Grig ?

— În subsol. I-ai spus tu să baricadeze intrarea din spate.

— Bine, cheamă-l.

Se auzi un zgomot de maşină. Cele trei siluete din spatele gardului, nişte ţinte nemaipomenite, gîndi Pet, dispărură.

— Au plecat ? întrebă Pupi şi Pet o privi cu milă.

— Vor reveni. Nu lasă ei un milion cînd ştiu unde se află. Deocamdată e prea lumină. Nu sînt atît de proşti încît să creadă că nu i-am observat. Cincizeci de metri în bătaia armelor noastre !

Grig intră împreună cu Leo. Nu părea prea impresionat. Pet ghici din ce cauză. Grig era lipsit de imaginaţie, pentru el nu conta decît prezentul. Acum, Grig socotea : dacă miliţia nu ataca, era pentru că îşi dăduse seama că nu se poate apropia prin surprindere şi se temea să nu piardă oameni. Vor parlamenta şi... poate... vor trece la tratative. Pet rînji : *tratative cu miliţia* ? Şi încă după uciderea a doi oameni ? ! Grig e un imbecil, dar... cu atît mai bine.

Zîmbi feroce. Pupi se lipi de el.

Da... Grig totuşi avea parţial dreptate. Miliţia, cel puţin deocamdată, nu îndrăznea să atace. Nici el... Pet... n-ar fi atacat, mai cu seamă că în casă se găsea şi soţia doctorului, ostatică. *Ştiau oare de prezenţa soţiei doctorului ?* O clipă se gîndi că ar fi bine să-i anunţe. Se răzgîndi. Nu... Deocamdată miliţia se mulţumeşte să-i încercuiască. Atacul va veni la noapte, pe întuneric. La fel ar face şi el. Ar lovi din toate părţile deodată. Da, dar şi-ar risca oamenii. Sau... mai bine, ar simula un atac zgomotos la intrarea principală, pentru a-i atrage pe toţi, şi cîţiva bine înarmaţi ar intra pe fereastra de la dormitor. Posibilităţi destule : numai dacă s-ar putea mulţumi să-i asedieze doar, peste cîteva zile hrana ar lipsi.

Pet simți un fior, apoi își reveni. Își aminti de prezența soției doctorului. A-i înfometa pe ei, înseamnă a o înfometa și pe femeie. Și în starea în care se află...

— E nevoie să ne organizăm, spuse, întorcîndu-se către complici. Pupi, rămîi în bucătărie. Știi să tragi ?

Fata încuviință.

— Știu să mînuiesc o pocnitoare. M-a învățat bietul Lică...

Dintr-un buzunar ascuns al fustei de stofă pe care o îmbrăcase, scoase un șase-treizeci și cinci.

— Bună, nu ? făcu plină de încredere.

Șeful începu să rîdă :

— Sper să facă zgomot destul. Nu tragi decît cînd vezi că încearcă să spargă gratiile de la fereastră. Pînă atunci, ai grijă și adu din cămară cît mai multe conserve. Nu știu dacă ne vom mai putea mișca liniștiți.

— Bine, am înțeles, răspunse fata făcînd eforturi ca să surîdă. Știi însă ce înseamnă asta ?

Șeful se făcu că nu pricepe.

— Știi, nu ? insistă fata. Asta înseamnă *că mă primești în echipă*, așa e ?

— Ești, răspunse Pet ca ceva de la sine înțeles.

— Cînd am venit eram prietena lui Leo și atît. Lovitura reușită, Leo își lua partea — un sfert din pradă, și dacă voia îmi dădea și mie, dacă nu... Eu nu făceam parte din combinație.

— Vrei să scapi ? întrebă Pet. Nu te mai obosi. *Ești complice rămîi.*

— Complice... la ce ? La furt, da... poate. Deși... să admitem. La furt, *dar nu la crimă.*

— Și în definitiv ce vrei ?

Leo rămăsese nemișcat. Nu intervenea.

— Dacă trag, mă leg de voi, am deci dreptul la o parte.

— Așa e, răspunse Leo.

— Da, admise și Grig.

Șeful îi privi jumătate năucit, jumătate amuzat.

„Cum credeau ăștia că au să scape ? Și încă și cu sacul cu bani ?"

— Bine, spuse, ești primită în unanimitate.

— A cincea parte ? !

— A cincea... dacă nu cumva a patra.

Aluzia la situația lui Lică nu impresionă pe nimeni.

— *Ça... c'est la vie !*

— Asta spun și eu. Tu, Grig, treci la intrarea principală. Ia și pistolul lui Lică. Leo, ai în grijă sufrageria și terasa. Eu... dormitorul.

Rămaseră așa cîteva minute lungi, fără să vorbească. Trecură apoi la locurile indicate.

41

— Cum ați aflat, tovarășe maior ? Gîndiți-vă, soția mea este acolo, ostatică !...

În vorbe repezite povesti totul. Maiorul se așezase pe scaun și căpitanul abia de mai respira, nevenindu-i a crede cum totul se desfășura în fața ochilor, amănunt cu amănunt... și iată că *teoria concordanței* i se preciza încă o dată. Înțelegea acum de ce maiorul ținea atît de mult să-i urmărească pe doctorii chirurgi... „amănuntele, amănuntele..." reveniră în mintea căpitanului cuvintele șefului.

— Soția dumneavoastră este ostatică, deci... reluă maiorul brusc.

— Asta schimbă totul... murmură Mihai Cara.

— Da, totul, aproba maiorul. Uite, vezi, te gîndești cincisprezece ani la posibilități și iată că în cincisprezece secunde totul se năruie, dar în aceste cincisprezece secunde ți se dă și rezolvarea...

— O s-o salvați, nu ? Înțelegeți... dacă își dau seama că sînt reperați... vor crede... m-au amenințat.

— Liniștiți-vă, doctore. Vom face tot ce este posibil.

— Dar m-au amenințat, înțelegeți ?... M-au amenințat ! Vor crede că i-am trădat, că eu v-am înștiințat...

— Ce pot să fac ? Cine-i vinovatul ? De ce n-ați venit la noi... de ce nu ne-ați spus ? Luam alte măsuri. În sfîrșit... nu vă pierdeți firea.

— Credeți c-au s-o ucidă ?

— E adevărat că e o bandă de brute, am însă impresia că e condusă de o inteligență neobișnuită. Caută soluția cea mai favorabilă... o fisură în armura noastră. Hopul cel greu

va fi în momentul în care își va da seama că nu mai are nici o scăpare. Atunci... nu o să mai fie nimic de făcut.

— Totuși ?

— Femeia ostatică e singura lor șansă. Trebuie să le dăm siguranța că, atît timp cît femeia este în mîinile lor, nu sînt în pericol și poate din acel moment vom putea acționa. Doctore, vei colabora cu noi. Acum totul va depinde de dumneata.

— Ce pot să fac, tovarășe maior ?

— Păstrează-ți calmul, foarte mult calm. Căpitane, caută-mi numarul de telefon din Privighetori 70 și dă-mi legătura.

Cara Mihai ieși din birou.

— Tovarășe maior, soția mea este însărcinată... emoțiile...

Telefonul sună. Maiorul îi făcu semn doctorului să tacă și ridică receptorul.

— Alo !... Alo, băieți ! Ascultați-mă. Vreau să vorbesc cu *șeful vostru.*

— Da, eu sînt la aparat.

— Aici e maiorul Luca, ascultă-mă...

— Ai întins capcana, șefule. Cum ai reușit să ne depistezi ?

— N-a fost vina mea, voi ați făcut greșeala... telefonul... fata voastră blondă. A auzit-o cineva cînd vorbea și apoi a văzut-o unde intra, minți maiorul doar pe jumătate.

— Mi-am închipuit, striga Pet în aparat. Sigur, prevăzusem.

— Apoi n-am crezut nici o clipă că ați părăsit orașul. Ce-aș face — m-am gîndit — dacă aș da o lovitură în mijlocul unui orășel, a cărui miliție e alarmată cel mult la doua-trei minute după lovitură ? O șterg cu mașina ? Prostie. Nici o mașină nu poate nici să evite, nici să forțeze barajele.

— Atunci ?

— Atunci fac așa fel încît să nu întîlnesc nici un baraj.

— Imposibil. M-am interesat.

— Ba nu, nu-i imposibil, dacă în loc să încerc să părăsesc orașul, așa cum ar face 99 la sută din găinarii noștri, aș avea cap, așa cum ai tu, și m-aș ascunde în oraș, cui i-ar trece prin gînd ? Aș aștepta o săptămînă-două, pînă ce s-ar crede că le-am scăpat printre degete și ar ridica barajele, că doar n-o să le țină o veșnicie. Strașnică idee !

— Mie îmi spui ? Pet se bucura. Dar de ce ai menținut barajele ?

Maiorul începu să rîdă în receptor. Reușise să-l flateze și continua :

— Ești deștept, foarte deștept, domnule... ideea cu telefonul n-a fost proastă. Mai cu seamă că nu știu din ce cauză n-a fost dată alarma înainte de săvîrșirea jafului, așa cum ni-a așteptam...

— *I e așteptai ? !*

— Încă n-ai înțeles ? Vă aștept de cincisprezece ani. Sigur că, dacă am avut gîndul cu ascunsul în oraș, mă așteptam la o alarma falsă care, mobilizîndu-mi mașinile, să creeze o breșă în sistemul de încercuire a orașului. Nu pricep însă cum de ai avut îndrăzneala s-o declanșezi după lovitură.

— Întîmplător, șefule, întîmplător. Omul meu n-a găsit cabina liberă decît în ultimul moment.

— Femeia, vrei să spui.

— Mi-am închipuit că de acolo mi se trage, și spui că au văzut-o unde a intrat...

— Vezi că noi știam o mulțime de lucruri. Știam pe cine căutăm și știam unde, minți maiorul din nou. Ce m-a încurcat la început a fost partea cu mașina care a trecut pe la Capul Dealului cu cinci minute înainte de ridicarea barierei.

— Care mașină ?

— Acum știu că n-ai avut nici un amestec, dar atunci... în sfîrșit, lasă... Dar întîmplarea ți-a jucat și ție un renghi. Împușcarea unuia din bandă.

— Ce mașină ? insistă Pet.

— Una ca a voastră... de cinci, șase locuri, număr de București. O inspecție oarecare la un spital periferic. Numai că n-am știut. Puteați fi voi. Am căutat-o de-am înnebunit. Norocul vostru... altfel vă prindeam mai repede. Am găsit-o azi dimineață la întoarcere.

— Și eu, care prevăzusem totul...

— N-ai prevăzut că puteai fi așteptat de cincisprezece ani !

Tăcerea se prelungi în receptor și se auzi declicul din celălalt capăt.

— Au închis, zise maiorul către doctor și căpitan, care înlemniseră.

42

Pet își morfolea nervos buzele, cînd Pupi apăru în ușa bucătăriei. Tremura, era lumină destula ca sa se observe.

Un moment rămaseră privindu-se fără să se vadă, apoi Pet se ridică de pe scaun, smulse telefonul din fir și-și scoase arma.

— Ce hotărîm ? întrebă rigid Pet.

Se așeza din nou. Deși trebuia să ia o hotărîre neobișnuită, era degajat, cu mușchii destinși, doar mîinile, fără să-i tremure, învîrteau pachetul cu cărți, gata sa așeze o pasiență.

— Deci, trebuie să luptăm.

Erau de față Grig, Pupi și nevasta doctorului care stătea nemișcată într-un fotoliu. Pînă atunci, Grig o păzise ca să nu facă vreo mișcare, cît Pet vorbise la telefon.

— Să-l întrebăm și pe Leo... Pupi privi cu o undă de neliniște. Cuvintele ei sunară fals.

Pet îi făcu semn. Pupi nu zăbovi în dormitor.

— Este de acord. Lică are dureri mari. Trebuie să-i facem o injecție sau îl așteptăm pe doctor ?

— Ce facem cu femeia ? se întoarse Pet la întrebările imediate. Și tot el răspunse. Este singura noastră șansă deocamdată. Ar trebui să vină și doctorul. Doi ostatici sînt mai buni decît unul.

— Soțul meu... unde e soțul meu ? ! gemu femeia, trezindu-se parcă dintr-un lung leșin.

— E bine, n-ai grija, căută să o liniștească Pupi.

Pet se ridică și păși ceremonios in întîmpinarea ei. Era ceva grotesc, sinistru și caraghios în politețea aferată a lui Pet și frica zugrăvită în toată ființa femeii.

— Ne pare rău că a trebuit să vă reținem fără voia dumneavoastră. Recunoașteți însă că nu v-am produs prea multe neplăceri. Soțul dumneavoastră e plecat... dincolo... Acum, sînteți și dumneavoastră liberă... să-l urmați.

— L-ați ucis ? ! Mă ucideți ?

Pet o privi ca pe o gînganie curioasă.

— Nu, nu... ce idee ! Trăiește, e liber și dumneavoastră la fel. Nu vreți ?

Era evident că femeia nu înțelegea, mintea îi era înghețată de spaimă.

— Da, da, bine, plec...

Rămase nemișcată, așa cum era. Pupi se apropie, o apucă de umeri.

— Liniștește-te, liniștește-te.. uite, bea.

Ținînd-o, îi turnă cîteva picături într-un pahar. Soția doctorului îl duse la gură, dar nu putu să înghită. Apoi înghiți... Pupi o împinse spre odăița care înainte fusese cămară — n-avea ferestre, ci doar un horn de aerisire pe care n-ar fi putut escalada nici un copil. Acolo îi împinse un fotoliu. Femeia păși în odaie, ca în transă. Somniferul își făcea efectul. Pupi o așeză în fotoliu. Trase ușa și o închise cu cheia de două ori.

Grig privea afară prin fereastră. Pet își luase locul în fața cărților de joc, nu le mișca însă, Pupi se lungise lîngă Leo pe divan... Nici un zgomot.

„Liniște înșelătoare, își spuse Pet. Va urma... probabil... nu atacul, ci demonstrația."

— Vine doctorul, șopti Grig, ridicînd țeava pistolului.

— Singur ?

— Singur.

— Du-te și dă-i drumul...

Casa părea pustie. Daca nu s-ar fi auzit, rar și încet ca la o luare cu încetinitorul, gemetele lui Lică, nimeni n-ar fi bănuit prezența unor oameni încolțiți și hotărîți să se apere.

43

— Acum, doctore, începe rolul dumitale. De dumneata va depinde marea reușită.

Maiorul apăsă pe un buton și secretara intră.

— Telefonează să-mi aducă patru fiole cu gaz somnifer.

Căpitanul zîmbi. Începuse să înțeleagă.

— Așadar, doctore, continuă maiorul, intri, consulți bolnavul cu multă atenție și ceri să te ajute să-l întorci.

Prinzi momentul cînd toți sînt în cameră, pregătești seringa și... *sigur pe mînă,* asta contează, numai atunci tai fiola !

— Şi dacă unul dintre ei îşi dă seama, doctorul va fi un om mort, tovarăşe maior.

— Te înşeli, Cara, tocmai un chirurg nu are voie să greşească, o singură tăietură poate să facă. Siguranţa reflexelor, a mîinii, pe acestea scontez...

— Şi dacă...

— Şi dacă ? Da, omul nostru este foarte perspicace. Doctorul va lua două fiole în mînă. Dacă este oprit, uneia îi va da jos drumul şi... emoţionat va călca pe ea.

— Cînd începem ?

Doctorul pusese întrebarea. Se lăsă linişte. Fiecare îşi privea ceasul. Afară înserarea îşi făcea loc. Mihai Cara simţi nevoia să întrerupă momentul critic.

— Am să aprind lumina.

— Două ore, doctore. Timp suficient. Căpitane, nimeni să nu-l urmărească pe doctor şi nici un miliţian să nu treacă pe acea stradă. Orice imprudenţă poate să coste viaţa celor doi.

Secretara bătu în uşă. Căpitanul se duse să deschidă şi primi cele patru fiole.

Doctorul luă una şi o privi în zare. Nu se deosebea cu nimic de o fiolă obişnuită. Le aşează în trusă, alături de celelalte.

— Doctore, din această secundă ai două ore. Îţi doresc succes ! Căpitane, te rog să-l conduci pe domnul doctor.

Ridică receptorul şi se auzi glasul Getei.

— Ordonaţi, tovarăşe maior ?

— Transmite să se pregătească două maşini, şase oameni şi o salvare.

44

— *Transmite din om în om ; atenţie !*

Maiorul ridică fruntea peste parapet. Nici o flacără nu-i arse privirea, nici un glonte nu-l întîmpină. Fluieră şi sări. Zgomot de geamuri sparte, înjurături, gîfîieli, tropote, dar nici o detunătură. Maiorul se ridică de lîngă balustrada verandei unde se ascunsese, paşi spre uşa deschisă şi intră în cameră.

Căpitanul și doi oameni ieșiră din dormitor, unde pătrunseseră prin ușa din fund.

— Unul zace în pat, anunță. Rănitul. dar mort. Ceilalți dorm, inclusiv doctorul.

— Total patru. Doctorul spunea cinci, nu ?

— Nu-mi amintesc precis.

— Trimite un om. Roagă să vină doctorul de la salvare. Avem nevoie de el.

Milițienii pătrundeau în sufragerie. Cum nu încăpeau toți și nu întîmpinaseră rezistență, unii rămaseseră afară.

— Aprindeți toate luminile, ordonă maiorul. Ia uită-te ! exclamă surprins, arătînd pasiența aranjată pe masă. *Avea sînge rece, ticălosul !*

— Cercetați peste tot. Tot ce vi se pare suspect, aduceți aici. Soția doctorului ?

Toate odăile fuseseră ocupate. După plecarea proprietarilor, Leo și Pupi, avînd în păstrare cheile, nu se jenaseră.
Găsiră paturi desfăcute și rufe murdare.

— Privește ! îi ceru Luca maiorului.

Sub patul din dormitor, în care zăcea Lică, găsise sacii de pînză cauciucată, închiși cu fermoar și lacăte de siguranță. Cel cu bancnote de mai mică valoare era plin și neatins. Ceilalți aveau fermoarele sfărîmate. Lacătele atîrnau nefolositoare.

— Împachetează-i, Mihai. Îi vom inventaria la miliție.

Căpitanul veni cu un cearceaf și începu împachetarea.

— A sosit doctorul, spuse un milițian, intrînd pe ușa dinspre verandă.

— Să intre ! Doctore, trezește-l, te rog, pe doctorul Vasile.

Între timp o găsiră și pe soția doctorului, care dormea liniștită în cămară.

Chirurgul fu categoric. Cel care-l căutase și-l adusese de la spital, care-i sechestrase soția, care poruncea și era ascultat, șeful, nu se mai afla în casă.

— Toți îi spuneau Pet, completă, după ce dădu descrierea lui amănunțită. Cînd am tăiat fiola, era de față.

— Am găsit mașina, se raportă. E în magazie.

45

— Încă nimic, tovarăşe maior, îi raportă secretara, cînd Luca, urmat de căpitan, intră în clădirea miliţiei.

— Atunci comunică : *Către toate unităţile de miliţie. Să fie căutat şi arestat individul ce-şi zice Pet, nu-i ştim numele de familie, acuzat de jaf cu mîna armată şi crimă. Semnalmente : înălţimea un metru şaptezeci şi cinci, brunet, faţa uşor ridată, nasul subţire, nările largi, urechile depărtate, uşor început de chelie, ochii căprui sau verde închis, sprîncenele subţiri. Probabil elegant îmbrăcat, costum de culoare închisă, în prezent cam şifonat — nu cred că în ultimele douăzeci şi patru de ore a avut vreme să şi-l calce — remarcă peste umăr. Important semn particular : şchioapătă de piciorul stîng şi poartă pantof ortopedic. Foarte periculos, sigur că va face uz de armă. Să se înştiinţeze toate gările de cale ferată şi de autobuz. Terminat.*

Geta îşi privi foaia pe care stenografiase, apoi trecu la aparat.

— S-a întocmit portretul robot ? întrebă şeful miliţiei pe căpitan.

— Da, tovarăşe maior.

Îi întinse o planşă.

— Grozav ! Dar nu-i complet. Cheamă specialistul.

Peste cîteva clipe, un tînăr intră în birou. Capete de creioane de toate culorile se iţeau din buzunarul halatului.

— Ascultă, spuse şeful. Fizic, e perfect. Lipseşte însă sufletul, personalitatea. Completează portretul cu ceea ce crezi, după ce mă vei asculta atent.

Pictorul specialist al miliţiei se aşeză la birou, cu o foaie de bloc în faţă.

— Inteligent, foarte inteligent, vioi, spontan, sarcastic. O copilărie amară, probabil. Complex de inferioritate dominat şi învins, care-l face dur şi inaccesibil. Tipul jucătorului de şah, îşi prepară foarte meticulos loviturile. Prudent şi totuşi de o îndrăzneală rară, înţelegi ? Ştie să-şi aleagă oamenii şi, deşi inferior fizic, îi domină. Perseverent, dar nu încăpăţînat... Poţi să adaugi toate acestea la portret ?

Pictorul muşca din capătul creionului.

— Nu ştiu ce va ieşi, spuse, dar voi încerca.

— După ce termini, trimite după doctorul Vasile. Dacă-l

recunoaşte, e bine. Multiplicaţi portretul şi-l înaintaţi tuturor inspectoratelor noastre judeţene. Şi se întoarse către căpitan : Maşina ?

— E încă în cercetarea specialiştilor. Nu figurează pe lista celor furate, ceea ce dă speranţe. Interesant sistemul automat de schimbare a plăcilor : patru plăci cu numere diferite. Cea mai folosită, Bucureşti. Se cunoaşte după uzură.

— Acte, carnet de conducere ?

— S-a găsit un carnet de conducere în buzunarul unuia dintre ei, pe numele Grigore Turcu, Bucureşti.

— Amprente ?

— Cu duiumul. Ale celor cunoscuţi, altele vechi, probabil ale proprietarilor şi încă o serie, deocamdată neidentificate.

— *Ale şefului...*

— Sigur. Trimitem imediat fotografiile la Inspectoratul General al Miliţiei.

— Foarte bine.

— Altceva ?

— Asta e tot. Aşteptăm.

— Şi în vreme ce noi aşteptăm, el aleargă. Un om care a combinat atît de bine lovitura, care s-a fofilat din încercuire, nu se lasă prins cu una cu două.

— Fii serios, Mihai ! Ce vrei să facă, să dispară ?

— De ce nu ?

— Ţi-am mai spus, una e să-ţi reuşească lovitura şi alta să o ştergi cu prada. S-a fofilat, ei şi ? Pe cărări şi cărărui, nu ? Dar unde duc cărările astea ? Nu tot la şosea, nu tot între oameni ? A dispărut ? Nimic de făcut. Dar cînd apare, cine eşti, de unde vii ? Înţelegi ? Crezi că poate scăpa ?

46

Totuşi... nu numai căpitanul dar şi maiorul avea îndoieli. În toată lovitura aceasta era ceva nedefinit, un amestec de meticulozitate şi indiferenţă care şoca şi făcea inoperante combinaţiile gîndirii. Mihai Cara indicase cîteva : pătrunderea în combinat, bogăţia de amprente, etalarea unor semne particulare, alarma falsă lipsită de eficacitate, şi mai cu seamă maşina

aceea închisă, cu număr de București care, după ce depășește barajul și izbutește să se facă de nevăzut și de negăsit atîtea zile, se întoarce de bună voie și fără precauții... Un plan genial... își spunea șeful miliției. Dispariția șefului bandei ? Neașteptată, derutantă chiar, dar nu catastrofală, dacă... dacă ce ? Dacă nu iese la suprafață ? Dacă nu apare ?... Imposibil ! Nimeni nu devine invizibil.

Maiorul privi portretul robot care, între timp, îi fusese așezat pe birou. Fața îngustă, nasul ascuțit, fruntea mare, încrețită, ochii... greu de lămurit culoarea lor, buzele subțiri, bărbia voluntară. Și, mai cu seamă invaliditatea, *picior de cal*, pantof ortopedic.

Își dădu seama că și căpitanul privește portretul. Avu tăria să zîmbească.

— *Poate să dispară un asemenea om ?* Mai cu seamă cu jumătate de milion în buzunar ?

— Tocmai de asta. Operațiile estetice din ziua de azi...

— Esteticienii noștri îndreaptă un nas, lipesc urechile, repun osul unei bărbii sfărîmate, rectifică dantura. Cînd au pentru ce, cînd nasul e exagerat, urechile clăpăuge, colții de mistreț. Dar dacă un om cu chipul normal, eu sau dumneata, am cere o altă înfățișare, ne-ar întreba și s-ar întreba : pentru ce ? Ar deveni bănuitor și ar anunța miliția. Ce ne trebuie acum, e altceva. Percheziția preventivă a clădirilor învecinate, stabilirea modului cum a părăsit casa, supravegherea căilor de ieșire din oraș, deci menținerea barajelor și control imediat în gară și împrejurimi.

— Gara e supravegheată de la început, de la comiterea furtului. De o jumătate de ceas oamenii noștri sînt în *atenție mărită*. Altceva ?

— Răbdare. Trimite cîinii spre a-i lua urmele.

— Au fost trimiși, dar i s-a pierdut urma. Cîinii nu pot face nimic.

Căpitanul salută și trecu la executarea măsurilor.

Între timp, se lămuriră multe lucruri, dar fără importanță.

— Să se ia legătura telefonică imediat, ordonă Luca și să se afle dacă înainte de a pleca în stațiune, proprietarul a închiriat casa... la cîți și cînd și semnalmentele eventualilor chiriași. Regret... dar vor fi obligați să-și întrerupă odihna.

Inventarierea sacilor capturați arăta că mai bine de jumătate din pradă fusese recuperată.

— Criminalul poartă o valiză. Anunțați laboratorul să stabilească volumul și greutatea pachetelor a cîte o sută de bancnote fiecare.

Se lămurise și problema mașinii închise, mari și de marcă străină, care trecuse pe la Capul Dealului în ziua loviturii, cu cinci minute înainte de instalarea barajului.

— Multe încurcături mai poate face și întîmplarea ! mormăi maiorul. Dacă m-aș fi lăsat dus..."

Un singur lucru nu putea fi încă lămurit : cînd și cum părăsise casa șeful bandei. Și nici încotro se îndreptase. Dar cu semnalmentele complete — portretul robot fu considerat de doctorul Vasile drept o capodoperă de asemănare — șeful miliției era optimist : mai devreme sau mai tîrziu, banditul trebuia să fie prins.

47

Ieșirea lui Pet din încercuire fusese o chestie de șansă. Numai cunoașterea tuturor cauzelor, aparent mărunte și discontinui, ar fi lamurit-o. O ramură frîntă în desișul de afară a distras o clipă atenția unui agent, o pietricică rostogolită sub pașii altuia, o mică deviere de direcție, neesențială, au făcut ca două voințe să nu se întîlnească. Poate, o sclipire scăpătată din înalt și reflectată pe luciul unei frunze, țiuitul urechii unui încercuitor, șuieratul unui tren care, aducînd cotidianul în aventură, a frînt brusc ardoarea vînătoarei, amintind ambianța călduță a confortului și fragilitatea firului vieții. O înfiorare a unui om sau, din contra, izbucnirea furioasă a dorinței de a învinge și a termina... cine știe. Destul că, material și psihic, s-a născut o breșă. Nu oricînd, ci atunci cînd Pet a părăsit căsuța atît de odihnitoare în zilele ei de liniște.

— S-a terminat, își spuse, după cîteva clipe de cînd îi privea pe toți ceilalți, adormiți. Un moment de neatenție și ar fi adormit și el. Un tremur al mîinii doctorului, abia

perceptibil, a fost destul ca să-şi dea seama. Dar nu numai atît. Pocnetul fiolei tăiate, sau intuiţia sa mărită în faţa primejdiei, pe care Pet a numit-o *marea lui şansă*. Şi-a smuls batista şi, ţinîndu-şi respiraţia, a mai avut timp să se salveze.

Noaptea părea din minut în minut mai paşnică, indiferentă la micile şi marile tragedii care se desfăşurau sub dînsa. Împrejur nu mai rămăsese nimeni care să se agite, să se teamă sau să spere. Tăcerea, doar, părea mai ameninţătoare.

Îşi înălţă pieptul. Era singur, rămăsese singur. Înflăcărarea şi teama care-l galvanizaseră atît timp cît unul măcar dintre complicii săi gîfîia lîngă dînsul, se retrăsese şi-i lăsase o certitudine atît de definitivă a dezastrului, încît nimic nu-i mai păru imposibil şi nici posibil. Îi era indiferent.

Această indiferenţă îl făcu să nu comită nici o greşeală, să nu omită nici un amănunt, fără grabă şi fără gesturi de prisos.

Aşeză pe masă eleganta valiză de piele de porc, pe care i-o invidiau chiar curierii diplomatici cu multe călătorii în străinătate. O deschise şi scoase mai întîi un flacon cu o loţiune specială. Îşi turnă lichidul în pumni şi-şi frecă părul, sprîncenele, genele şi faţa. Tenul negricios se lumină, unele cute ale gurii dispărură, părul din negru deveni şaten deschis. Chipul îi întineri cu cîţiva ani.

Se bărbieri cu apă rece şi săpun de faţă, dar atît de rapid şi abil, încît ar fi putut acorda puncte unui profesionist. Mustaţa odată înlăturată, buza de sus nu apăru mai albă decît restul pielei, dar nasul păru mai drept, mai ridicat.

Se dezbrăcă de haină, cămaşă şi pantaloni. Descheie pantofii, întîi pe cel ortopedic, apoi pe celălalt. Îi scoase şi piciorul stîng, strîns într-un ciorap de cauciuc, apăru normal. Îşi puse pumnul în şold şi apăsă. Aşa făcu cîţiva paşi, la început şchiopătînd uşor din cauza obişnuinţei de a merge cu piciorul stîng reţinut, apoi din ce în ce mai ferm. Luă pantoful ortopedic, ca şi pe cel drept, şi-i aşeză pe masă, la vedere. Scoase apoi un costum elegant, cămaşă, cravată asortată. Se îmbrăcă şi încălţă pantofi obişnuiţi, cu talpa bine unsă cu o soluţie, pentru a anula eficacitatea urmăririi cu cîini.

Duse hainele dezbrăcate în baie. Pantofii descălţaţi, ca şi ciorapul de cauciuc, îi îndesă în valiză. Îl păgubeau de cîteva

zeci de mii de lei, dar n-avea ce face. Puse la locul lor în chingile capacului flaconul și trusa de barbierit. Spală chiuveta în care se vedeau cîteva urme de sapun. Se pipăi și, metodic, făcu inventarul acțiunilor sale.

Inima i se opri. Îngălbeni. Mormăi o înjurătură, revenindu-și. Își dusese hainele pe care le purtase dincolo, fără a le goli buzunarele.

Trecu în baie și adună tot ce găsi : chei, care-i erau, unele, absolut necesare, portofelul cu actele lui Petre Nestor și alte cîteva hîrtii. Le vîrî pe toate în buzunare.

Ca și cînd acțiunea de odinioară ar fi fost un intermezzo obișnuit, trecu în sutragerie și privi împrejur.

Afară stelele păleau, din negru-profund cerul devenea cenușiu. În liniștea care urmase, ca o pătură aruncată peste viermuirea vremelnică a lumii, glasul unui cocoș se auzi ca fluieratul unei locomotive. În odaia întunecată cu o clipă înainte, pătrunse o lumină ușoară care nu era altceva decît palidul răsărit de lună. Fețele celor adormiți, atît cît nu erau ascunse, se detașau ascuțit, de un palid murdar, fantastice ca niște apariții. Părea că se nasc zgomote, undeva batea un clopot. Pet înțelese că erau doar bătăile inimii sale. Grig rămăsese rezemat de masă, îndoit cu fața în sus. Leo era o grămadă de boarfe pe dușumea ; fata, alături, părea că se tîrăște spre dînsul. Doctorul se ghemuise lîngă patul lui Lică.

Era gata să plece cînd își aduse aminte de Lica. Trebuia să-l vada, altfel trecerea în revistă nu ar fi fost completă. Privi lung fața cu nasul turtit și bărbia ieșită. Buzele subțiate și fără culoare îi dădeau o întățișare de mască, pe care n-o îndepărtau nici ochii închiși.

Îi lăsă așa, pe toți, fără să distrugă hîrtii și identități.— Știa că numele și chipurile lor nu-s urme care sa duca spre dînsul, cel de acum. N-avea cum și nici nu se gîndi să șteargă amprente. Ar fi fost bine să nu existe, dar știa că ale lui nu se găseau în arhivele miliției. Identificarea era imposibilă. Nu stinse luminile, trecu la fereastră. Atunci se opri timpul și noaptea și se deschise breșa.

Alunecă încet și ușor peste geamul deschis fără scîrțîit. Mișcarea vioaie și precisă era comandată de altceva decît de rațiune. Sub picioare simți pămîntul și porni drept înainte, sigur, ca la plimbare. Paul Bădulescu, care redevenise el însuși

din acel moment, era un tip imaginativ. Plimbările sale pedestre, cîteodată în diagonala capitalei, fie de zi, fie nocturne, și atunci cînd erau singuratice, așa cum se întîmpla adesea, îi purtau doar trupul pe întinderi kilometrice. În tot acest timp, spiritul său era ocupat și preocupat de alcătuirea unor fantastice povestiri. Desființa distanța, reducînd timpul. Alteori avea un mers rapid, dar liniar ca al unui manechin deosebit de flexibil. Nu se oprea niciodată, dacă nu era întrerupt. Închipuirile minții sale alcătuiau dialoguri și întîmplări, variate ca atmosferă, locuri geografice, uneori planuri. Nu întotdeauna, dar de cele mai multe ori eroul era el. Apoi, după ce cunoscuse pe Eva, nu mai gîndise și nu mai povestise.

Acum, poate și din cauza oboselii și ațîțării ultimelor ore, gîndurile porniră pe făgașul închipuirii. Nu înțelepciunea, nici experiența și nici viclenia nu-l purtau, ci o fantasmagorie de basm și adevăr, în timpul desfășurării căreia nu știa pe unde calcă și încotro se îndreaptă.

Ieși acolo unde trebuia. Mersul său calm și sigur nu împrăștia zvonul celui intrat în panică.

Găsi fără greș ostrețele lipsă, se strecură și trecu dincolo. Fără a gîndi, schimbă direcția. Cînd trecuse prin gard nu-l văzuse nimeni, ascuns privirilor de un pîlc de arbori. Cînd ajunse în stradă, părea un curios care părăsise un punct, spre a ajunge în altul. Simțul său de orientare îl îndrumă către centru. Se îndepărtă de locul hăituielii și se apropie tot atît de liniștit de luminile din ce în ce mai dese și mai intense. Calmul pe care-l degaja ar fi fost cel mai bun cuvînt de trecere.

Depăși palatul primăriei și ocoli piața ornamentată, în colț cu clădirea miliției. Surîse privind două dintre cele patru mașini puternice, parcate drept în față, semn că șeful ridicase barajele.

Se zgribuli, se scutură și ridică privirea spre reclama de neon a portalului hotelului din față.

— Paul ! auzi o exclamație. Bădulescule !

Cine era imbecilul familiar și indiscret ? O clipă ezită : să rămînă în anonimat, să nu răspundă, să se îndepărteze ? Realiză fulgerător că nu ar fi fost prudent.

— Încă în nori, dragul meu ? M-ai uitat ? De cînd nu ne-am văzut ?

Un grup de cîţiva inşi îi bară drumul. Zîmbi şi privi.

— Adrian ! strigă, de astă dată el însuşi bucuros. Asta zic şi eu că-i o adevărată minune. Ce caută excelenţa voastră într-un colţişor de provincie ?

— Ei, excelenţă... de-abia locţiitor ! Domnilor, daţi-mi voie să vă prezint pe Paul Bădulescu, prieten vechi, de hoinăreala, gata să te îmbete cu un pahar cu apă...

— Dar care nu va refuza, sper, un pahar cu vin, interveni altul. Aţi căzut bine, tocmai ne pregăteam să intrăm.

Arătă spre restaurantul hotelului, care era deschis toata noaptea. Ca la gară, mai spuse.

— A propos de gară, nu pot, protestă Bădulescu. Scap trenul.

— Nu se prinde, ştim noi, rîse Adrian Ionescu. Pînă la rapidul de Bucureşti mai e o oră şi jumătate.

— Şi biletul ?

— Trimit şoferul, se oferi unul dintre amicii cu autoritate locală. Iar la ora fixă, vă ducem cu toţii... cu maşina.

Paul Bădulescu nici nu se minună, nici nu se bucură. Ştiuse, ştia că era salvat de cînd trecuse fereastra, părăsind casa.

Simţi nevoia unui coniac.

— Bine, hai să bem.

Rîseră bine dispuşi şi pătrunseră în restaurant. Lume — mai multă decît te-ai fi aşteptat la ora aceea de început de dimineaţă. Îi lămuri chelnerul care luă comanda :

— Aşteaptă rezultatul bătăliei.

— Ce bătălie ?

— Nu ştiţi ? Banditii care au jefuit combinatul...

— Nu, că noi...

Chelnerul nu insistă. Servi şi plecă. Subiectul nu-i prea interesa pe noii clienţi şi mai ales pe Paul Bădulescu.

Relaxat, îşi privea vechiul prieten. Se brodise bine. „Evident, gîndi, vor şti numaidecît că unul dintre banditi a şters-o, s-a evaporat. Iar se vor ridica baraje, îşi vor începe cercetările. Mai cu seamă la gară, desigur la gară... dar acum nu mai are nici o importanţă".

Parcă dedublat, urmărea desfășurarea filmului zadarnicelor căutări, răspunzînd cu vervă și umor provocărilor lui Adrian mai întîi, apoi ale celorlalți. Fu vag cînd îl întrebară ce căuta aici... o fustă... și atît. Hohotele confirmară spusele... nu era prima dată.

Încîntați, urcară în mașina oficială. În gară era într-adevăr control. Condus pînă la vagonul de clasa întîia, cu biletul în buzunar — nici nu-l plătise, dar cine se mai gîndea la asta? — străbătu cordonul de milițieni care, în frunte cu Mihai Cara, făcură front. Cînd rapidul își urni vagoanele, Paul Bădulescu își găsi locul și constată că era singur în compartiment.

48

Cînd Pet își spunea să *muncească*, însemna să se ascundă în casa mătușilor păpuși, cu cafele, țigări, zile și nopți pierdute în ipoteze, calcule și raționamente.

Așa se născuse, se conturase și se dezvoltase, se perfectase LOVITURA de la Combinatul industrial. Tremurul cărnii supusă lipsurilor, încordarea nervilor, ascuțimea luciditații. Analiza fiecărui gest, fiecărui pas, fiecărei acțiuni. Înțelegerea situațiilor, putința însăși a acționării fără riscul prăbușirii.

Dormea ziua, lucra noaptea *visul lui albastru* — cum îl numea. Dimineața respira aerul proaspăt, urmărind ultimele sclipiri stîngace ale stelelor. Mătușile păpuși se mișcau în pas de poloneză. Lucra în fiecare noapte. Se cufunda în analize și ipoteze, așa cum s-ar fi cufundat în somn.

Cînd termina și era sigur că mecanismul era ireproșabil, părăsea casa. Înceta de a mai fi Paul Bădulescu, devenea Pet. *Renăștea, se întorcea la viață.*

●

Într-un fel, Paul trăia experiența dramatică a mamei sale. Nu făcea însă nici o apropiere și nu o înțelese. Intrase în fericire brusc și total, se pierduse și ieșise apoi tot atît de brusc.

Viața curgea pentru el, acum, ca un val uniform de apă tulbure și coclită, informă și fără adîncuri. Lipsa de dorințe și interese nu semăna nici măcar cu a bețivilor, prăbușirea sa n-avea nici măcar înfiorarea ascuțită și vibrantă a durerii. Ziua curgea și nu se întreba ce va aduce.

După timpul de muncă în casa mătușilor, se întoarse în apartamentul central. Convocase oameni, îi ascultase, îi alesese. Oprise pe Lică și pe Leo. Într-o seară, plecase după Grig. In tot acest timp, nu se întîlnise nici o singură dată cu Eva. N-o cauta. Știa că, atunci cînd totul se va termina, o va găsi. O va găsi... sau ea îl va gasi. În felul acesta se umaniza. Pet era pe drumul cel bun, pe care platoșa egoismului putea să se topească. Nu dorise bucuria nimănui, fiindcă simțirea sa, uscată în deșertul unei copilării fără înțelegere și iubire, nu-i hărăzise bucurii. Indiferența ajunsă obișnuită făcea ca tot ce putea cuprinde în dorință să fie al său. Poate unele deficiențe psihice, sau cei din jurul său îl făcusera amorf și nesimțitor față de FERICIRE. De fericirea sa, nu știa ce e aceea, de fericirea altora, chiar dacă ar fi știut ce e, nu le-ar fi permis-o.

Nu recunoștea nimănui dreptul de a-l cenzura, admitea însă să primească lovituri, le considera urmările naturale ale greșelilor sale. Se controla și încerca mereu sa nu mai greșească, nu față de alții ci față de el însuși. Nu cunoștea mîhnirea, fiindcă nu cunoscuse bucuria adevărată. La drept vorbind nu trăia, fiindcă nu folosea simțurile decît ca pe niște instrumente de orientare. Excela în logică și abstracțiune, fără să-l irite ilogismul altora. Mai mult încă, scormonea activitatea altora, spre a găsi motivele logice ale ilogismului acțiunilor. Deveni inchizitor, judecător și taciturn. Începu să împartă lumea în două tabere : *el* și *ceilalți*.

În definitiv, acționa consecvent, conform complexului de influențe care îl clădiseră. Gîndea că-și construiește acțiunile, în realitate viitorul era tributarul trecutului. Sînt mulți nenorociți care nu mai pot scăpa de ei înșiși, nenorociți din momentul în care își dau seama că nu sînt singuri pe lume, că și alții pot să provoace răul pe care doar ei ar dori să-l provoace.

49

— Bine lucrat ! îşi spuse Paul Bădulescu, suspinînd de uşurare, prăbuşindu-se în fotoliul vagonului de clasa întîia şi ştergîndu-şi faţa cu batista. Trenul se pusese în mişcare, căpitanul Mihai Cara şi oamenii săi rămăseseră în urmă. *În urmă ?...* nu era numaidecît o siguranţă. Posibil, mai mult decît atît, *sigur* în tren se găseau cel puţin cîţiva miliţieni de-ai căpitanului. Fără importanţă. Evident, îl văzuseră trecînd printre miliţienii civili, salutat de căpitan, flancat de un viitor ministru şi de două mărimi ale oraşului. Şi apoi... ei căutau pe unul, Pet, Petru Nestor, un brunet cu faţa ca o lamă de cuţit şi cu mustăcioară sub nasul prelung. Căutau un ins istovit, cu hainele în dezordine şi cu un picior schilod, purtînd un pantof ortopedic. Prea multe nepotriviri.

Îşi aşează mai bine valiza în plasa de deasupra capului.

„Dacă aş arunca-o, îşi spuse, n-ar exista nici o dovadă. Să o arunce ? De ce s-o arunce ? Cîteva sute de mii de lei... *bani buni.* S-a terminat cu Pet, hotărî. Îmi pare rău... era un tip simpatic, avea prieteni. Adevărat, într-o anumită lume, pe care Paul Bădulescu se va feri să o frecventeze. Ei... nu-i atît de greu să-ţi găseşti prieteni... dacă îi cauţi".

Îşi aprinse o ţigară, apoi, instinctiv, vîrî mîna în buzunarul de la piept, căutînd cărţile pentru pasienţă. Natural, nu le găsi. Contrarietatea uşoară trecu repede, gonită de hotărîre. Stabilise doar : *Pet murise.* Nici un gest de-al său nu trebuie să mai existe...

Privi valiza aşezată în reţeaua de sus. Se destinse.

Se auziră paşi pe coridor. Paul Bădulescu îşi întoarse faţa către lumină, să fie văzut.

— Bună dimineaţa. Biletele dumneavoastră, vă rog.

Fără grabă, îşi vîrî mîna în buzunar. I-l întinse. În spatele controlorului zări *o umbră.* Aşa cum gîndise, oamenii miliţiei îşi făceau slujba.

— Sper să fie bun, spuse. L-a cumpărat şoferul. Paul Bădulescu zîmbi, scoţîndu-şi portţigaretul şi întinzîndu-l deschis.

Controlorul mulţumi aferat, alese cu grijă ţigareta străină, înapoie portţigaretul şi biletul.

— Dacă doriți, pot să închid compartimentul. Pînă la București... vă puteți odihni în liniște.

— Nu e nevoie, refuză Paul Bădulescu, nu sînt obosit.

Trase ușa.

Pet făcu un efort și-și mută gîndurile. Ar fi trebuit să bea ceva. Cu el n-avea. O lipsă de precauție aproape inexplicabilă. Iar trenurile rapide de noapte care ajung devreme dimineața la București nu au vagon restaurant.

„Și chiar dacă ar avea, își spuse inutil, părăsirea compartimentului ar fi o imprudență. La ora asta, probabil, căpitanul știe că un șoarece a părăsit capcana".

Încercă să-și imagineze mișcările șefului miliției, nu reuși. Privi spre valiza, silindu-se să-și spună că acolo erau banii... Zadarnic. Un acces de indiferență, o numi oboseala, îl făcea să rămînă așa cum se așezase, ușor aplecat, cu mîinile și cu genunchii moi. Renunță să se mai înșele : NU SÎNT UN CIȘTIGĂTOR, își spuse.

Scoase portțigaretul. Cătîndu-și bricheta, întoarse capul spre ușă. *Atunci o văzu.*

Stătea în prag, înaltă, zveltă, dreaptă și mlădioasă. Fusta lungă îi ascundea gleznele, dar îi reliefa șoldurile. Pălăria închisă, de voiaj, ușor plecată spre dreapta, făcea ca ochii să apară imenși. Pometii ușor ieșiți erau subliniați de o roșeață care putea să fie ruj sau emoție. Surîse.

— Cum de-ai venit ?... *Cum de m-ai găsit ? !*

Uitase că nu mai era Pet, că lepădase pantoful ortopedic. Uitase și nu bănuia nimic. Credea într-o minune, în prima minune din viața lui.

Eva făcu un pas. Paul Bădulescu se ridică, dar căzu înapoi între perne amețit.

— Știi... știi ce am, acolo, sus, în valiza aceea ?

Fata nu ridică ochii.

— Bani, Eva, bani cu grămada. Îi vezi ? O parte sînt ai tăi. Ai tăi, ai tăi !...

— Nu... murmură Eva. Nu, Pet, spuse Eva încet și parcă în voce se strecură o undă de regret.

— De ce ? De ce... nu ?

— Nu o parte, *toți !*

— Toți ?

Rîse bucuros și amuzat :

— Știi cîți sînt ? Nici în trei ani nu-i putem cheltui. Vino încoace.

— De ce ?

— Să facem planuri. Știi că mă pricep. N-am colindat degeaba vitrinele Bucureștiului. Îmi ceri și eu îți spun cît costă. Cu ce începem ?

— *Pet !*

Vocea deveni dură, aproape tăioasă. Nu înțelese. Crezu că Evei nu-i place jocul.

— Pet !

— Lasă-l să se amuze !

Glasul care interveni sună moale, ușor indiferent. Pet ridică ochii.

În ușă, jumătate încă pe coridor, stătea Vasi. Înalt, masiv, cu pumnul drept la înălțimea pieptului. În pumn, arma. *Gaura mută și rece prindea inima lui Pet.*

— Eva ?... chemă acesta.

Rămase nemișcat. Fata îl privi.

— *Îi vrei pe toți ?* o întrebă.

Vasi începu să rîdă neplăcut.

Pet nu se clinti, parcă nu auzise. Ceva îi împurpurase vederea, simțea o răceală neobișnuită în piciorul drept, răceală care se ridica. Apoi purpura se destramă și un buteu de benzină arsă îi umplu nările. Aievea, văzu un zid rotund din lemnărie și scoabe, formînd o ceașcă uriașă, perfect circulară. Un turn. Trepidațiile rapidului se prefăcură în pocniturile năvalnice ale unui eșapament deschis. Acolo, în fundul cești, ca o muscă sau ca o pată, alerga cu viteză fantastică, învîrtindu-se pe pereți, motociclistul, *imaginea visurilor sale* de copil, dintotdeauna. *„Zidul Morții"*... mormăi și Vasi nu înțelese.

Răceala se coborî de la genunchi spre gleznă, apoi în labă. Trase lung aer în piept. Vasi se neliniști.

— Nu mișca ! Altfel...

— Altfel, ce ? îl privi rece și ușor batjocoritor. Ai sosit, hieno ?

— Dacă nu mă silești, prefer să te știu în viață... *altfel trag !*

— Crezi că vagonul e gol ?

Fu rîndul lui Vasi să rînjească.

— Nu te preocupa de asta. Vagonul este gol, și la ce crezi că folosesc surdinele ?... O poenitură ca la destuparea unei sticle...

— Zău ?

Gestul lui Pet fu atît de fulgerător, că rămase nezărît. Nu se mișcase, dar în dreapta ținea pistolul.

— Al dumitale are surdină, al meu nu. N-am pretenția să trag primul, dar, recunoaște că nu mă poți ucide. Inainte de a muri, apăs pe trăgaci. Te omor sau nu... n-are importanță. *Important e că vei fi prins.* Nu te vei bucura de banii mei și vei plăti. Hai, trage !

Eva nu mișcase. Îi privea pe rînd, în timp ce se înfruntau. Vasi ezita.

— Îți propun să împărțim. Așa cum ai spus, *sînt destui.*

— Ce ? întreba Pet, ca și cînd n-ar fi înțeles. Ce să *împărțim ?*

— Banii! exclamă Vasi mirat.

— NU!

Răspunsul fu categoric. Vasi se încruntă.

— Dacă nu primești, cîștigi un glonte.

— Trage !

— Să spunem că nu trag. Nu-s nebun să-mi iscălesc singur sentința. Noi... eu și cu Eva ne retragem politicos și... *te denunțăm.*

— După amenințări, șantajul.

— Ai ceva împotrivă ?

— Doar că nu se prinde. *Nu mai am ce pierde.*

— Libertatea ? Banii ?

— Îmi bat joc de bani !

— Atunci de ce nu împarți ?

— *N-ai înțeles ?* se miră, arătînd spre Eva.

Fata stătea dreaptă. Respira întretăiat și nu se înclina. Vasi ar fi putut trage, Pet se pierdu iar... Motociclistul ajunsese sus... sus, la marginea limită a pistei. Înclinase mașina pînă ce făcuse un unghi drept cu zidul. Pletele lungi îi fîlfîiau în urmă, ca aripile blonde ale lui Mercur din cărțile de istorie antică ale copilăriei. Viteza sporea, sporea, omul era o succesiune de puncte rapide, apoi... o linie... o linie de foc care de-abia atingea zidul... care de-abia atingea zidul... care nu mai atingea zidul.

...Scînteia privirii adversarului îi comunică semnalul. Trase. Vasi apăsase deja. Cele două detunături se confundară. Vasi se crispă şi căzu. Rămase prins în uşă, apoi alunecă şi muri.

Dar şi inima lui Paul încetă să mai bată. În ultima clipă, motociclistul făcuse saltul, roţile părăsiseră zidul, eşapamentul se stinsese şi totul intrase în albastru.

Eva îşi duse mîna la gură şi scînci. Apoi, încet, privirile i se îndreptară spre valiza aşezată sus, pe ultimul etaj al plasei. Privi afară din compartiment. Nimeni nu era pe culoar.

50

Silindu-se să nu privească cele două cadavre, întinse mîna după valiza elegantă, aruncată în plasa de sus. Nu ajunse şi fu obligată să se apropie de bancheta unde zăcea Pet. Puse piciorul şi se ridică. Înfundătura pantofului în perna moale deplasă echilibrul, cadavrul se rostogoli şi braţul său stîng se roti, îmbrăţişîndu-i gamba. Iata fu gata să urle, dar se stăpini şi apuca mînerul valizei.

O trase jos, încercînd s-o deschidă. Nu avea cheile şi-i era oroare să caute în buzunarele cadavrului. N-o putea lua însă, era prea mare pentru eleganţa ei şi-i era teamă să nu fie depistată. Făcu un efort răsuflînd adînc şi, apucînd braţul care căzuse, îl aduse lîngă corp. Punîndu-i mîna pe piept mai la dreapta şi mai la mijloc de pata însîngerată, împinse şi trupul lui Pet o ascultă docil şi se lăsă pe spătarul banchetei. Capul rămase cu bărbia în piept şi Eva căută în buzunarele hainei.

Găsi cheile şi, tremurînd de enervare, deschise valiza. Teancurile de bancnote i se arătară, aşa cum fuseseră aranjate. Îşi deschise geanta de voiaj şi, în grabă, cu mişcări ordonate care arătau obişnuinţa împachetării şi mutărilor, începu transferul pachetelor.

Cînd nu mai încăpu nimic, rămase cu un teanc în mînă, apoi îl aruncă. Nu voia sa lase urme. „Aşa s-ar fi putut crede,

se va crede chiar într-o neînțelegere și răfuială între bandiți", gîndi.

Avea o ușoară senzație de vomă, ar fi vrut să se așeze o clipă, să aprindă o țigară. Era imposibil. Și așa riscase prea mult. Se încordă, trase încă o dată aer în piept și-și aruncă cureaua genții peste umăr. Se îndreptă spre ușa compartimentului și o deschise. Se strecură grăbită, dar o mînă o apucă de umăr.

— Nu, duduie, nu te las să pleci, spuse maiorul Luca, zîmbind amabil. *Este nevoie de toată suma.*

Redactor : Căpitan ION ARAMĂ
Tehnoredactor : GH. CUCOȘ

Bun de tipar 06.02.1974. Apărut 1974. Tiraj 63 740 exemplare. Hîrtie ziar de 50 g/m². Format 540×840/16. Coli tipar 10. V 1373.

Tiparul executat sub comanda nr. 40 030 la Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii". Piața Scînteii nr. 1 București
Republica Socialistă România